

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes núm. 79 desembre 95 - gener 96

UIB, present i futur

PISSARRA

Revista periòdica d'informació de
l'ensenyament de les Illes Balears.
Preu 350 pts.

EDITA: **STEI**

Sindicat de Treballadors de
l'Ensenyament de les Illes.
C/ de la Vinyassa, 14 07005 Palma
Tf.(971) 46 08 88 Fax.(971) 77 12 00

DIRECCIÓ:

Pere Polo Fernández

COORDINACIÓ:

Joan M. Mas Adrover

CONSELL DE REDACCIÓ:

Gabriel Caldentey Ramos
Neus Santaner Pons
Tomàs Martínez Miró
Sebastià Serra i Juan

COL-LABORADORS:

Nicolau Dols, Joan-Antoni
Mesquida, Jaume Sureda, Josep
Servera, Santiago Cavanillas, Cathy
Sweeney, Joan Francesc López
Casasnovas, Bernat Joan, Joan M.
Mas, Àngel Terrón, Jaume Oliver,
Francesc Sastre, Antoni Aguiló,
Antoni J. Colom, Xavier Delgado,
Maria Crespí, Francesc Casadesús,
Sebastià Serra, Biel Caldentey,
Palmira García, Neus Santaner.

PUBLICITAT:

Vinyassa, 14 Palma. Tf: 460888

Els articles publicats en aquesta
revista expressen únicament l'opinió
dels seus autors.

PORTADA:

Guillem Morro Veny

FOTOGRAFIA:

Joan M Mas

MAQUETACIÓ I COMPOSICIÓ:

Tino Franco González

IMPRESSIÓ:

Escola de Formació en Mitjans
Didàctics

Dip. Legal: PM 533/79

ISSN:1133-052X

Índex

Editorial	3
Entrevista a Llorenç Huguet, Rector de la UIB	4
La UIB i la Universiada	8
La docència a la UIB: el seu context	10
Propostes del programa electoral del Sr. Huguet i posició de l'STEI	12
El Servei Lingüístic de la UIB	14
Adequació de la plantilla de professorat i qualitat docent	17
L'aportació dels dialectes balears al nou Diccionari	18
Entrevista a Gabriel Janer Manila, Director de l'ICE	20
Les pràctiques i la matrícula gratuïta, un conflicte no resolt	23
"Dur la Universitat a Menorca". I ara?	24
La UIB, des de les Pitiüses	26
Entrevista a Nadal Batle, ex-rector de la UIB	27
L'STEI a la UIB	28
El rerafons de la creació científica	29
Entrevista al Dr. Rodríguez Adrados	30
La formació dels mestres a la UIB: vells i nous reptes	32
Els estudis de Turisme i Hoteleria	34
Entrevista a Anthony Bonner	36
De Degans i altres espècies en perill d'extinció	38
Universiada - 99 "Jo diria que són uns ases"	40
Per un canvi de transport a la Universitat	42
Sobre les pràctiques de Dret	43
Resolucions del Primer Congrés de la Internacional de Educació	44
El mapa escolar i la xarxa de centres	47
La Confederació d'STEs segueix rebutjant la LOPEG	48
I Jornades de Formació per a Delagats i Delegades	51
VI Congrés de la Confederació d'STEs	52
Entrevista a Carlos Mauricio, president de FOMCA	53

Editorial

LES TRANSFERÈNCIES EDUCATIVES I LA UIB

A les passades eleccions sindicals l'STEI es va consolidar com a la primera força sindical de l'ensenyament a les Illes. A la UIB la nostra candidatura va assolir la primera posició a la Junta de Personal Docent i Investigador.

Nosaltres seguim propugnant un model d'Universitat:

– **Pública** (finançada amb els fons públics suficients i sense discriminacions respecte a altres universitats de l'Estat espanyol. Actualment la UIB rep del MEC 252.673 pta. per alumne matriculat, quan la mitjana és de 359.342 pta.).

– **Democràtica** (amb els pertinent control per part de la comunitat universitària i del teixit social).

L'STEI reivindica que els delegats i delegades sindicals participin en tots els òrgans de govern i de gestió de la UIB.

– **De qualitat** (tant per l'eficient formació de l'alumnat, com per l'impuls a la investigació, no supeditada als interessos de mercat).

– **Nacional** (defensora de la nostra cultura i de la llengua catalana).

L'STEI no pretén realitzar una anàlisi crítica de les actuacions dutes a terme pel nou equip rectoral. Ara bé, malauradament les organitzacions signants de l'Acord de Pràctiques ens trobarem amb una posició del nou equip –més concretament de la

Vice-rectora d'Alumnes i Campus– que ens va sobtar.

Els acords són per esser complits. Discrepam de la valoració que el Rector de la UIB fa de l'exempció de matrícula pel professorat; aquesta no és un privilegi, és el dret a la formació permanent dels ensenyants. Exigim el pagament de les tutories de pràctiques (encara no satisfetes).

L'STEI reclama que l'Acord sigui estable i està disposat a donar suport a l'equip rectoral en les seves justes reclamacions de més fons públics procedents del MEC i de la Conselleria d'Educació –quan calgui– per a la UIB. (A les planes d'aquest número trobareu un article de la Comissió Executiva de l'STEI sobre aquest conflicte).

L'STEI manifesta la seva preocupació pels entrebanes que troba el procés de transferència de la UIB a la nostra Comunitat Autònoma. Compartim amb la UIB la reivindicació de tenir per part del MEC i la Conselleria d'Educació una dotació financera al menys com la mitjana que s'assigna a la resta d'universitats, i el compliment dels projectes d'inversió, a la vegada que denunciem la manca de transparència informativa per part de les Administracions afectades.

Caldria constituir una Mesa d'informació-negociació d'aquest procés inconclòs de les transferències. La mesa estaria integrada per representants de la Conselleria d'Educació, del Rectorat, dels Sindicats i

dels treballadors i treballadores, docents i no docents, de la UIB per tal de poder fer en el seu moment un front comú davant el MEC.

Compartim el criteri del Rector respecte que la societat de les Illes, a través dels seus representants polítics, hauria de fer un esforç suplementari en el finançament de l'ensenyament superior. Nosaltres afegim que a tots els nivells educatius.

L'STEI, respecte a la nova situació que es produirà amb la transferència de la UIB al Govern Autònic, planteja un seguit de temes:

1r L'assoliment de la Mesa de Negociacions entre els representants dels treballadors i treballadores de la UIB i les seves organitzacions sindicals i la Conselleria d'Educació.

2n El compromís de la Conselleria d'Educació de proposar modificacions de la composició del Consell Social de la UIB, incloent-hi la representació de tots els sindicats i grups de treballadors que tenen representació a la UIB.

3r La millora de les condicions laborals i econòmiques del conjunt dels treballadors i treballadores de la UIB (personal docent i no docent).

No cal repetir que l'STEI seguirà obert a la col·laboració amb els responsables de la UIB en benefici dels seus treballadors i treballadores, i de la quantitat i l'eficàcia del servei públic universitari. □

Entrevista:

Llorenç Huguet

Rector de la UIB

“La UIB és un centre que encara es troba en ple procés de consolidació i creixement, i aquest dependrà, entre altres factors, de les condicions que puguem establir en els propers acords de les transferències de la Universitat a la Comunitat Autònoma.”

J. M. Mas

Llorenç Huguet (Ferrerries, 1952), és el nou rector de la UIB des del 7 de juliol. És llicenciat en Matemàtiques i doctor en informàtica per la Universitat Autònoma de Barcelona. Des de 1990 és catedràtic de Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial de la UIB i director de l'Escola Politècnica des de 1992. És casat i pare de tres fills.

PISSARRA.— Tot just esser elegit com a rector, vàreu manifestar que l'actiu primer del vostre equip era l'optimisme. Superats ja els cent dies al davant de la UIB, seguiu essent optimistes respecte al futur de la nostra universitat?

Rector.— Potser en un primer moment hom podia pensar que ho deia per la ingenuïtat de qui no coneix el que té entre mans. Avui puc dir que estic optimista per afrontar el futur, i ara amb coneixement de causa, puix que conec el que tenim entre mans i no tenc cap dubte de la capacitat d'il·lusió i ganes de fer el millor per a la UIB que pot aportar cadascun dels membres de l'equip de govern.

Jo crec que amb els coneixements que tenim de la realitat, la professionalitat per afrontar els problemes i un bon cor per atendre cada prec, aportació i crítica, podrem aconseguir moltes de les coses que ens hem marcat com a fites de futur en el nostre programa d'actuacions per a la UIB que vàrem

sotmetre a la comunitat universitària durant la campanya electoral.

No obstant això, som conscient que la Universitat passa per uns moments crítics i alhora fascinants, des del punt de vista del desenvolupament. És un centre que encara

es troba en ple procés de consolidació i creixement, i aquest dependrà, entre altres factors, de les condicions que puguem establir en els propers acords de les transferències de la Universitat a la Comunitat Autònoma.

P.— Des de la perspectiva del vostre càrrec al davant de la UIB, com es veu l'actual situació? Quins són els assoliments més destacables i quins els majors problemes?

R.— Jo crec que la situació actual és de normalitat acadèmica.

Una de les tasques més ineludibles que teníem davant era la posada en marxa del nou curs acadèmic, amb un marge de temps molt limitat. Ens havíem proposat que els alumnes no haguessin de patir el canvi del nou equip de govern de la Universitat, tant pel que feia al control de la massificació com de la contractació de professorat a bastament per dur a terme la tasca docent derivada dels diferents plans d'estudis.

Ben segur que hi deu haver gent que hi troba algunes mancances, però crec que, en general, la percepció de la majoria és d'haver-ho aconseguit.

Un altre punt que exigia una actuació immediata era la renovació de molts aspectes de la gestió econòmica. Això ho volem

assolir, i jo crec que ja ho hem començat a assolir, amb la creació d'un equip de planificació i gestió econòmica.

Com a problemes per afrontar:

— Elaborar un pressupost ajustat a les nostres disponibilitats, de manera que des de l'austeritat i el control de les despeses puguem aconseguir les quotes de qualitat docent i investigadora que han de guiar les nostres actuacions.

— Aconseguir millorar la dotació del Ministeri d'Educació i Cultura, almenys fins a apropar-nos a un nivell de finançament semblant al d'altres universitats similars.

— Afrontar la redacció definitiva de les condicions que han de regir l'elaboració del catàleg de plantilles per al personal docent i trobar l'estructura i l'adequació de l'administració i dels serveis que han de definir la plantilla i la qualificació del seu personal, tant laboral com funcionari.

— Col·laborar amb el govern de la Comunitat Autònoma pel que fa a la necessitat d'aconseguir la millor dotació possible per a les properes transferències.

— Dur a terme un estudi sobre la reforma dels Estatuts, de manera que es puguin modificar des del consens més ampli possible.

— Lluitar per aconseguir la dotació prevista per a les noves infraestructures en el seu moment ja reconegudes: l'edifici per a Econòmiques i el de la Biblioteca general i el Paranimf.

— Etc. (possiblement un etcètera més llarg que les disponibilitats d'espai d'aquesta entrevista).

P.— Per quan la transferència de competències en matèria d'educació superior? Quines novetats importants cal esperar que es produeixin?

R.— No ho sabem! A vegades sembla que demà i d'altres sembla que mai. Nosaltres voldríem que fos com més aviat millor, però ben dotades, tant pel que fa a la dotació de la nominativa (transferències

corrents) com a la dotació per a inversions i també per a manteniment d'infraestructures.

Al nivell de novetats, crec que la més important és l'aproximació de les decisions i la possibilitat de més sensibilitat davant la nostra problemàtica. Estic convençut que qualsevol govern de la nostra comunitat entendre la importància de la nostra universitat com a motor cultural i de dinamització de l'entorn socio-econòmic. Aquesta importància s'haurà de traduir en una millora substancial del nostre finançament i, en contrapartida, l'oportunitat de millorar la quantitat i qualitat de la nostra oferta educativa i de formació.

**Per quan les transferències...?
No ho sabem! A vegades sembla que demà i d'altres sembla que mai. Nosaltres voldríem que fos com més aviat millor, però ben dotades**

P.— Com es veuen les relacions entre l'equip rectoral i la Junta de Personal i els sindicats?

R.— Durant la campanya electoral ens vàrem reunir tant amb la Junta de Personal i el Comitè d'Empresa de la UIB com amb alguns representants sindicals, en representació del personal docent i no docent. Aquests contactes ens varen ser de gran ajut per conèixer quins eren els problemes i les inquietuds que hi havia entre el personal d'administració i serveis de la UIB. Les seves propostes les vàrem incorporar al nostre programa.

Els dos òrgans de representativitat del personal no docent ens varen marcar com a prioritària la necessitat de posar en marxa l'optimització dels serveis administratius de la universitat. Nosaltres vàrem parlar de dur a terme una auditoria administrativa per obtenir una «radiografia» de l'organització

administrativa actual, per poder-hi detectar mancances, o sobrants, i mals funcionaments. Ara per ara, però, ens haurem de conformar a enllestir la nova relació de plantilla que s'ha de tenir en compte per a l'elaboració dels nous pressuposts de 1996.

Per la nostra part, les relacions amb els representants dels sindicats a la Junta de Personal Docent i no Docent i Comitè d'Empresa són prou positives i, per altra banda, alguns sindicats estan presents al Consell Social de la Universitat, que és l'òrgan on els representants de la societat poden tenir una major participació.

En aquests moments, s'està considerant l'oportunitat de crear la mesa de negociació. La Gerència està recollint l'experiència de les altres universitats. En qualsevol cas, un cop la UIB sigui transferida s'haurà de posar en marxa per a les negociacions amb la Comunitat Autònoma.

P.— Per què el nou equip rectoral no va assumir des del principi i íntegrament l'acord de pràctiques?

R.— Bé, aquesta apreciació s'ha de matissar. L'equip rectoral entenia que abans de pronunciar-se sobre el «dret» a la matrícula gratuïta de tots els treballadors del MEC, com a compensació de la participació en les pràctiques dels estudiants de les diferents especialitats dels estudis de Mestre, havia d'estudiar tant l'acord que s'havia signat el curs passat com la informació que s'havia rebut, derivada de les consultes que s'aconsejava de fer en el mateix acord i que l'equip disposava de fer, entre les quals a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Malgrat els moments de nervis, culpa dels desencontres inicials, hem d'agrair el comportament dels sindicats mentre esperaven la nostra decisió, a partir de les resolucions a les quals havien arribat els vicerectors d'Alumnes i Campus i d'Ordenació Acadèmica.

Amb tot, voldria deixar clar que, segons la meua opinió, el manteniment de privilegis per a qualsevol sector professional i dins

l'àmbit dels funcionaris és una pràctica condemnada a l'extinció i difícilment acceptada per la societat. El que els ciutadans entenem molt bé és que qualsevol feina que es faci ha d'estar remunerada, i en aquests cas les tutories de les pràctiques dels estudiants haurien d'estar previstes en les retribucions directes o indirectes de les persones que desenvolupen aquesta activitat. S'haurien d'arbitrar noves fórmules que poguessin ser assumides des dels diferents estaments implicats, ministeri, sindicats i universitat, sense que ningú pugui sentir-se perjudicat.

P.— Un dels seus compromisos electorals fou la progressiva reforma de l'Estatut. Quins són els objectius d'aquesta reforma?

R.— La reforma dels Estatuts fou un dels punts rellevants del nostre programa. És un punt que considerem important, però volem dur-lo a terme comptabilitzant l'estudi sobre la seva reforma i la tasca de la gestió diària. Creiem que la reforma dels Estatuts no ha de paraitzar la vida universitària, ans al contrari, s'ha de fer perseguint el màxim consens i facilitant les tasques de la seva reforma efectiva, amb tota la profunditat que sigui necessària.

Hem convocat el Claustre de la Universitat i d'aquest n'ha sortit la comissió que durà a terme l'estudi d'aquesta reforma, que se centrarà en dos grans línies: primera, la democratització de l'estructura i el funcionament de la Universitat (aquí s'ha de preveure la limitació dels mandats del Rector i la redistribució de competències en favor dels òrgans col·legiats), i segona, la transparència i el control en la gestió econòmica.

P.— Considerau suficient el finançament públic de la UIB?

R.— No! Ni a prop fer-hi. Al nostre entendre la UIB és una universi-

tat discriminada financerament, respecte a les altres universitats de l'Estat espanyol. I no sabem per què s'ha arribat a aquesta situació, però el que és cert és que des de 1992 hem anat creixent en nombre d'alumnes al mateix temps que s'ha produït un decremment de la transferència per despeses corrents. A més del greuge comparatiu del nostre pressupost, sense poder deixar de banda que la situació econòmica del país no és la mateixa que ha estat els darrers anys.

Vull aclarir, però, que el nostre objectiu no és tan sols augmentar aquesta partida, sinó també augmentar la participació de la societat balear en el sosteniment de la Universitat. La Llei de reforma universitària ja preveu que les universitats no podran subsistir només amb els doblers públics, i això és un canvi substancial en la tradició universitària que tant la institució com la societat han d'assumir.

En aquests moments la quasi totalitat

d'universitats ja estan transferides a les comunitats autònomes corresponents i, per tant, surten amb un cert avantatge en aquesta cursa de transformació i instauració en el món real del futur. La UIB ha de ser capaç d'incorporar-se en aquest procés de competència, si no, correm el risc de quedar fora de joc.

P.— Es preveu la creació de noves titulacions universitàries?

R.— No renunciem a augmentar l'espectre de l'oferta d'estudis superiors, però abans d'investir noves titulacions volem consolidar els estudis que avui s'ofereixen a la UIB. Aconseguir la consolidació, pel que significa de millora de qualitat, de la universitat que ara tenim i mirar cap al futur amb una expansió adequada a les necessitats de les Illes Balears, implica inexorablement un increment dels recursos econòmics, als quals ja m'he referit, per millorar la contractació del professorat i del personal d'administració i serveis, com també construir nous espais físics i millorar els existents, tant els dedicats a la docència com els que es dediquen a la investigació. Aquest escenari ha de permetre la representació de les millors escenes de qualitat de la investigació i de la docència, com també de la millora de l'oferta cultural.

P.— Està prevista la creació d'extensions universitàries a Eivissa i a Menorca?

R.— Si abans xerrava d'estructura acadèmica i d'infraestructures, i fent-ho en clau de futur, no sols em puc referir al campus, atès que tenim la tasca pendent de poder oferir unes adequades instal·lacions i un pla acadèmic atractiu per a les illes de Menorca i d'Eivissa-Formentera.

La utilització de les noves tecnologies en la formació i educació del futur ens ajudarà a poder fer una bona oferta de titulacions,

segons les necessitats socials d'aquestes illes, però també a la Part Forana de Mallorca.

Des de les primeres setmanes vàrem iniciar contactes amb els representants polítics de les illes per tal de veure quina era la demanda real, tant des del punt de vista dels serveis administratius com dels acadèmics, i per estudiar la viabilitat dels projectes.

La nostra voluntat és dotar els serveis administratius de les illes dels recursos tecnològics suficients perquè els eivissencs i menorquins puguin solucionar, des d'ara mateix, des del seu lloc de residència, qualsevol gestió sense necessitat de desplaçar-se al campus, com ara les seves qüestions acadèmiques, obtenir resultats d'exàmens, inscriure's a activitats, etc.

D'altra banda, volem presentar un programa alternatiu de formació, cursos d'estiu, universitat oberta, per a aquest mateix curs acadèmic. La UIB ha de ser present en totes les illes; aquest és un punt irrenunciable per aquest equip i el volem afrontar al més aviat possible.

P.- S'ha dit que la tendència d'aquests darrers anys ha augmentat el desequilibri entre els estudis humanístics i les carreres tècniques, a favor d'aquestes. Us heu plantejat de corregir aquesta tendència?

R.- Per poder xerrar de desequilibris s'ha de tenir clar on és l'equilibri i jo, a hores d'ara, no ho sé. Possiblement és una visió parcialment encertada. Avui es xerra d'humanitzar la ciència i la tecnologia, i

això em sembla important i necessari. A més, aconseguir això és possible amb una bona selecció del deu per cent de crèdits de lliure elecció que permeten els nous plans d'estudis.

Per altra banda hi ha possibilitat de corregir els possibles desequilibris, si realment existeixen, mitjançant estudis propis, com els cursos d'especialització i de tercer cicle. I, en un futur, amb noves titulacions, si així ho decideix la comunitat universitària.

P.- Quina creis que ha de ser la contribució de la UIB a la Normalització Lingüística?

R.- En el nostre programa ja manifestàvem el convenciment que la Universitat com a institució que ha d'estar estretament lligada a la realitat històrica, social i econòmica de les illes Balears ha de continuar el procés de defensa i difusió de la nostra cultura i llengua catalana.

"Ningú no ens perdonaria que dedicàssim 450 milions de pessetes a la gestió de la Universiada en detriment de les inversions que es podrien fer en aspectes acadèmics."

I això ho farem sense defallir. A aquest efecte reforçarem el paper del Servei Lingüístic per aconseguir la implicació del més ampli sector possible de la comunitat universitària en el procés de normalització lingüística. En aquest sentit, serà important la creació de la Xarxa de Suport Lingüístic, on hi haurà representants dels departaments i serveis, també dels serveis administratius i del consell d'estudiants.

Crec que també he de destacar la voluntat del nou director general de política lingüística perquè la Universitat sigui un estaló positiu en el nou camí que el govern autonòmic ha encetat.

P.- Quina és la vostra actitud respecte a la Universiada? Creis que la comunitat universitària la té com a cosa seva?

R.- Els nostres plantejaments respecte a aquest esdeveniment han estat molt clars, sempre respectant que la nostra aportació no podia provenir dels nostres pressuposts ordinaris. Ningú no ens perdonaria que dedicàssim 450 milions de pessetes a la gestió de la Universiada en detriment de les inversions que es podrien fer en aspectes acadèmics. Així, hem proposat la nostra participació basada en dos eixos: el primer, referit al fet que nosaltres construïrem una infraestructura esportiva, mitjançant un conveni amb el Consell Superior d'Esports, que posarem a l'abast de la Universiada i, segon, participar en la definició i gestió de la Universiada Cultural. Crec que aquest paper redefinit és més adequat a una institució com la nostra que el que prèviament teníem assignat.

En qualsevol cas hem fet aquesta redefinició sent respectuosos amb la gestió d'un pressupost nodrit majoritàriament per recursos públics. I a aquest respecte és el que volem que ens guiï al llarg de la nostra gestió.

P.- Finalment, per quan es preveu l'acabament de les obres del campus?

R.- Si es refereix a la globalitat del que ha de ser el campus, haig de dir-li que no ho sé. Si es refereix a la construcció que es va duent a terme, puc dir-li que estarà enllestit per poder ser ocupat el proper curs 1996-97.

Pel que fa al desenvolupament de les obres del futur, aquest és un objectiu que està molt lligat a l'acord de les transferències. Tots esperam que en aquesta negociació es tinguin en compte les obres d'edificis i instal·lacions que han de determinar la configuració futura de la UIB. Hi ha molt per omplir encara al campus i molta il·lusió per fer-ho pel bé de la nostra comunitat. □

La UIB i la Universiada

“Malgrat el nostre convenciment que aquesta serà una Universiada de ciutat i no d'universitat, intentarem que Universiada 99 aportï els màxims beneficis per a l'esport universitari balear. És per això que estam disposats a destinar 300 milions del pressupost de la UIB per a la construcció d'instal·lacions esportives al campus.”

Jaume Sureda Negre

Destriar el que representa el projecte de la Universiada per a la UIB i proposar quin hauria de ser el paper de la nostra Universitat en l'organització d'aquest esdeveniment fou una de les primeres tasques que el Consell Executiu de la UIB nascut de les eleccions de juliol de 1995 va haver de dur a terme. La feina era urgent: damunt la taula del Rector hi havia la demanda de la Fundació Universiada 99 de cinquanta milions de pessetes, que, ens deien, era el que la UIB s'havia compromès a pagar durant 1995 com a contribució al finançament dels jocs. Més encara: ens feren saber que teníem el compromís d'aportar, des de 1995 fins a 1999, un total de 750 milions de pessetes per a l'organització i les instal·lacions per als jocs. Totes les alarmes sonaren de cop. Sabíem que la Universiada era un esdeveniment ben poc popular al campus; veíem que prest s'havia d'iniciar un nou curs amb mancances gravíssimes de professors i espais. També recordàvem que a les juntes de govern ens havien dit que la Universiada seria un esdeveniment que no només no suposaria cap despesa per a la UIB sinó que pro-

porcionaria múltiples beneficis... Des d'aquell estorament inicial fins ara, els òrgans de govern de la UIB han aclarit i reorientat quina ha de ser la participació de la Universitat en aquest esdeveniment. Explicar-vos els trets generals d'aquestes con-

dicions és l'objectiu d'aquestes ratlles.

La UIB —els òrgans de govern que poden parlar per ella— mai no s'ha manifestat en contra de la Universiada. És important començar amb aquesta afirmació contundent perquè en alguns moments la nostra posició no ha arribat amb claredat a la ciutadania. La UIB no està en contra de la Universiada, entre altres coses, perquè és un projecte a favor del qual s'han posicionat gairebé la totalitat de representants de la voluntat popular. Ara bé: tenim reserves amb el model pel qual s'ha optat. La Universiada 99 no s'ha vist com un esdeveniment orientat a la promoció de l'esport universitari balear. S'ha vist com una excusa —lloable si es mira des de la perspectiva dels gestors municipals de Palma— per aconseguir instal·lacions esportives per a la ciutat. Que això és així ho demostra, per exemple, el fet que dels 6.500 milions de pessetes prevists per a inversions en instal·lacions esportives només se'n volen dedicar 325 per a equipaments al campus. Ho heu llegit bé: dels 6.500 milions només 325 són per a la Universitat.

Davant aquesta situació els representants de la UIB tenim l'obligació de dir que hi ha hagut molt poca generositat envers la Universitat. Dissortadament, una vegada més la UIB sofrirà les conseqüències de la discordància entre la retòrica a favor de la Universitat i els fets. Començam, però, a estar-hi acostumats, a aquest tractament que m'abstenc d'adjectivitzar.

Podem, com a nous gestors de la UIB, capgirar la situació? Podem aconseguir que els fruits de la Universiada, especialment en instal·lacions esportives, siguin més grossos per al campus? La resposta és negativa. No veíem cap possibilitat ni una que el model d'Universiada pugui canviar. Ja no hi som a temps. Però també veíem que seria complicat que la UIB abandonés el projecte.

Aquesta complicació ve donada per dues circumstàncies. La primera és que la renúncia de la UIB a participar-hi probablement seria entesa com una claudicació a col·laborar en un projecte col·lectiu del nostre país. És més que probable que la nostra sortida no seria entesa i potser fins i tot s'aprofitaria per culpabilitzar-nos de fracassos més o menys enunciats. La segona circumstància que complicaria la nostra renúncia és que la UIB va ser la institució que, des del principi, més va empènyer perquè la Universiada es fes a les Balears. Tant és així, que la UIB, des de l'any 1991 fins ara, ha gastat gairebé 200 milions de pessetes en despeses relacionades amb la Universiada. Tenim l'obligació d'intentar —encara que les nostres esperances són ben poques— que aquesta despesa es transformi en inversió. I per això sí que esperam comptar amb l'ajuda i la comprensió de les altres institucions implicades.

“La Universiada 99 no s’ha vist com un esdeveniment orientat a la promoció de l’esport universitari balear.”

Així doncs, la UIB vol col·laborar en l'organització de la Universiada: vol col·laborar-hi malgrat que el model dissenyat no sigui del nostre gust. I no ens agrada perquè creiem que, dissortadament, Universiada 99 no tindrà especials beneficis per a l'esport universitari balear. Enteneu bé el que volem dir: la comunitat universitària de les Illes Balears no es veurà especialment beneficiada amb l'organització de la Universiada: això no significa, però, que altres col·lectius no en treguin, de beneficis... No hi entrem, en aquest punt.

La nostra col·laboració, però, no pot ser a cegues: tenim el mandat de la comunitat universitària de regir-nos per un grapat de principis dels quals destacariem els que tot seguit assenyalam.

El primer: la nostra aportació a la Universiada 99 ha de ser conseqüent amb la situació econòmica de la UIB; una situació que els propers anys pot arribar a ser crítica. De cap de les maneres —i amb això som també contundents— no destinarem 750 milions del pressupost de la UIB per a la Universiada. Fer-ho, creiem que suposaria una greu irresponsabilitat.

El segon: malgrat que sabem que no canviarem de model; malgrat el nostre convenciment que aquesta serà una Universiada de ciutat i no d'universitat, intentarem que Universiada 99 porti els màxims beneficis per a l'esport universitari balear. És per això que estam disposats a destinar 300 milions del pressupost de la UIB per a la construcció d'instal·lacions esportives al campus. Però també volem que les institucions que participen en l'esdeveniment siguin més generoses amb la UIB i conseqüents amb les finalitats de qualsevol universiada: insistirem perquè les institucions destinin recursos per construir equipaments esportius al campus.

El tercer: volem recuperar els recursos econòmics que la UIB va avançar a les al-

tres institucions en els primers moments de la Universiada: és per això que hem demanat que el CIM ens retorni uns seixanta milions que ens deu.

El quart: volem que la UIB, com a primera institució docent i investigadora de les Balears, tingui un paper capdavanter en l'organització de l'anomenada Universiada Cultural. Encapçalar aquesta iniciativa significa que siguem els gestors de la partida pressupostada per a la Universiada Cultural.

Totes les nostres exigències tenen només una finalitat: defensar els interessos de la Universitat i l'esperit d'un esdeveniment que, segons el nostre parer, s'hauria d'haver orientat, primer de tot, a la potenciació de l'esport universitari balear, i només després a altres coses. Esperam que els representants de les altres institucions entendran la nostra posició. En tot cas, sí que tenim molt clar que, si creuen que som nosaltres els equivocats, deixarem de col·laborar amb la Universiada. Sempre, però, ens sabrà greu que s'hagi emprat el nom de la Universitat en va. □

Vice-rector d'Extensió Universitària

Casa
Domar
Flores

**ARTICLES
PER A ARTISTES**

PAPERS PINTATS

PINTURES

MARCS I MOTLLURES

Sant Miquel, 77
Tel. 72 14 83
07002 Palma de Mallorca

La docència a la UIB: el seu context

“La docència milloraria si no hi hagués més de quaranta alumnes en cap de les classes de la nostra universitat, si els professors disposassin de facilitats (anys sabàtics freqüents, per exemple) per reciclar-se, si s'establissin al·licients per a la millora docent, si..., si..., si...”

Santiago Cavanillas Múgica

Passats els «cent dies» des que el nou equip de govern prengué possessió dels càrrecs, ja no basta dir que el meu objectiu principal, com a vice-rector d'Ordenació Acadèmica, és aconseguir que la nostra universitat arribi al màxim nivell de qualitat en la docència, és a dir, en els processos de formació dels estudiants universitaris dels distints estudis i cicles. D'altra banda, els mesos transcorreguts són poc temps encara per procedir a remodelar una institució tan complexa com és la Universitat, sobretot quan les decisions a adoptar requereixen un màxim consens i a aquest, al seu torn, un lent i fluid procés de retroalimentació informativa entre els distints òrgans de govern i els membres de la Universitat. Per això, em conformo a exposar una breu anàlisi d'aquells pressuposts que constitueixen el principal context de l'ordenació acadèmica de la UIB.

La importància de les dades contextuais a les quals em referiré es desprèn d'una consideració prèvia: la «bona docència» no existeix o, si ho preferiu, no és una categoria conceptual sinó social; qualsevol règim docent és millorable i

empitjorable: la docència milloraria si no hi hagués més de quaranta alumnes en cap de les classes de la nostra universitat, si els professors disposassin de facilitats (anys sabàtics freqüents, per exemple) per reciclar-se, si s'establissin al·licients per a la millo-

ra docent, si..., si..., si...

Col·loquem llavors en l'ordenada l'esforç dels nostres docents i els nostres estudiants per perfeccionar el procés formatiu universitari, i revisem les dades que es troben en l'abscissa i que determinaran el resultat final de l'equació acadèmica.

La primera dada del nostre context: la Universitat és una institució socialment dependent i la nostra més que cap altra.

De forma immediata, la Universitat és socialment dependent perquè «viu» del pressupost públic, ja que la matrícula dels estudiants no arriba a cobrir ni la quarta part del cost del «producte universitari»; de forma mediata, la Universitat és socialment dependent perquè els administradors de la cosa pública (ben aviat, quan es produixin les transferències en matèria universitària, aquells que ens resultaran més propers) tenen el deure polític de perseguir la màxima «eficàcia social» de les inversions públiques: bona formació dels estudiants,

bona imatge de la Universitat, adaptació a les necessitats curriculars d'un entorn canviant, etc.

Pel que fa a la UIB, aquesta dependència es presenta accentuada. Com a conseqüència de la insularitat —obstacle important tant per a l'emigració com per a la immigració universitàries— la nostra universitat no es troba en el marc de competència acadèmica desitjat per la Llei de la reforma universitària, sinó en una situació de monopoli de fet, que, parafrasejant Perich, condueix al fet que la UIB sigui la millor universitat de les Illes Balears. A falta del «termòmetre» del «mercat» universitari, la responsabilitat dels universitaris en l'«optimització» dels recursos públics posats a la nostra disposició s'accentua: no solament cal evitar la menor distracció de les inversions públiques, posar a l'abast de la societat que ens alimenta (i els polítics que la representen) els re-

l'«economia s PIMU pre-mateix cost 'assignatura menys sol·li-cula que la

insularitat i tat balear es ue la UIB ha n la selecció iprocamen, sos públics i de compren-t pròpia amb in bon nivell es obligades d'eficiència

Acadèmica

El President de l'Associació per al Foment de l'Agricultura Ecològica (AFAE) vos convida al Cicle de Conferències que tindrà lloc el mes de febrer, a les 19,30 h, al Club Diarri de Mallorca, carrer de Puerto Rico, 15, de Palma, d'acord amb el següent calendari:

8 de febrer
Santi Soto
Introducció a l'Agricultura Ecològica.
Assessor en Agricultura Ecològica.

15 de febrer
Sara Lorda
Carles Amengual
La medicina homeopàtica en veterinària.
Veterinària. Especialista en homeopatia.
Metge homeòpata. Biòleg.

22 de febrer
Dolores Torres
Pasado, presente y futuro de la agricultura biológica.
Enginyer tècnic Agrícola. Especialista en Agricultura biológica.
Associació Vida Sana.

29 de febrer
Kjell Arman
La cooperacion entre tierra y plantas.
Conseller de l'Associació Biodinàmica de Suècia.

INSTRUMENTS HISTÒRICS
(CLAVICÈMBALS • FORTEPIANOS • ORGUES LITÚRGICS)
PIANOS ELÈCTRICS • ACCESORIS • TRANSPORTS

La el

*“La d
en ca
dispo.
recicl
si..., s*

Santiag

P

princip:
Acadèn
versitat
qualitat
els proc
tudiant:
estudis
mesos t
encara j
instituc
Univer:
cions
màxim
un lent i
tació in
òrgans
la Univ
a expos
pressu
princip:
dèmica

La
context
es desp
via: la

o, si ho preferiu, no és una categoria conceptual sinó social; qualsevol règim docent és millorable i

da l'es-
es estu-
ormatiu
es tro-
n el re-

text: la
alment
altra.

sitat és
iu» del
ala dels
rta part
de for-
ialment
rs de la
roducti-
niversi-
és pro-
eguir la
versions
adants,
ersitat,
curricu-
etc.

depen-
ntuada.
insula-
tant per
a immi-
nostra
el marc
desitjat
niversi-
de mo-
rasejant
la UIB
t de les
«termò-
sitari, la
itaris en
rsos pú-
sposició
al evitar
inversi-

ons públiques, posar a l'abast de la societat que ens alimenta (i els polítics que la representen) els re-

sultats de la nostra tasca informadora, mitjançant l'aplicació d'aquells mecanismes d'avaluació que serveixin per rompre la «crosta endogàmica» tan característica de les institucions universitàries. Per això, és el meu desig preparar al llarg d'aquest curs i proposar a la comunitat universitària la nostra participació, baldament sigui a costa d'haver d'acceptar els «costs burocràtics» propis d'aquesta tasca, en el Programa d'Avaluació Institucional de la Qualitat de les Universitats, promogut pel Consell d'Universitats, amb l'objectiu, que el programa mateix manifesta, de «servir perquè tant les entitats que contribueixen al finançament de les universitats (especialment les administracions públiques) com els usuaris dels serveis universitaris (en primer lloc els estudiants i les seves famílies, però també les empreses i les diferents institucions interessades en l'ensenyament superior i en la investigació) tinguin una informació objectiva i fiable del nivell de qualitat assolit per cada institució».

les Illes Balears—; però atendre aquesta exigència del context —i ara pens només en el manteniment de l'oferta actual i no en una possible ampliació—, en lloc d'optar per una cobertura més reduïda, limitada a aquells estudis amb una demanda multitudinària, obliga a mantenir estudis i assignatures amb una matriculació relativament baixa (deu, vint o trenta alumnes, enfront de la mitjana aproximada d'uns setanta o vuitanta alumnes per grup que es presenta en la generalitat de les universitats espanyoles).

S'accentua més encara aquest cost afegit si tenim en compte la reduïda densitat de la població universitària balear (14.000 alumnes, en nombres rodons, enfront dels 130.000 de la Complutense, els 34.000 de l'Autònoma de Barcelona o de la Universitat de Màlaga o els 57.000 de la del País

Basc). Problemes evidents de l'«economia d'escala» fan impossible que les PIMU presentin la mateixa oferta ni al mateix cost que les grans universitats, on l'assignatura menys sol·licitada de l'estudi menys sol·licitat té garantida una matrícula que la «rendibilitat».

Del context format per la insularitat i les dimensions de la comunitat balear es desprenen dues conclusions: que la UIB ha d'anar extremadament alerta en la selecció de l'oferta educativa i que, reciprocament, els administradors dels recursos públics i la societat que els eligeix han de comprendre que, si volem una universitat pròpia amb una àmplia oferta educativa i un bon nivell de qualitat, s'han d'acceptar les obligades peculiaritats de la seva «ratio d'eficiència econòmica». □

Vice-rector d'Ordenació Acadèmica

**Per raó de la insularitat,
la UIB està obligada a presentar
una oferta d'estudis com més
àmplia millor**

Continuem recorrent el context de la nostra universitat i les exigències que imposa a l'ordenació acadèmica. Atès que ja hem esmentat la dada de la insularitat, unim-la a la de la reduïda densitat de la població balear (que col·loca la nostra entre les PIMU —Petites i Mitjanes Universitats— de l'Estat espanyol) i extraguem d'ambdues algun altre corol·lari.

Per raó de la insularitat, la UIB està obligada a presentar una oferta d'estudis com més àmplia millor —no solament per evitar que massa estudiants hagin d'abandonar la nostra comunitat per seguir una carrera universitària determinada, sinó també per evitar el desequilibri professional de

Pianos Can Garcias
Pere Josep Garcias

C/ Joan Maura, Bisbe, 10 - Palma (Mallorca) Tel. i Fax: 46 20 16

VENDA DE PIANOS VERTICALS I DE COA

Primeres marques europees

BLÜTHNER • BOSENDORFER • C.BECHSTEIN • FEURICH • FÖRSTER
GAVEAU • GROTRIAN-STEINWEG • HOFFMANN • IBACH • KEMBLE
KINGSBURG • OTTO-BACH • PETROF • PFEIFFER • PLEYEL • RAMEAU
RÖNISCH • RÖSLER • SAUTER • SEILER • SCHOLZE
STEINGRAEBER & SÖHNE • WAGNER • WEINBACH • ZIMMERMANN

Especialistes en pianos per a professionals i pianos d'estudi

El millor servei post-venda Més de 70 anys d'experiència

AFINACIONS • REPARACIONS • RESTAURACIONS

LLOGUER DE PIANOS NOUS O RESTAURATS

INSTRUMENTS HISTÒRICS

(CLAVICÈMBALS • FORTEPIANOS • ORGUES LITÚRGICS)

PIANOS ELÈCTRICS • ACCESORIS • TRANSPORTS

Propostes del programa electoral del Sr. Huguet i posicionament de l'STEI

Durant la campanya per a l'elecció del rector de la Universitat, l'STEI es va entrevistar amb els dos candidats, els senyors Llorenç Huguet i Gonzalo Quintero. Amb les respostes d'ambdós vàrem poder fer el quadre on es comparaven les posicions dels candidats i les mantingudes per l'STEI sobre determinades qüestions.

Aquí reproduïm les posicions del candidat elegit, Sr. Huguet, i les de l'STEI sobre temes d'interès com són les transferències, la NL, la política de personal, la reforma dels estatuts, etc.

TRANSFERÈNCIA EDUCATIVA

HUGUET

- La UIB pateix una infradotació pressupostària respecte a altres Universitats.
- Pressupost de la UIB: 0,5 del PIB de les Illes; 1,1 l'Estat.
- Ràtios: UIB, 25 alumnes/professor
Estat, 20 alumnes/professor

Propostes:

1. Potenciació del paper del Consell Social
2. Finançament addicional: futures plantilles; millora infraestructura actual i noves construccions previstes.
3. Participació activa de la UIB en el procés de transferència; informació a la Comunitat Universitària.
4. Demanar a la societat de les Illes increment de recursos, fins arribar a la mitjana de l'Estat.

STEI

- El Pacte Autòmic condicionava el ritme de les transferències dels nivells no universitaris a l'aplicació de la LOGSE (generalització prevista entre el 1996-97 i el 1999-2000).
- El compromís de transferir la competència universitària era immediat (abans del 31 de desembre del 94). Aquest procés no gaudeix de la informació suficient ni de la transparència adequada per part del MEC ni de la Conselleria d'Educació.

L'STEI reclama:

- Informació puntual de com està la situació del traspàs.
- El compromís de la Conselleria d'Educació de proposar la modificació de la composició del Consell Social de la UIB, inclouent-hi la representació de tots els sindicats que tenen representació a les distintes Juntes de Personal.
- El compromís d'establir una mesa de negociació sindical autònoma a la nostra universitat.

PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

HUGUET

- Revisió de les tasques administratives (Codi d'actuacions).
- Llocs de treball temporals en fixos.
- Formació professional contínua.
- Equiparació progressiva amb els funcionaris de la CAIB.
- Relació del Rectorat amb els Sindicats i la Junta de Personal/ Comitè d'Empresa. Dotació de mitjans.

STEI

- Després d'analitzar les propostes del candidat, destacam com a molt positiva la relació que vol mantenir amb les Juntes de Personal i el Comitè d'Empresa.
- Trobam a faltar aquest mateix compromís en relació a la Junta de Personal Docent i Investigador, que nosaltres reivindicam.

PROFESSORAT

HUGUET

- Determinar objectivament les plantilles docents (nombre d'alumnes, càrrega lectiva, investigació, sabàtics, intercanvis professorat)
- Afavorir els Departaments deficitaris.
- Promoció equilibrada.
- Departament -un cop fixada la plantilla- autonomia en la distribució concreta.

STEI

- Participació, també, dels Sindicats i de la Junta de PDI en la negociació de les futures plantilles. Propugnam que es dugui a terme una consulta general als Departaments.

ORGANITZACIÓ DE LA UIB

HUGUET

- Revisió de l'organització actual dels Departaments. Descentralització.
- Major dotació de competències cap al Claustre, Junta de Govern.
- Organigrama (presenta el seu equip rectoral).
- Proposa: L'Oficina de l'Universitari i la figura del Síndic de la Universitat.

STEI

- Institucionalització de les relacions entre els representants de les Juntes de Personal i dels Sindicats a través d'un Vice-rector encarregat de mantenir un diàleg periòdic sobre les qüestions legislatives i aquelles que promoguin un millor funcionament de la UIB.
- Ple reconeixement dels drets sindicals. Dret de participació plena dels delegats i delegades sindicals en tots els òrgans de govern i gestió de la UIB. Intervenció dels representants sindicals i dels delegats de la Junta de Personal en:
  - els processos d'accés i promoció del professorat.
  - la fixació dels criteris d'avaluació del professorat i en la seva correcta aplicació (control de la J. de P.)
  - la planificació de les plantilles: exigim l'estabilitat dels professors contractats interins.

FUNDACIÓ UNIVERSITAT-EMPRESA-INVESTIGACIÓ

HUGUET

- Establir aquest tipus de fundació com a via per augmentar els recursos financers de la UIB, així com en els trets generals de la investigació.
- Per altra part, proposa que el control econòmic d'aquesta fundació es faci a través d'una auditoria externa. Es propugnaria, també, una Llei de la Ciència i la Tecnologia.

STEI

- Nosaltres defensam que la docència i la investigació no han d'estar supeditades als interessos de l'economia de mercat.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

HUGUET

- Declaració genèrica de principis en defensa i difusió de la nostra cultura i llengua catalana.
- Reforçament dels serveis lingüístics.

STEI

- Potenciar el procés de Normalització Lingüística de la llengua catalana com a llengua de la UIB.

INFRASTRUCTURES / SERVEIS

HUGUET

- Dotació de més laboratoris. Auditoria ambiental. Servei de guarderia. Aprofitament de l'edifici de sa Riera. Recuperació de la càtedra Ramon Llull i entesa amb l'Estudi General Lull-lià. Servei mèdic per a tot el personal que treballa a la UIB. Aprofitar la Universiada per dotar la UIB d'instal·lacions esportives. Fomentar la comunicació interna/externa per donar a conèixer la UIB a la societat. Cursos d'estiu.

STEI

- Millora de les condicions laborals i professionals de tot el professorat de la UIB (espai, equipament insuficient, ordinadors, biblioteca general, etc.)
- Solucions a la massificació i manca d'infraestructures per abordar amb èxit la tasca docent i investigadora en general, i en particular la implantació dels nous estudis i de les característiques de què se'ls vol dotar.
- Dotació de nous espais i serveis que millorin les condicions de treball, com ara, guarderies per als fills dels treballadors i treballadores de la universitat, biblioteques, instal·lacions esportives i d'esplai, etc.
- Exigència d'un nou local dedicat a les activitats dels organismes sindicals ja que l'actual situació és vergonyosa i cal resoldre el problema immediatament.

REFORMA D'ESTATUTS

HUGUET

- **Proposta:** El Claustre elegirà una Comissió per a la revisió dels Estatuts amb l'objectiu d'aprofundir en la democratització de la UIB:

- a) Limitar a dos els mandats consecutius del rector i altres càrrecs.
- b) Redistribuir competències als òrgans col·legiats.
- c) Major control dels Pressupostos a través de la Junta de Personal.

STEI

- L'STEI propugna la màxima transparència econòmica i de gestió de la UIB.
- Reclamam que la futura reforma dels Estatuts inclogui la participació plena dels delegats i delegades sindicals en els òrgans de govern i de gestió de la UIB.
- Institucionalització de les relacions entre els representants de les Juntes de Personal i dels Sindicats a través d'un Vice-rector encarregat de mantenir un diàleg periòdic. □

El Servei Lingüístic de la UIB

“Les competències bàsiques del Servei Lingüístic són la normalització de l'ús de la llengua catalana a la Universitat i la funció consultiva recollida a l'Estatut d'Autonomia. Actualment s'organitza en quatre àrees de treball: correcció, terminologia, onomàstica i dinamització.”

Cathy Sweeney

El passat dia 7 de juliol el Claustre de la UIB va elegir un nou Rector, el doctor Llorenç Huguet, un dels punts programàtics del qual era el reforçament dels serveis lingüístics. Des que va començar a funcionar l'any 1983, amb el nom de Servei de Normalització Lingüística, fins que va ser creat per acord de la Junta de Govern, amb el nom de Servei Lingüístic, el març d'enguany, aquest servei s'ha dedicat a cobrir les necessitats i mancances de la comunitat universitària en matèria de llengua catalana. L'equip que governa la UIB des del passat dia 1 d'agost es proposa de reforçar els serveis lingüístics per respondre també a necessitats que es puguin detectar en altres llengües.

Convé, però, deixar ben clar que les línies d'actuació en matèria lingüística no representen una ruptura amb la postura institucional anterior sinó un reforçament dels serveis actuals i una proposta d'ampliació a altres àmbits. Això es desprèn clarament de la segona consideració general del programa electoral del Rector: «La Universitat com a institució que ha d'estar estretament lligada a la realitat històrica, social i econòmica de les Illes Balears ha de continuar el procés de defensa i difusió de la nostra cultura i llengua catalana.»

El nou equip, per tant, assumeix plenament els compromisos i les competències que té la UIB dins el marc legal establert per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la Llei de normalització lingüística i els propis Estatuts de la Universitat, sense oblidar l'Acord del Claustre sobre normalització lingüística de 1986 i el Reglament d'ús intern i normalització del català, aprovat per acord de la Junta de Govern l'any 1988.

Àrees de treball

El Servei Lingüístic de la UIB depèn a

partir d'ara del Vice-rectorat d'Extensió Universitària. Les competències bàsiques del Servei Lingüístic són la normalització de l'ús de la llengua catalana a la Universitat i la funció consultiva recollida a l'Estatut d'Autonomia. Actualment s'organitza en quatre àrees de treball: correcció, terminologia, onomàstica i dinamització.

Àrea de correcció

L'àrea més antiga i més arrelada del Servei Lingüístic engloba la correcció, redacció i traducció de tot tipus de documents per a la docència i l'administració interna de la Universitat i de matèria diversa (cartells, programes, revistes, llibres, etc.) per al Servei de Publicacions. En l'àmbit de la recerca, facilita la correcció per a tesis doctorals, ponències a congressos i articles científics. També assessora i resol consultes puntuals sobre qüestions lingüístiques.

Gabinet de Terminologia

El Gabinet de Terminologia s'integra al Servei Lingüístic a partir del conveni de cooperació entre la UIB i la Conselleria de Cultura, Educació i Esports de la CAIB per a la creació del centre col·laborador del TERMCAT, signat el 21 de desembre de 1990 i renovat el 25 de maig de 1995 per tres anys. Els camps d'actuació inclouen la

El Servei Lingüístic: Objectius i Actuacions

OBJECTIUS	ACTUACIONS
Assegurar que la comunitat universitària tingui coneixement de l'abast dels seus drets lingüístics.	Difondre la legislació que empara i impulsa l'ús del català en tots els àmbits de la vida pública en general i de la UIB en particular.
Implicar un sector ampli de la comunitat universitària en el procés de normalització lingüística.	Crear una Xarxa de Suport Lingüístic, amb representants dels departaments i serveis, dels serveis administratius i del consell d'estudiants.
Assegurar que els usuaris potencials tinguin coneixement de les àrees de treball del Servei Lingüístic i de les prestacions que tenen a l'abast.	Generar informació sobre el Servei Lingüístic per a cada número del butlletí de comunicació interna <i>Informació UIB</i> .
Assegurar que el personal de la Universitat tingui un nivell de coneixement del català adient al lloc de treball que ocupa.	Continuar els cursos gratuïts de llengua catalana. Establir contactes periòdics amb els representants sindicals per fer el seguiment de la inclusió dels coneixements lingüístics al barem per ocupar vacants per oposició, concurs o trasllat. Implicar en aquest procés el vice-rector de Professorat, el vice-rector de Planificació Econòmico-administrativa i el Gerent.
Donar a conèixer la situació lingüística actual en l'àmbit docent.	Publicar els resultats de l'estadística d'ús lingüístic corresponent al curs 1994-95. Elaborar l'estadística del curs 1995-96.
Detectar mancances en matèria lingüística en la docència i recollir suggeriments per tal d'implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb els departaments (càrrecs i altres membres) i amb els estudiants (representants als òrgans de govern i associacions). Implicar en aquest procés el vice-rector d'Ordenació Acadèmica i la vice-rectora d'Alumnes i Campus.
Donar a conèixer la situació lingüística actual en la recerca.	Publicar els resultats de l'estadística lingüística de les tesis doctorals corresponent als anys 1989-1994.
Detectar mancances en matèria lingüística en la recerca i recollir suggeriments per tal d'implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb la Comissió de Doctorat i els representants dels estudiants de tercer cicle. Implicar en aquest procés el vice-rector d'Investigació.
Detectar mancances en matèria lingüística en l'Administració i recollir suggeriments per implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb el personal d'administració i serveis (caps de serveis centrals i d'altres unitats administratives). Implicar en aquest procés el vice-rector de Planificació Econòmico-administrativa i el Gerent.
Automatitzar una part de l'assessorament lingüístic i terminològic optimitzant l'ús dels recursos informàtics.	Crear i posar a l'abast dels usuaris de la xarxa una base de dades lingüístiques oberta.
Difondre els criteris elementals d'estil —lingüístic i tipogràfic— dels documents administratius d'ús més freqüent.	Posar a l'abast dels serveis administratius plantilles informatitzades dels models.
Ampliar les prestacions del Servei a altres llengües.	Fer una enquesta per detectar les necessitats. Crear, si cal, una bossa de correctors i traductors d'altres llengües

resolució de consultes puntuals, l'organització d'activitats de recerca terminològica i la difusió de la terminologia, la formació lingüística específica per a professionals de sectors diversos i l'elaboració i la publicació de treballs terminològics puntuals i sectorials.

"... l'ús normal de la llengua i la competència lingüística dels usuaris disminueixen les necessitats d'assessorament en qüestions elementals."

Gabinet d'Onomàstica

El Gabinet d'Onomàstica (Toponímia i Antroponímia) va ser creat per acord del Consell Executiu el passat dia 28 de març per donar compliment al compromís legal d'assessorament que té la UIB amb la CAIB i els ajuntaments quant a la determinació de la forma oficial catalana dels topònims (noms dels municipis, territoris, nuclis de població i vies urbanes i de comunicació interurbana en general). També ofereix assessorament en matèria de normalització de la cartografia, la retolació pública i privada i els noms de pila, cognoms, etc.

Àrea de dinamització

L'objectiu fonamental de l'àrea de dinamització és d'impulsar la presència i l'ús del català en compliment del compromís legal i institucional d'assegurar que tota la comunitat pugui utilitzar el català en tots els àmbits de competència de la Universitat. Els camps d'actuació d'aquesta àrea són molt diversos: inclouen la formació en llengua catalana del personal docent i no docent i dels alumnes de la Universitat; l'elaboració d'estadístiques i estudis sociolingüístics per conèixer la situació i l'evolució de la presència del català a la Universitat; la participació en campanyes cíviques per promoure l'ús de la llengua; i, en general, el seguiment del compliment del Reglament d'ús intern i normalització del català a la UIB.

Objectius i actuacions

El Servei Lingüístic no ha d'adoptar una actitud passiva davant les tasques que té encomanades. Cada curs ingressen nous professors i nous alumnes a la Universitat i cada vegada hi ha més alumnes que han pogut rebre l'ensenyament en català als altres nivells educatius. La Universitat ha d'assegurar que puguin exercir aquest dret també en els ensenyaments que ofereix i, per tant, ha de facilitar la tasca a aquells professors que vulguin millorar la seva capacitat docent en llengua catalana. Si els correctors i terminòlegs seuen i esperen que els professors, PAS i alumnes, per pròpia iniciativa, els portin textos per corregir o els telefonin per fer consultes puntuals, no podem garantir que es cobreixin realment les necessitats lingüístiques de la comunitat universitària.

Per això, el gran repte del curs 1995-96 és la dinamització del Servei. Per respondre-hi ens hem plantejat una sèrie d'objectius i actuacions per dur a terme durant aquest curs. *(Vegeu la pàgina anterior)*

Conclusió

En una situació normal el Servei Lingüístic no existiria amb la configuració actual. La competència de la comunitat universitària en la llengua d'ús normal seria tal que no caldrien correccions ni traduccions. La normalització lingüística és, per pròpia definició, un procés transitori: a mesura que augmenten la presència i l'ús normal de la llengua i la competència lingüística dels usuaris disminueixen les necessitats d'assessorament en qüestions elementals. Aquest és l'objectiu a curt termini d'aquest Servei: engrésca els usuaris en llur propi procés de formació lingüística perquè esdevinguin en gran mesura autosuficients. Així, el Servei Lingüístic es podria configurar com a servei dedicat a la unificació i difusió de criteris lingüístics, estilístics, tipogràfics, etc., i a la recerca i difusió pel que fa a la matèria lingüística específica, com ara terminologia, fraseologia, toponímia, etc. La normalització lingüística és un procés amb data de caducitat; la feina del Servei Lingüístic sempre tindrà vigència.

*Cap del Servei Tècnic
d'Extensió Universitària*

NT NOVES
TECNOLOGIES

Tulyp®
computers

TOMEU ESTRANY

**Servei tècnic
Manteniments
Consumibles
Venda d'equips informàtics
Xarxes locals**

Tel. i fax: 75 80 98
Tel. mòbil: 908 53 24 75

Pons i Gallarza, 86 baixos
07004 Palma de Mallorca

Adequació de la plantilla de professorat i qualitat docent

“Les transferències, en matèria d’ensenyament, són un fet que marcarà el futur de la UIB, i que s’hauria de fer en les millors condicions possibles, tenint present la nostra condició d’insularitat i la real precarietat en la ratio professor/alumne que patim.”

Josep Servera Baño

En el «Programa d’actuacions per a la UIB», l’actual equip rectoral es va plantejar una sèrie d’objectius primordials per al funcionament de la nostra universitat. La qualitat del professorat, tant en la faceta docent com en la investigadora, és un puntal fonamental en la valoració de les universitats. En aquest sentit, una de les prioritats d’aquest Vice-rectorat és aconseguir una plantilla suficient de professorat que garanteixi la qualitat docent, basant-se en l’adequada càrrega docent que ha de tenir cada categoria, i, també, combatre aquelles circumstàncies que deterioren l’ensenyament, per exemple la massificació. Tal vegada és el moment de recuperar el sentit de certes categories a la nostra universitat. Tots tenim al pensament el fet que, per diverses causes, durant els darrers anys s’han desvirtuat —en diferents sentits i graus— en certa mesura les figures dels professors associats o dels ajudants. En aquesta línia de racionalització de l’ensenyament s’ha de lluitar contra els greuges compa-

ratius i cercar un equilibri, quant al professorat, entre els diferents departaments de la UIB. Es tracta d’intentar igualar les dife-

rències entre els departaments i les àrees de coneixement que hi estan adscrites, sempre tenint presents les activitats que atenen.

La tasca immediata és intentar ser com més objectius millor en la determinació de la plantilla necessària per a la UIB. La consecució de tan lloable propòsit passa obligadament per l’elaboració d’un document de plantilla en col·laboració amb el Vice-rectorat d’Ordenació Acadèmica, que ha de tenir en compte tant la creació de noves places com la promoció dels docents, sense perdre la perspectiva que hem d’aconseguir una estructura equilibrada de professorat a la nostra universitat. En aquest aspecte no es pot ignorar que les transferències, en matèria d’ensenyament, a la Comunitat Autònoma són un fet que marcarà el futur de la UIB, i que tal transvasament s’hauria de fer en les millors condicions possibles, tenint present la nostra condició d’insularitat i la real precarietat en la ratio professor/alumne que patim, major encara si es compara amb altres universitats que atenen un volum semblant d’alumnes. Les millores de les condicions laborals dels docents i dels investigadors són també un objectiu important d’aquest Vice-rectorat. S’ha d’aconseguir dotar la UIB d’unes infraestructures que permetin el desenvolupament òptim de la docència i la investigació; que millorin la qualitat de vida dels membres de la comunitat universitària; i que fomentin la formació i el perfeccionament del professorat.

Em sembla que tots són objectius assumibles pels sindicats i per la Junta de PDI. És d’esperar que la seva participació podrà ser a partir d’ara més efectiva. En un futur immediat s’haurà de constituir la mesa negociadora que tractarà nombroses matèries que afecten els treballadors de l’ensenyament universitari. □

Vice-rector de Professorat

L'aportació dels dialectes balears al nou *Diccionari de la Llengua Catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans

Nicolau Dols
Joan-Antoni Mesquida

Com a part de les tasques de redacció del nou *Diccionari de la Llengua Catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans i responen a la voluntat d'aquesta institució que el nou inventari assolís un màxim de representativitat social, funcional i geogràfica, a finals de 1992 es va constituir a les Balears la comissió encarregada de presentar a l'Institut les propostes d'incorporació de termes propis dels dialectes balears que no havien estat inclosos en la primera redacció i edicions posteriors del diccionari Fabra.

Aquesta comissió, de la qual feien part, entre d'altres, Joan Miralles i Isidor Marí, membres de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, va basar la seva selecció en llistes de mots elaborades prèviament per lingüistes i especialistes com Jaume Corbera, Nicolau Dols, Lleonard Llorens, Isidor Marí, Joan-Antoni Mesquida i Joan Mayol, entre d'altres. Aquestes llistes varen passar el filtratge dels criteris de rebuig elaborats per l'esmentada Secció.

Els criteris de rebuig a què ens referim són els següents:

Primer- Arcaïsmes.

Per exemple: *abanastrar-se*.

Segon- Localismes molt restringits.

Per exemple: *abadeu*.

Tercer- Variants formals de termes ja contemplats.

Per exemple: *abacivar*.

Quart- Termes propis de llenguatges molt especialitzats.

Per exemple: *abaluat*.

Quint- Vulgarismes.

Per exemple: *abandonació*.

Sext- Castellanismes innecessaris.

Per exemple: *abarcar*.

A continuació citam alguns exemples de paraules de dialectes balears incorporades finalment al nou diccionari.

Si ens hi fixam, hi trobam exemples com els següents:

acubar en les accepcions següents: v. tr. Dificultar o impedir la respiració *La xafor del metro acuba els viatgers* // pron. Perdre els sentits, desmaiar-se.

burballa f. Encenall // Pasta de sopa en forma de treta ampla.

butza f. Conjunt de vísceres abdominals, esp. d'un animal.

capcurucull m. Cim.

comodí en l'accepció de: m. Tauleta de nit.

cruí m. Clivella.

dematí m. Matí.

devessell en l'accepció de: m. Agitació *En la discoteca hi ha tant de devessell que no s'hi pot entrar*.

envergar en les accepcions: v. tr. Llançar, posar, aplicar, ficar, entimar, etc. *Li ha envergat una bona empenta...* // pron. Menjar-se.

flamada en l'accepció de: f. Flama.

horabaixa m. Tarda / Capvespre.

nigul m. Núvol.

primavera d'hivern f. Tardor.

rebosillo m. Peça de roba fina que en la indumentària tradicional cobria el cap, els costats de la cara, l'esquena i els pits i acabava en punta prop de la cintura.

La proposta no va limitar-se a paraules soltes sinó que en alguns casos també s'hi varen incloure expressions populars, com

daixo-daixo adv. Xano-xano.

de cop i resposta s.v. **cop** loc. adv. Sobtadament.

ésser cent cavalls s.v. **cavall** Ésser una gran ajuda.

no saber on s'ha de fermar l'ase s.v. **ase** No saber què s'ha de fer; estar desvagat sense poder-se entretenir.

tenir bony o bua s.v. **bony** Patir d'un o altre defecte.

En alguns casos la proposta es va

centrar en el canvi de la qualificació dels termes. És el cas, per exemple, de **pus**, paraula de la definició de la qual es varen esborrar els qualificatius *antic* i *dialectal* que apareixien al diccionari Fabra.

Cal remarcar que, com a criteri general, l'origen concret dels termes no apareix al costat de cada entrada. Aquest és un fet que reflecteix la voluntat de dotar totes les paraules del domini català del mateix rang i evitar la discriminació que suposava el fet que les formes barcelonines no apareguessin mai amb el qualificatiu de *dialectal* al Fabra.

Malgrat els defectes puntuals que són inevitables en una obra de la magnitud

d'aquest nou diccionari, consideram en general que es tracta d'una oportunitat ben aprofitada de fer la normativa més general, més igualitària i, en definitiva, més catalana.

És important considerar que, pel simple fet que la llengua és viva i evoluciona, les incorporacions futures seran de tot punt necessàries en una pròxima edició que ja entra en els càlculs dels responsables de l'Institut; edició que, a més de subsanar els possibles errors que es desprendran de l'anàlisi minuciosa i aprofundida de la present, haurà de reflectir precisament totes les innovacions que es podran produir en el futur. □

(del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General- UIB)

Sa Copisteria

des Call S.L.

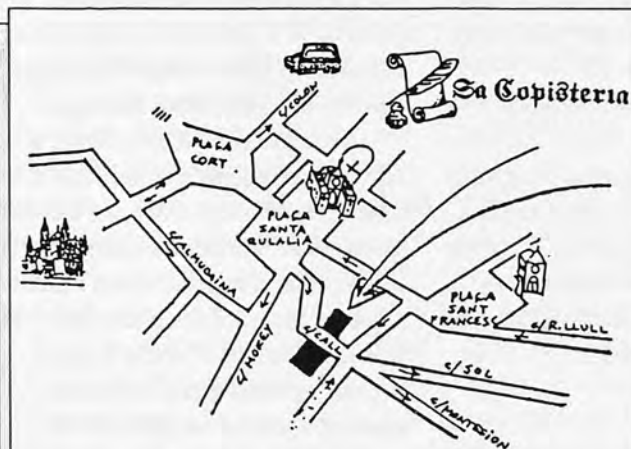
Copisteria: C/ Call, 5

Tel: 71 96 63 Fax: 72 17 86

Professional: Pça Sta. Eulàlia / C/ Morey, 1

Tel: 72 17 86 Fax: 72 17 86 Palma 07001

FOTOCÒPIES EN COLOR
100 pts

En ple Centre Històric

- Fotocòpies
- Multicòpies
- Fotocòpies en color
- Còpies de plànols
- Plastificacions
- Enquadernació ràpida
- Revistes i fullets
- Impressió làser
- Impremta ràpida
- Termografia
- Servei de telefax
- Fotocòpies en paper ecològic reciclat 100%
- Venda de paper reciclat
- Servei de recollida i entrega a domicili
- Professionalitat total

Entrevista:

Gabriel Janer Manila **Director de l'ICE**

“La formació del professorat dels diferents nivells educatius és una de les actuacions per excel·lència lligades a l'ICE.”

J. M. Mas

PISSARRA.— Quins són els principis que orienten les actuacions de l'Institut de Ciències de l'Educació.

Janer Manila.— L'Institut de Ciències de l'Educació és una institució pròpia de la Universitat que exerceix funcions de formació i perfeccionament professional i de recerca i assessorament tècnic en formació. És l'òrgan universitari encarregat de dur a terme les activitats formatives adreçades a l'especialització, el perfeccionament i/o la reconversió professional dels graduats universitaris. En aquest sentit organitza cursos de formació i estudis de postgrau. Aquests darrers condueixen a l'obtenció de títols propis de la UIB d'especialista o de màster universitari.

L'organització d'aquestes actuacions es pot dur a terme d'una manera directa, o amb la participació dels departaments universitaris implicats, o amb entitats externes a la Universitat.

La formació del professorat dels diferents nivells educatius és una de les actuacions per excel·lència lligades a l'ICE. En el camp de la formació permanent gestiona els cursos de Reciclatge de català i de Formació Lingüística per a Professorat d'Ensenyament Primari i Secundari. Quant a formació inicial, organitza els cursos que condueixen al certificat d'aptitud pedagògica (CAP).

Pel que fa a la recerca i a l'assessorament tècnic, participa en investigacions i realitza estudis i informes sobre formació encarregats per la Universitat mateixa i per diverses administracions públiques i privades.

Juntament amb el Vice-rectorat d'Extensió Universitària, organitza la Universitat Oberta, la qual cosa significa obrir les ensenyances universitàries a tothom, sense cap tipus de requisit de titulació prèvia. També, per mitjà de la Universitat Oberta s'ofereixen cursos de divulgació sobre diversos temes d'actualitat.

Durant el curs 1994-1995, l'ICE de la UIB ha dut a terme un important i considerable volum d'actuacions que podem classificar d'aquesta manera:

- a) Activitats de formació permanent de professionals.
- b) Activitats de formació del professorat d'educació infantil, primària i secundària.
- c) Activitats de formació permanent oberta a tots els ciutadans: Universitat Oberta.
- d) Investigació i assessorament tècnic en temes d'educació i formació.
- e) Publicacions.
- f) Aula Informàtica.
- g) Convenis de col·laboració: CODEFOC

P.— Tot just haver pres possessió del càrrec com a director de l'ICE, quins

són els objectius immediats que us heu marcat?

J.M.— Encara no fa dos mesos que vaig posar el peu a aquesta institució universitària. Aquest temps, l'he dedicat a comprendre la dinàmica d'una màquina complexa i plena de vida, que el meu antecessor, en Jaume Sureda, m'ha deixat en heretatge. He estudiat a fons allò que l'ICE és en aquest moment, la seva realitat concreta. He parlat amb les persones que hi treballen, una per una, i m'he adonat de la dimensió i el volum de la seva activitat. Ara, es tracta d'impulsar-la, aquesta activitat, d'afavorir el funcionament de la màquina; però no em sentiria satisfet si la meua funció se centrés en la feina de dinamització d'una herència. M'agradaria —i crec que l'ICE ho possibilita— poder aportar algunes experiències noves. Ara és l'hora d'aplicar-hi la creativitat i la imaginació.

“M'agradaria —i crec que l'ICE ho possibilita— poder aportar algunes experiències noves. Ara és l'hora d'aplicar-hi la creativitat i la imaginació.”

P.— Creis que l'ICE ha assolit el protagonisme que li correspon en el camp de la formació permanent? Quina relació s'hauria d'establir entre l'Institut de Ciències de l'Educació i els Centres de Professors i Recursos?

J.M.— Crec que l'ICE ha assolit un nivell molt considerable en les activitats de la formació permanent. Aquests dies he repassat les Memòries dels últims anys i he pogut valorar el rigor de la tasca realitzada, dels bons projectes que s'han dut a terme, de la feina. Se n'ha fet i se'n fa molta. I val la pena: es tracta d'una experiència molt atractiva. Quant a les relacions de l'ICE amb els Centres de Professors i Recursos ja n'hi ha d'establertes i n'hi ha hagut sempre, des que aquests centres es crearen. M'agradaria mantenir-les, aquestes relacions.

ons, i , si és necessari, completar-les; o dinamitzar-les. Les relacions i sobretot les bones relacions sempre són cosa de dos i, a vegades, de tres. Però si són entre tres, llavors ja pot semblar un vodevil.

P.– Novetats més destacables del nou pla de reciclatge en llengua catalana.

J.M.–Durant els sis anys en què ha estat vigent l'anterior ordre reguladora dels cursos de reciclatge de català, s'han produït importants esdeveniments en el camp educatiu que per si sols qüestionen d'entrada el plantejament estructural de l'antic pla.

L'actual estructuració del sistema educatiu, fruit de la LOGSE, exigia una revisió de les titulacions vigents ja que algunes d'elles, com el Títol de professor de llengua catalana, que habilitava els alumnes per poder fer classes de i en llengua catalana al cicle superior d'EGB, deixaven de tenir sentit. Així mateix era necessària la redefinició dels certificats adients per als professors de primària i per als professors de secundària, d'acord amb les necessitats actuals i calia, per tant, una nova estructuració de les assignatures a cursar i una actualització en profunditat dels programes de cada una, així com introduir canvis de plantejaments metodològics.

D'acord amb això entenc que el nou Pla de Reciclatge i Formació lingüística i cultural era una necessitat urgent per a tot el professorat, però aquesta qüestió es veu encara més reforçada si analitzam les novetats que la nova ordre planteja.

– Respon a una necessitat formativa dels

ensenyants.

– Flexibilitza les possibilitats reals del professor d'assolir els coneixements teòrics necessaris per poder dur a la pràctica la seva tasca docent.

– Enquadra les directrius curriculars del Reciclatge en el marc dels plantejaments actuals de l'ensenyament de les persones adultes.

– Relaciona els coneixements lingüístics amb una concepció global, històrica, cultural i geogràfica.

– Planteja una coherència entre propostes de tractament de la llengua catalana tant en els corrents actuals com en els currículums vigents dels programes de llengua que s'han d'impartir al professorat.

– Marca línies organitzatives bàsiques per tal de millorar la qualitat de l'oferta formativa.

– Facilita l'accés dels docents a les titulacions (tant pel que fa a l'organització, amb la introducció dels exàmens parcials o de bloc, com a nivell curricular)

– Millora l'oferta acadèmica adreçada als alumnes no catalanoparlants mitjançant la introducció de quatre mòduls de "Coneixements Bàsics de Llengua", de quaranta hores de durada cada un.

– Dóna prioritat absoluta als docents en actiu, que en realitat són els principals destinataris del pla, ja que tenen preferència a l'hora d'escollir grup d'entre l'oferta formativa.

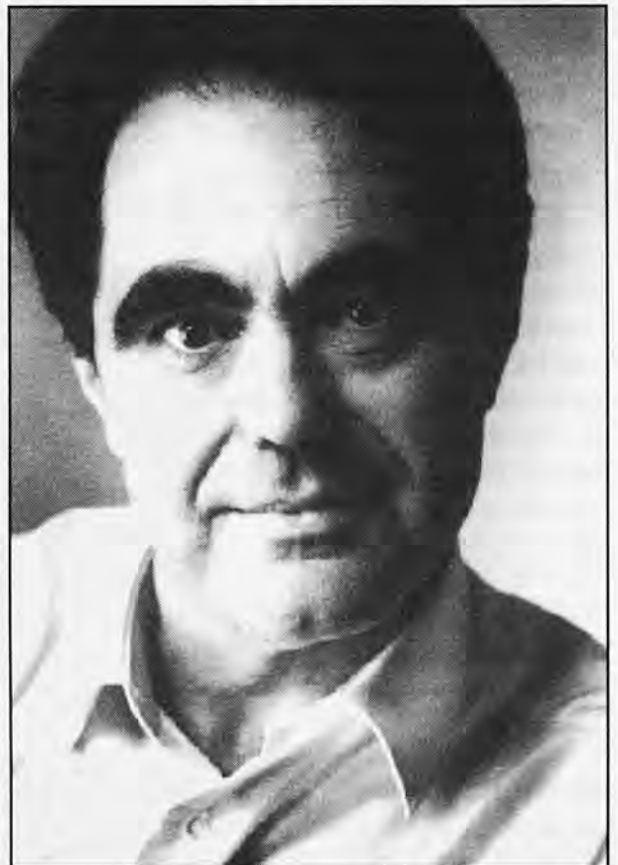
– Estableix la reciprocitat entre el reciclatge de secundària i el de primària de manera que cada docent només n'ha de cursar un, independentment dels canvis de nivell educatiu que pugui realitzar posteriorment.

– Posa les bases perquè, en el marc del conveni entre la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i el Ministeri d'Educació i Ciència es pugui regular l'exempció del reciclatge als professors que tinguin una edat superior als cinquanta-cinc anys en el moment de la publicació de l'ordre.

– Regula l'organització de cursos de formació permanent de caràcter lingüístic, didàctic o cultural adreçats preferentment als professors que ja hagin realitzat el reciclatge.

P.– Hi ha rumors que apunten que la gestió dels cursos de reciclatge passarà a ser competència dels CPRs. Què ens podeu dir respecte a aquests rumors?

J.M.– No tenc constància oficial que confirmi aquest rumor, però si a aquesta afirmació fos certa, crec que cometrien un error, tant des del punt de vista legislatiu, com pel que fa a l'organització dels cursos.

Tant la Llei de Normalització Lingüística com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears deixen palès el paper de la Universitat, com institució consultiva en matèria lingüística. El Reciclatge de Català és un ensenyament de la llengua i la cultura pròpies de les Illes i, per tant pertanyen a l'àmbit de competència de la Universitat.

D'altra banda, la gran quantitat d'alumnes dels cursos de Reciclatge, fa necessària una infraestructura organitzativa i de gestió que, a hores d'ara, crec que només la Universitat pot abastar.

Si aquests arguments no fossin suficients per justificar el paper de l'Institut de Ciències de l'Educació quant al Reciclatge, puc afegir que cal economitzar esforços, no duplicar-los. Si hi ha una institució que és capaç de gestionar els cursos i, que a més ho fa correctament, no veig raó perquè les coses deixin de ser així.

"El Reciclatge de Català és un ensenyament de la llengua i la cultura pròpies de les Illes i, per tant pertanyen a l'àmbit de competència de la Universitat."

Tot i aquests aspectes que acabo d'esmentar, crec que seria possible, i fins i tot convenient, col·laborar amb els CPRs, o amb les entitats i institucions que calgui, per treballar temes concrets relacionats amb la formació del professorat, i més concretament, amb la formació permanent referida als aspectes de la llengua i la cultura pròpies.

P.- Què es pot avançar respecte al nou títol d'Especialització Didàctica, recentment aprovat, que ha de substituir l'actual CAP?

J.M.- No cal que sigui explícit. Dia 9 de novembre d'enguany ha sortit publicat el Decret que regula el títol professional d'especialització didàctica. Ens haurem de subjectar a la lletra d'aquest text i posar-

nos a treballar de cara al curs vinent. Val molt la pena. Crec que la preparació didàctica dels futurs professors –després que m'he queixat moltes vegades de la mancança de preparació, de tenir unes aules on s'exerceix sovint una pràctica didàctica repetitiva, obsoleta, gairebé ancestral: el professor dicta allò que pejorativament s'ha dit la "llició magistral" i els alumnes prenen apunts com sentenciats, que després hauran d'aprendre's de memòria i perbocar a l'hora de l'examen– és atreient i seductora. M'agradria que el meu pas per l'ICE tingués la fortuna de projectar aquestes inquietuds sobre els futurs professionals de l'ensenyament.

P.- Ens pot explicar la relació de l'ICE amb els cursos de Formació Ocupacional?

J.M.- Aquesta relació neix gràcies a la Llei de Reforma Universitària (LRU) de 1983. El Reial Decret 185/1985, que regula el tercer cicle d'estudis postgraduats, desenvolupa el citat article tot establint que les universitats podran impartir ensenyaments per a titulats universitaris sobre camps de saber propis de la carrera de procedència o de caràcter intercurricular i

especialment orientats a la seva aplicació pràctica, i que els qui superin aquests ensenyaments podran obtenir de la universitat el corresponent títol o diploma.

La iniciativa es va dur a terme el curs 1987-88 a partir d'una sol·licitud del Ministeri d'Educació i Ciència a la UIB per dur a terme uns ensenyaments adreçats a l'especialització professional en diversos camps de l'EGB. Posteriorment, i com a conseqüència d'un conveni signat entre el Govern de les Illes Balears i el Consorci pel Desenvolupament de la Formació Ocupacional (CODEFOC), el curs 1992-1993, s'inicien els cursos gestionats conjuntament amb l'ICE i finançats pel Fons Social Europeu.

El curs 1994-95 es dugué a terme el Programa Operatiu de la Iniciativa Comunitària ENVIREG-FORMACIO, amb la finalitat d'ajudar a les regions menys desenvolupades de la Comunitat a resoldre alguns dels seus problemes medioambientals. Es varen seleccionar 400 alumnes per realitzar una de les quinze actuacions integrades en aquest programa. Hi va haver una gran demanda i, només això, justifica prou el sentit de l'organització dels cursos de formació ocupacional. □

ESPECIALISTES EN ARTICLES
DE MUNTANYA, CAMPING,
ESQUI I ESCALADA

**ES
REFUGI**

Via Sindicat, 21 pati interior
(antic edifici del Sindicat Forà)

Telèfon 71 67 31
07002 Ciutat de Mallorca
<<< >>>

Des de la nova tenda, esperam seguir comptant amb la vostra inestimable presència com a clients i amics

Les pràctiques i la matrícula gratuïta, un conflicte no resolt

Sebastià Serra i Juan

El conflicte originat per la decisió de la UIB de suprimir la matrícula gratuïta a tot el professorat que no treballa a la Universitat (perquè els docents i no docents de la UIB sí que la tenen), es va resoldre momentàniament amb un acord, de 25 de gener de 1995, entre el MEC, la UIB i els Sindicats més representatius del professorat.

Aquest curs va començar amb un nou rector, que en una entrevista d'abans d'esser elegit, va manifestar que mantindria l'esmentat acord. El nou equip rectoral, però, va decidir de "congelar" l'aplicació de l'acord i es varen fer un seguit de manifestacions que vàrem considerar fora de lloc. Des de l'STEI es varen fer les gestions i negociacions que conduïren a reconsiderar l'actitud inicial i que es mantingués per aquest any, i amb caràcter excepcional, la matrícula gratuïta per al professorat.

La major part del professorat dels centres que havien acceptat de participar en el programa de centres col·laboradors de pràctiques ho feren amb el considerant que es respectés l'acord de pràctiques del '95.

L'esmentada comunicació de la UIB assegura que el conflicte sorgeix entorn a l'acord de pràctiques, quan

realment l'acord fou l'instrument que ens donàrem els representants de la UIB, el MEC i el professorat per resoldre el conflicte iniciat per la UIB en negar-se a mantenir la matrícula gratuïta.

L'equip rectoral no pot adduir que ja hi ha un conveni entre el MEC i les universitats que regula les pràctiques dels estudi-

ants de la UIB. S'ha de dir que d'aquest conveni ja en tenia coneixement l'equip rectoral de la UIB quan es fa firmar l'acord de gener del '95, i que en cap moment no es va plantejar com a substitutiu de l'acord firmat. Ara es pretén que aquest conveni el substitueixi, quan la seva pròpia naturalesa sorgeix de plantejaments diferents, tot que coincideix en punts com el necessari reconeixement de la tasca dels tutors i centres de pràctiques, i també l'acceptació del dret a la formació continua del professorat i la necessària adequació de les universitats de cara a "facilitar l'accés i la formació continua del professorat". Fins ara no hem vist cap passa encaminada a facilitar aquest accés als estudis universitaris pel proper curs.

Tal com està ara la situació, el proper curs el professorat haurà de pagar la matrícula i continuarà gaudint de les "facilitats" que els dona la UIB, és a dir, una part de la quota del 5% de les places universitàries disponibles (cal dir que a aquest 5% hi pot accedir qualsevol altre titulat universitari).

En tot cas, l'anul·lació d'un acord presa de manera unilateral, sense que hi hagi cap negociació que el substitueixi, no és una actitud acceptable i diu molt poc a favor de la seriositat d'una institució com la UIB i el respecte que hauria de tenir amb els acords que firma. Entenem que es firmen per esser complits, i fins ara, el professorat ha assumit el ple compliment de l'acord, mentre la UIB ha manifestat la decisió de no complir-lo aquest proper curs.

Ara és l'hora de valorar el grau de compliment de l'acord per part de la UIB i de reconsiderar la participació del professorat en el programa de pràctiques.

Demanam a l'equip rectoral que, en lloc de posar més llenya al foc per reprendre el conflicte, tengui una actitud més dialogant i respectuosa que reconsideri la postura actual i restableixi l'acord de gener del 95. □

“Dur la Universitat a Menorca”. I ara?

“Una Universitat emprenedora, oberta a la societat i amb uns objectius concrets requereix una determinada organització capaç de donar resposta a les necessitats d’uns clients, persones, empreses o institucions; necessita, doncs, una estructura eficaçment insularitzada.”

Joan F. López Casasnovas

Era el mes d’octubre de 1993. La decisió del Consell Rector de la UIB d’ubicar a Alaior la seva Extensió Universitària de Menorca va ser la gota que va fer vessar el got de l’alcalde de Ciutadella, Josep Carretero, i es va donar de baixa del Partit Popular, dolgut en creure que havia estat enganyat pel President del Consell Insular i del seu ex-Partit, Joan Huguet. El batle d’Alaior, Antoni Pons Timoner, també del PP, feia repicar campanes i es referia a la seva població com a una nova ciutat universitària: Alaior versus Cervera, Santiago, Avinyó, Cambridge o Salamanca. Somiar no costa res, però l’edifici que l’Ajuntament alaiorenc ofería com a seu a la UIB havia costat 80 milions. Fou una picabaralla de batles, inevitablement sentida entre llurs poblacions respectives. Malament començava la presència directa de la Universitat de les Illes a Menorca. Avui podem dir que fins a l’hora d’ara les activitats que s’han programat per la UIB no han resultat precisament gaire reeixides, almanco pel que fa a resposta ciutadana. I és que, una vegada més,

càrrecs públics, fent un exercici d’irresponsabilitat, van “passar s’arada davant es bou” i, en tost d’explicar a la gent de Menorca de què es tractava –açò de l’Extensió Universitària a la nostra illa–, van vendre ous

per caragols a les parròquies respectives: localisme i electoralisme.

I de què es tractava?

La UIB té un pressupost de 6.000 milions, uns 14.000 alumnes, mig miler llarg dels quals –si no vaig errat– deuen ésser menorquins. No és raonable demanar primers cursos de carreres, atesos a aquests números. No es poden reclamar diplomatures amb els mínims d’economia d’escala si no es compta amb una vuitantena d’alumnes per a cadescuna d’elles (posem que n’hi hagi prou per fer un primer cicle d’estudis de Turisme, de Relacions Laborals o Empresarials, d’Administració i Gestió Pública, etc.) i sempre que aquests alumnes garanteixin una continuïtat necessària dins el districte balear i sense que aquest muntatge mai no suposi costos fixos... Que s’esdevinguin aquestes condicions es prou difícil: Menorca té 68.000 habitants.

Però una Universitat emprenedora, oberta a la societat i amb uns objectius concrets requereix una determinada organització capaç de donar resposta a les necessitats d’uns clients, persones, empreses o institucions; necessita, doncs, una estructura eficaçment insularitzada. Açò pot voler dir, a més d’uns serveis burocràtics que apropin l’administració a l’alumnat, que es puguin ofertar amb regularitat i freqüència cursos de reciclatges diversos (no sols els de llengua i cultura catalanes, que fan aigua per molts costats); l’accés per als majors de 25 anys; cursos de doctorat o de 3r cicle –aquests últims no exclusius per als llicenciats (segons demanda)–; col·loquis, simposiums, curses d’estiu, programes europeus de desenvolupament (com els del CODEFOC), conferències... (que siguin, però, realment interessants!). Per organitzar-los bé, fora desitjable el diàleg amb els diferents sectors i entitats insulars: sindicats, PIME, IME, Centre de Pro-

fessors, institucions..., amb qui arribar a convenis. I anar pensant en la futura Universitat Oberta, que pugui superar la UNED.

Les institucions polítiques, més que procurar tenir "la Universitat a Menorca", crec que haurien de maldar perquè els universitaris menorquins trobassin més facilitats per poder sortir a fora a estudiar, per investigar, per formar-se. Beques? Suggeriria que la UIB tingués quelcom similar al que es fa en el programa ERASMUS de la UE: un servei d'acollida per als joves que van a Palma procedents de les altres illes, que els facilités una ràpida integració (recerca l'hostatge, orientació sanitària, urbana, etc.)

A Menorca, igual que a tot l'arxipèlag, el creixement econòmic valorat només en increment de PIB ha derivat sovint en con-

ductes laborals i empresarials massa simplistes. El component essencial universitari és, tammateix, la capacitat d'absorció, per part del seu capital intel·lectual, de les inversions que s'han de fer en Recerca i Desenvolupament (R+D). La UIB pot fer molt més del que fa en aquest sentit de formació i reciclatge. Personalment, m'agradaria veure actuar a la meva illa un diguem-ne "Res-

pensible d'Afers Acadèmics de la UIB", una mena de "corredor" capaç, en primer lloc, de detectar les necessitats de formació específica als diferents sectors socials (culturals, productius, medioambientals, etc.); en segon lloc, capaç de fer marketing, ofertar i vendre el producte no sols als estudiants i/o futurs universitaris, sinó a la societat menorquina sencera. Em consta que algunes Universitats treballen en aquests o semblants propòsits. Per què no la UIB?

Bé és cert que aquí també caldrà veure com vénen de ben dotades a la nostra "Comunitat" les competències en ensenyament universitari, amb què es comptarà per rendibilitzar polítiques més enllà de despeses de la Universiada 1999 i amb la bona voluntat i millor capacitat de l'equip rectoral, que encapçala un menorquí que coneix prou la facècia. □

Torre de l'Amor, 4 Apartat 142
Tel. (971) 724176 Fax 726252
07001 Palma de Mallorca

LLIBRES DE LLENGUATGE

Tot un sistema d'aprenentatge fet per autors mallorquins pensant en les necessitats pedagògiques de les nostres escoles

RECORDAU, també

- La sèrie *CALIDOSCOPI: LLUMENERET BLAU, ALIMARA, LLANTERNA* (Primer cicle d'EGB)
- *DEIOL 1, DEIOL 2, DEIOL 3* (Segon cicle d'EGB i Primer cicle d'ESO)
- *GINY 1 i GINY 2* (Segon cicle d'ESO)

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

PRIMER CURS

ANSA PER ANSA. QUADERNS 1,2,3.

Elisabet Abeyà, Maria Fortuny, Assumpta Mascaró i Andreu Terrades. Dotats amb fitxes de treball i Guia del mestre.

Iniciació a la lectura: *MICA EN MICA*. Sèrie de 20 llibrets de lectura progressiva. Text de Ramon Bassa. Dibuixos d'Aina Bonner.

SEGON CURS

ALBA, 2.

Ramon Bassa, Miquel Cabot, Ramon Díaz, Joan Ladonet i Immaculada Pastor. Amb la seva Guia del mestre.

Llibres de lectura: *AIXÒ ERA I NO ERA*

Sèrie de 10 llibrets, adaptació de 10 Rondalles mallorquines. Text de Jaume Ordines. Dibuixos de Mateu Rigo.

TERCER CURS

ALBA, 3 (NOVETAT). Amb la seva Guia del mestre

Llibres de lectura: Col·lecció *TITELLES*. 10 títols publicats d'autors diversos.

La UIB, des de les Pitiüses

“La UIB és la nostra universitat. I hauria de tenir una incidència determinant en el quefer cultural (i social) de les Illes Balears i Pitiüses.”

Bernat Joan I Mari

Al llarg d'aquests darrers anys, d'una manera relativament recurrent, s'ha parlat a Eivissa de la possibilitat que la UIB establís a l'illa alguna facultat o escola universitària. Així, s'argumenta, la Universitat de les Illes Balears es descentralitzaria, i una part dels estudiants d'Eivissa que han de sortir de l'illa per a cursar estudis universitaris s'hi podrien quedar. S'ha parlat, així mateix, de la possible homologació dels estudis que es cursen a l'Escola de Turisme; i, encara, d'altres aspectes relacionats amb l'articulació de la UIB en relació a Eivissa (a Formentera, en qualsevol cas, hi hauria només, en aquest sentit, un apropament).

El tema és d'actualitat, però, al meu entendre, s'ataca molt poc el fons de la qüestió: que n'espera, la gent de Formentera i d'Eivissa de la UIB?

Per analitzar el tema, hem de fer algunes acotacions prèvies:

A. Per mor de factors purament geogràfics –vivim en un conjunt de quatre illes–, la gent d'Eivissa i Formentera que va a la universitat no va a parar tota a la UIB, sinó que hi ha diversificació: una part molt important dels estudiants van a parar a les universitats de Barcelona, alguns escullen València, i sempre hi ha despistats que opten per universitats més exòtiques (Madrid, Salamanca, Uppsala...). De fet, actualment hi ha tants formenterers i eivissencs estudi-

ants a Barcelona com a Mallorca.

B. Les persones de les Pitiüses que hem tengut l'ocasió de cursar estudis universitaris, vist ara ja amb prou perspectiva, valoram d'una manera general positivament el fet d'haver sortit fora de l'illa. Per a nosaltres, seguir estudis universitaris constitueix un element de maduració personal: viure fora de casa, sense el gombol dels progenitors, campant per un mateix, és un experiència que tota la joventut hauria de poder tenir.

“La UIB pateix d'alguna manera les conseqüències de la inexistència d'una societat balear vertebrada com a societat balear.”

C. La UIB pateix d'alguna manera les conseqüències de la inexistència d'una societat balear vertebrada com a societat balear. Eivissa té vaixell diari amb Dènia, dotzenes i més dotzenes d'estudiants a Barcelona i contactes econòmics amb arreu d'Europa. La UIB en molts casos, és vista només com un possibilitat universitària més.

D. Suposant que s'establissin estudis universitaris a Eivissa, per quins s'hauria d'optar? Empresarials i Magisteri? En aquest cas les al·lotes i els joves amb pocs

recursos econòmics anirien a parar directament a aquestes dues carreres, al marge de la vocació que tenguessin i, en molts casos, no es plantejarien la lluita per intentar estudiar alguna cosa diferent.

(És ben veritat, per altra banda, que ara mateix tots aquells que no poden sortir a estudiar per manca de recursos econòmics ho tenen encara pitjor).

Sense pretendre autoatorgar-me cap representació de res, però amb l'experiència d'anys d'impartir classes a COU a estudiants que són a les portes de la universitat, crec que hi ha una sèrie de coses que ells (i elles) esperen:

– Que existeixi des de les institucions una política de beques adequada (tenint en compte el cost que suposa viure tot el curs escolar fora de casa). En aquest sentit, la UIB no hi té cap responsabilitat directa, però sí que els seus òrgans de govern poden actuar com a mitjancers davant les autoritats competents.

– Que es facilitin infraestructures mínimes (bàsicament lloc de residència) per als estudiants desplaçats de fora de Mallorca i de la mateixa part forana de l'illa de Mallorca, a preus assequibles.

– Que es prioritzi les persones a qui estudiar els suposa una despesa major a l'hora d'establir borses de col·laboració amb la universitat.

Hi ha finalment, un aspecte en què sí que fora interessant (i probablement bàsica) una més gran descentralització de la UIB: en els cursos (i altres activitats) d'extensió universitària. La UIB és la nostra universitat. I hauria de tenir una incidència determinant en el quefer cultural (i social) de les Illes Balears i Pitiüses. La universitat no s'ha de tancar en una torre d'ivori, sinó que ha de constituir una institució dinàmica i interactiva.

Ah! I la reivindicació d'una universitat catalana, impulsora de la investigació, universal i arrelada al país, i de qualitat, no és només nostra, sinó d'àmplies capes de la societat de les nostres illes. □

I.B. Sta. Maria (Eivissa)

Entrevista:

Nadal Batle

Rector de la UIB durant el període 1982-1995

“La UIB s’ha integrat molt més que abans dins l’entorn cultural que li és propi.”

J. M. Mas

PISSARRA.— Ens podríeu fer un balanç (breu) del període (llarg) de la vostra permanència al cap davant de la Universitat?

N. Batle.— Entre tots hem aconseguit una Universitat que va començar amb un pressupost i una oferta educativa mínims i ara en tenim una que té quinze mil estudiants, espai per desenvolupar-se i sectors científics i tecnològics d’excel·lència. Àdhuc, la UIB s’ha integrat molt més que abans dins l’entorn cultural que li és propi.

P.— Quines coses (assoliments, experiències,...) ocorregudes durant el vos-

tre mandat recordareu amb més satisfacció?

N.B.— L’aprovació dels nostres Estatuts, l’adquisició i urbanització del campus, la integració dels estudis de turisme, la construcció de l’Escola d’Hoteleria, la implantació de nous estudis, entre d’altres que m’han satisfet per un igual però que seria molt llarg enumerar.

P.— I quines vos han decebut més?

N.B.— No haver pogut fer tot el que volia i que el que hom ha fet no hagi estat, potser, satisfactori per a tothom.

P.— Heu notat diferències entre el tractament que rep l’actual equip i el que rebia el vostre per part de la premsa local?

N.B.— Aquesta pregunta m’afecta directament i, en conseqüència, podria semblar que li don una resposta esbiaixada. Tothom, encara que de forma involuntària, té tendència a pensar que els altres ho tenen millor que un mateix. Comptat i debatut, hi ha tants de matisos i tants de mitjans diferents que no puc, ni vull, ni sé fer un balanç del tractament informatiu.

P.— Paper de la Fundació Universitat-Empresa. Fins a quin punt és factible que la universitat generi recursos propis pel propi finançament?

N.B.— Molt important; quant a la segona part de la qüestió, crec que és factible, i sé cert que és absolutament imprescindible si no es vol anar al col·lapse.

P.— Com a científic/matemàtic, quin creis que ha de ser el paper de la universitat dins el món tecnològic?

N.B.— El que ha estat i és als països desenvolupats. Un factor que, amb simbiosi i sinèrgia, vagi al davant de la revolució científico-tecnològica, que, sise’m permet la broma, és l’única revolució permanent que ha durat segles.

P.— I com a nacionalista que sou també, quin paper pot jugar la UIB en la vertebració d’un projecte de país nacional per a les nostres illes?

N.B.— La UIB ha estat una de les nostres primeres institucions que ha sofert, sense traumes, un procés de normalització. Ha estat sempre al costat de les iniciatives que han anat a favor que la nostra comunitat assoleixi més grans cotes de llibertat i autogovern. M’agradaria que seguís així. No tenc absolutament cap motiu per pensar que no ho farà. □

L'STEI a la Universitat de les Illes Balears

Una Universitat pública de qualitat només podrà aconseguir-se mitjançant una dotació efectiva, tant en els pressupostos de l'Estat, com en els pressupostos de la Comunitat Autònoma

De 1987 ençà, l'STEI compta amb representants a la Junta de Personal Docent i Investigador de la Universitat de les Illes Balears i, des de les darreres eleccions sindicals (desembre de 1994) n'és del grup majoritari, amb 5 representants, i ostenta la Presidència de la Junta.

Tot i ésser d'allò més complex, l'STEI intenta acomplir amb les línies generals exposades al programa electoral. Malgrat hi hagi qui pensi que els representants sindicals a la UIB no tenen cap importància ni una, són la principal eina reivindicativa, davant l'Administració, d'unes condicions dignes de treball, de la millora del poder adquisitiu dels treballadors, de l'equiparació dels docents i investigadors als nivells i condicions dels altres funcionaris de l'Administració, incentivar la transferència de les competències educatives a la nostra Comunitat i, per què no, de fer-les efectives,...

És per això que un grup de persones preocupades per aquests temes ens presentarem i fem una llista d'STEI, amb afiliats i d'altres que comparteixen els nostres objectius de sindicat nacional, arrelat a la nostra terra, i de classe, defensor dels interessos dels docents i els investigadors.

La nostra voluntat ha estat d'oferir una Universitat pública de qualitat i, alhora, d'oferir als docents i investigadors de la UIB unes condicions dignes de treball.

Una Universitat pública de qualitat només podrà aconseguir-se mitjançant una dotació efectiva, tant en els pressupostos de l'Estat, com en els pressupostos de la Comunitat Autònoma; és per això que reclamam almenys un 1% del PIB de la nostra Comunitat per a la nostra Universitat. Només així es podran millorar i potenciar els serveis oferts per la UIB a la societat de Balears.

Les condicions dignes de treball dels docents i investigadors a la UIB passen in-

defectiblement per equiparar la jornada de tot el professorat. Passen també per la reducció de la jornada lectiva en benefici de la tasca investigadora en aplicació de la màxima de Ramón y Cajal que deia que "només s'ensenya bé allò que un coneix perquè ho ha investigat". Per mantenir i millorar la capacitat adquisitiva dels salaris i clàusules semestral de revisió salarial. Per clarificar els criteris d'adjudicació dels trams docents i d'investigació, reclamant criteris objectius i públics, a més de la revisió de les denegacions dels trams d'investigació sol·licitats, tot adherint-nos a la campanya estatal desenvolupada a diverses universitats. Per intervenir i participar plenament a tots els òrgans de govern i gestió de la UIB, en especial, en els processos d'accés i promoció del professorat, així com en la planificació i elaboració del document de plantilla de la UIB, com ja venim demanant per escrit des de l'any 1990. □

*Representants de l'STEI
a la Junta de Personal Docent
i Investigador de la UIB.*

Línies generals del Programa electoral de l'STEI

- Potenciació del procés de normalització lingüística de la llengua catalana com a llengua de la UIB.
- Millora de les condicions laborals i professionals de tot el professorat de la UIB.
- Defensa d'un model d'universitat pública, de qualitat i plenament democràtica, que potencii els valors de solidaritat entre els pobles, el pacifisme, l'ecologisme i els nostres drets nacionals.
- Establiment de les mesures que afavoreixin la màxima transparència en la gestió administrativa, econòmica de contractació del professorat, etc.
- Dret real a la negociació col·lectiva.
- Constitució de la Mesa de Negociació d'Educació a la Comunitat Autònoma.
- Augment dels recursos públics per a la Universitat.
- Millora i potenciació dels serveis oferts per la UIB.
- La docència i la investigació han d'estar al servei del conjunt de la població, sense sotmetre's a plantejaments exclusivament d'economia de mercat.
- Conceptes com el de solidaritat, interculturalitat, formació humanística i integral / integradora han d'ésser eixos estructuradors de la nostra Universitat.
- Que en els pressupostos de la UIB es destini com a mínim el 0'7 dels recursos a programes de solidaritat i cooperació amb els pobles no desenvolupats.

El rerafons de la creació científica

En homenatge a

Josep Sureda Blanes

Dr. Honoris Causa per la UIB

Totes les passions humanes són impulsades pel vent de l'esperit. Les paraules de Llull, escrites tal volta a Miramar, en són exemple clar: *"Les carreres per les quals l'amic encerca son amat, són llongues, perilloses, poblades de consideracions, de sospirs e de Plors, e enluminades d'amors"*.

Àngel Terrón

Aquesta passió, que les paraules recorren com cera fusa, és pròpia també de l'home de ciència que viu com a creació i no pas com a deute ancil·lar.

Sense sortir dels científics de les Illes Balears, ¿Com depassa el segle XVII un expert enginyer de construccions militars com Vicens Mut, els tractats de balística i les cites de Galileu per fer en trajectòria el·líptica el pas dels cometes més de seixanta anys abans de la mecànica de Newton? ¿Com Gaspar Pons defuig la be-

llesa de Menorca al segle XVIII i en terra aliena descriu a "Llave Mercurial Médica" els usos dels metalls i de la Química en Medicina, a la ciutat de Sevilla on es perd la seva memòria?

La bella necessitat sobreviu al canvi del lloc d'estada, al pas dels anys, i esdevé avidesa agitada quan el jove Orfila, a principis del XIX, sacrifica milenars de cans, enverinant-los amb plom, amb arsènic, amb coure, per tal d'arribar al nou coneixement de la Toxicologia Moderna. Ja vell, segons

Canseliet a un pròleg de llibre alquímic, experimenta amb la podridura dels cossos i les seves elevades sentors; o bé, deshonorat pel canvi polític, a la darrera edició dels seus Elements de Química, de 1851, reivindica per primera vegada l'existència d'òrgans cuprosos. Tal com ell deia, deixà idees per desenvolupar els propers cent anys, i així ha estat.

¿Què fa Ignasi Ribas Marqués a Salamanca, durant la Guerra Civil, destil·lant i redestil·lant etanol, perquè no té ni tan sols reactius, resseguint les receptes d'un falç Llull alquimista? Crea bellesa per fugir del defici. I any rera any, a la seva càtedra de Santiago, que tant li déu i estima, estudiant els alcaloïds de les alzines sureres o les feromones dels insectes.

¿Hi ha res que justifiqui aquest esforç o el de Guillem Colom Casesnoves que, just amb la seva voluntat i a casa seva com a laboratori, basteix una obra científica de ressó internacional en el camp de la geologia, sense cap estudi universitari? És, tal volta, el darrer científic autodidacta.

Quin és el preuat amor que recerquen? La fama, el gaudi o la complaença, basten per justificar tots els esforços esmerçats?

Tal volta, sense defugir de Miramar, un poeta com Robert Graves ens pot donar la resposta en el seu darrer poema:

LES VERDOSES GARRIGUES DEL DEFICI

Versió o paràfrasi lliure del darrer poema de Robert Graves

*Deixa finir les setmanes sens brida,
no amb niguls de fina pols aspergida,
però amb la vera certesa del sol
i amb dolç embat sobrepassat al vol
per l'amor, de nosaltres benefici,
dins aquestes garrigues del defici.
Ets tu amor, la bellesa plena i pura
mai no l'espriu orgull de la fretura.*

Tal volta sols existeix l'amor en l'acte creatiu, sigui aquest artístic, poètic o científic. □

Dept. de Química

Entrevista

Dr. Rodríguez Adrados:

“La Formació Humanística és fonamental per a l’educació integral dels nostres alumnes”

Francesc Casadesus

El doctor Francisco Rodríguez Adrados és catedràtic emèrit de la Universitat Complutense de Madrid, President de la Societat Espanyola d’Estudis Clàssics i acadèmic de la Real Academia Española de la Lengua.

És, a més, un professor universitari que, al marge de la seva dilatadíssima producció bibliogràfica i científica, ha lluitat contra la manca de sensibilitat de les autoritats acadèmiques en relació a la presència de matèries com el llatí, el grec o la filosofia en la nova reforma educativa.

Aquestes són algunes de les seves opinions sobre la situació actual i el futur dels estudis humanístics en el nostre país.

PREGUNTA: Professor Adrados, com contempla la situació del llatí, el grec, la filosofia o la literatura en els nous plans d’estudis?

RESPOSTA: Amb tota sin-

ceritat, crec que han tocat fons. La marginació de les matèries humanístiques, molt especialment del llatí, el grec i la filosofia és quasi absoluta.

P: I quines poden ser les conseqüències d’aquesta situació?

R: Molt negatives i en diversos àmbits. En primer lloc, els alumnes tenen dret a rebre una educació humanística que, sens dubte, influirà molt positivament en la seva formació com a persones. Si els nostres alumnes no reben cap tipus d’ensenyament en aquest sentit, la nostra societat, en el seu conjunt, es ressentirà, serà menys crítica amb el seu entorn i això repercutirà molt negativament en el seu propi benestar.

En segon lloc, hi ha una altra qüestió que a mi em preocupa molt: El futur del professorat d’aquestes matèries. És una vergonya que professors amb gran experiència docent, ben preparats i qualificats, deixin de donar classes d’allò al que han

dedicat la seva vida. Crec que cap país europeu es permetria mai aquest luxe.

P: Precisament, i parlant d’Europa, com veu el nou batxillerat en relació a altres països de la comunitat europea?

R: D’entrada ha de dir que és el més curt d’Europa. Dubto que cap país europeu, com Alemanya, França, Itàlia, Holanda, etc., accepti hipotecar el seu futur amb un batxillerat de dos anys com el que contempla la Reforma a Espanya. Fixi’s que ara s’estudia als 16 anys allò que fa poc estudiaven els nins de 10 anys. He de dir que em dóna la impressió que el govern no és conscient del perill que significa la ignorància de la població juvenil per al futur del país. Pel que fa a les matèries humanístiques, s’observa una tendència, com el recent cas de França, a augmentar la presència dels es-

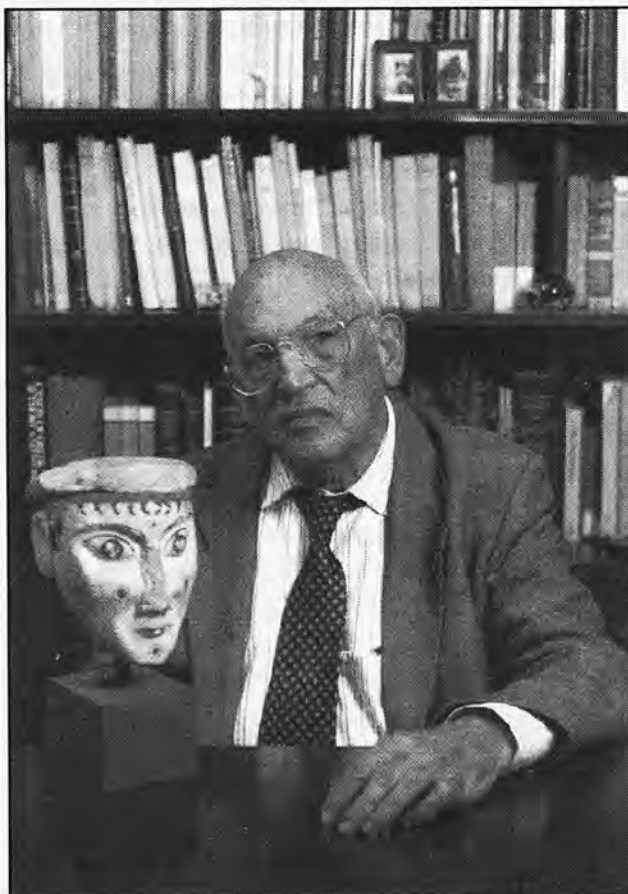

Foto: Juan Carlos Melero. *El Semanal*

tudis humanístics en els batxillerats europeus.

P: Dos anys de batxillerat són, certament, ben poca cosa...

R: Així és. Crec que actualment, fins i tot, les pròpies autoritats acadèmiques ho reconeixen. Es parla de tornar a fer un batxillerat superior de tres anys...

P: Vostè s'ha entrevistat amb quasi tots els ministres d'educació dels diversos governs socialistes i amb els seus corresponents directors generals, quin és la seva impressió sobre tot el procés d'aplicació de la Reforma Educativa?

R: He de dir-ho amb claretat: en el primer projecte de l'època Maravall no es contemplava ni el grec ni el llatí. Gràcies a les nostres gestions es va poder incloure la Cultura Clàssica com a matèria optativa d'oferta obligada en el segon cicle d'ESO. És poc, però és més que res. Pel que fa al

ministeri i als seus respectius ministres, la majoria de gestions que hem fet des de la Societat Espanyola d'Estudis Clàssics han resultat infructuoses i en la situació actual, a l'espera de la convocatòria d'eleccions, són nul·les.

P: I amb les altres formacions polítiques?

R: He parlat amb Aznar que m'assegurà que, en cas de guanyar, faria un batxillerat de tres anys amb increment de les matèries humanístiques. He parlat també amb dirigents d'Esquerra Unida que han estat receptius. En fi, no vull que s'entenguin erròniament les meves paraules. No vull prendre cap posició política perquè no és el meu paper. El que li puc dir és que, si es produeix un canvi, continuaré lluitant per aconseguir els nostres objectius. M'he barallat amb ministres d'Educació franquistes, amb els d'UCD, amb els del PSOE i, naturalment, si arriba el cas, ho faré també

amb els del PP.

P: Finalment, què els diria a aquells que consideren les matèries humanístiques incompatibles amb l'educació obligatòria fins als 16 anys?

R: Que s'equivoquen. Jo, personalment, no hi veig cap incompatibilitat. Més encara, és un gran guany per a la societat garantir l'educació gratuïta fins als 16 anys. Ara bé, crec que eliminar els continguts humanístics en aquesta fase de la formació dels adolescents priva als alumnes de tota una tradició mil·lenària d'estudis que haurien de conèixer i fins i tot, continuar. La formació humanística és fonamental per a l'educació integral dels nostres alumnes i els governs, siguin quines siguin les seves orientacions polítiques, tenen, entre les seves obligacions, la de conservar i protegir la tradició cultural del país. □

SERVEI DE
LLIBRES
ESTRANGERS
LLIBRES
DELS PAÏSOS
CATALANS
JOGUINES
I LLIBRES
INFANTILS

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)

Més de 10.000
residents ja han
escollit

T viatges **s.a.**
Tramuntana

Per qualitat:

...d'ofertes
...de serveis
...d'informació

Carrer 31 de desembre, 12
Tel: 204600. Fax: 204450
Palma de Mallorca

La formació dels mestres a la UIB: vells i nous reptes

“La lògica (i la irracionalitat) dels esdeveniments juntament amb els nous escenaris educatius, sovint carregats d’urgències, ens ha portat, en general, a una subordinació al dia a dia en la formació dels mestres.”

Jaume Oliver i Jaume

Mai no s’ha fet una avaluació seriosa i institucional (d’informals i parcials, moltes) del fet de la integració de l’antiga Escola de Magisteri a la Universitat. Entre molts d’altres, és aquest un esdeveniment provocat per la Llei General d’Educació de l’any 1970, l’aprovació de la qual i la implantació de la reforma que originà, compleix enguany, per cert, els primers 23 anys.

Tampoc tenim realitzat ni publicat un seguiment rigorós dels diferents plans d’estudis i de llurs modificacions parcials durant aquest llarg període. Han estat uns anys densos en canvis de polítiques educatives i en canvis de contextos, educatius, econòmics, polítics i institucionals, fet que ha possibilitat que no tots els projectes i plantejaments educatius i, concretament, referits a la formació del professorat, arribassin a convertir-se en realitats vives i satisfactòries, deixant un llarg nombre d’assignatures pendents, algunes de les quals constitueixen, encara avui, reptes sense resoldre del tot.

Perquè tan importants com els continguts estrictes dels plans de formació de mestres són els diferents elements contextuals que els envolten i condicionen: aspectes institucionals, procediments de selecció d’alumnat, professorat, nombre d’alumnes per grup, pressupostos, edificis, recursos,

relacions amb els sistema educatiu, sortides professionals, etc. Per bé que algun d’aquests elements no siguin controlables del tot per part de les instàncies directament responsables de la formació dels mestres a la UIB (per cert, caldria definir-les millor i regular o canviar certes competències), tots ells han d’esser objecte d’anàlisi, de reflexió i de proposta per part de tots els interessats (qui són realment els interessats en la formació dels mestres?, pregunta que hauria d’inquietar tota la societat conscient i desenvolupada que, a més es preocupa pel seu futur).

Sembla que la pregunta dels anys setanta “Quin tipus de mestre volem?” ni ha estat satisfactòriament contestada ni, lògicament, s’han pogut avaluar les diferents propostes-alternatives amb els seus desenvolupaments pràctics. Malgrat la bibliografia hagi augmentat extraordinàriament, la lògica (i la irracionalitat) dels esdeveniments juntament amb els nous escenaris educatius, sovint carregats d’urgències, ens ha portat, en general, a una subordinació al dia a dia en la formació dels mestres, tapant els arbres el conjunt del bosc sense tenir cap seguretat d’encertar les decisions i les estratègies en un assumpte tan fonamental per al sistema educatiu. Podria resultar molt adient –és una obligació institucional inexcusable– una revisió de tots aquests aspectes, tot aprofitant l’avinentsa de la finalització dels estudis per part de la primera promoció de mestres del Pla 1992 (pla condicionat per la LOGSE en els seus continguts i en les seves especialitats). Aquestes línies pretenen estimular aquesta tasca de reflexió i avaluació, sense deixar d’expressar alguns suggeriments per al futur, necessitats, lògicament, d’una major concreció i operativització, ja que ni el lloc ni l’objectiu d’aquesta col·laboració permeten altra cosa. Caldria referir-nos, en un esforç de síntesi, a set punts:

El multiaulari, futura seu de l’Escola de Magisteri

Primer.— És necessari obrir i desenvolupar un debat institucional sobre la formació dels mestres a la UIB, que porti a la revisió en profunditat del Pla d'Estudis vigent i dels seus aspectes contextuals (titulació per a l'ensenyament en català, creació de noves especialitats i formació pràctica —sense descartar, sinó tot el contrari, la creació de centres educatius d'Educació Infantil o Primària al Campus— entre les prioritats urgents).

Una experiència positiva de situacions d'aprenentatge en espais adients és molt més impactant per als mestres en formació que l'estricta contingut de moltes activitats curriculars.

Segon.— Resulta de tota urgència la planificació de l'espai per a la Facultat d'Educació, i la corresponent dotació de recursos, a la qual són integrats els estudis de formació de mestres, davant l'imminent trasllat al Campus de la UIB i l'abandó de l'històric edifici "Guillem Cifre de Colonya" al carrer Pedagóg Joan Capó. Ni el nom (Multiaulari: els espais per a la formació són molt més que un conjunt d'aules!) ni la manca d'informació i debat en relació a aquest important aspecte contextual per a la formació de mestres durant la seva construcció, justifiquen cap optimisme. Una experiència positiva de situacions d'aprenentatge en espais adients és molt més impactant per als mestres en formació que l'estricta contingut de moltes activitats curriculars. Podria haver-se seguit una política semblant a la que s'ha seguit a l'Escola d'Hoteleria i Turisme, sens dubte un dels encerts millors del nostre campus.

Tercer.— Per l'estructura departamental de la UIB i per les característiques específiques dels estudis de formació de mestres, l'assignació del professorat concret ha d'esser objecte d'una especial cura per part dels departaments, qüestió no

resolta del tot, fins ara.

Quart.— Cal redefinir les competències dels òrgans directament o indirectament responsables de la formació dels mestres (Vice-rectorats, Gerència, Facultat d'Educació, Departament de Ciències de l'Educació, altres departaments, Consells d'Estudis, etc.) i coordinar-ne llurs actuacions.

Cinquè.— Cal obrir el conjunt d'activitats curriculars al món educatiu en sentit ample: Administracions Educatives (MEC, Conselleries, Consells Insulars, Ajuntaments, etc.), centres escolars públics, concertats i privats, professionals en exercici, APAs, Centres de formació o recerca (CEPs i ICE, per exemple), xarxes culturals i socials, etc... i no únicament durant la formació pràctica sinó de forma permanent i institucionalitzada.

Sisè.— Cal instrumentar una millora qualitativa de la formació de mestres, valorant el seu efecte multiplicador per al sistema educatiu (tutories d'entrada al

període de formació, tutories associades a cada matèria, tutories per a la formació pràctica, tutories de sortida professional o de sortida per a altres nivells de formació, tutories per al desenvolupament personal, formació específica del professorat assignat a aquests estudis, etc.)

Setè.— La formació de mestres constitueix un dels eixos fonamentals de tota política educativa. Cal reclamar, una vegada més, la urgent assumpció de les competències educatives, universitàries i generals, per part del Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, sense la qual resulta impossible tota planificació i disseny de polítiques de formació del professorat. ¿S'ha dissenyat i executat alguna vegada, a nivell institucional, amb caràcter estable i amb coordinació eficaç, una política integral —inicial i permanent— de formació de professorat dels nivells d'Educació Infantil i Primària a la nostra Comunitat? Ja comença a esser hora de fer-ho. □

SANICALOR

SALES DE BANY

SANITARIS, CALEFACCIÓ,
AIRE CONDICIONAT,
CERÀMICA, GRES,
ACCESSORIS DE BANY

Exposició

Ausiàs March, 38
Tl. 29 12 64
Fax 29 12 65
07003 Palma de Mallorca

Exposició, oficines i magatzem

Gremi dels Boters, 19
Tl. 43 02 00
Fax 43 14 80
07009 Palma de Mallorca

Els estudis de Turisme i Hoteleria a la Universitat de les Illes Balears

Francesc Sastre i Antoni Aguiló

La Universitat de les Illes Balears fou conscient des del moment de la seva fundació que un dels camps en què s'hauria d'incidir necessàriament és el de la formació turística. A més, l'entorn social i econòmic de les illes Balears, fortament influït pel fenomen turístic, condicionava en gran mesura aquesta opció.

La col·laboració entre el govern Balear a través de la Conselleria de Turisme i la UIB ha permès el desenvolupament del projecte d'estudis superiors de Turisme. Així, en aquests moments l'oferta educativa en matèria turística està dotada d'un primer cicle de tres anys que imparteix els estudis

de TEAT (Tècnics d'Empresa i Activitats Turístiques), un segon cicle de dos anys amb el títol propi de la UIB (Títol Superior de Turisme) i un Màster de Gestió Turística d'un any de duració. Però aquest esperit de col·laboració UIB - Govern Balear ha fet possible no sols integrar aquest model de formació turística sinó també la formació professional molt qualificada a través de la direcció i gestió compartida de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears.

Dins el sistema educatiu espanyol els únics estudis superiors reglats en matèria turística es limiten exclusivament als conduents a l'obtenció del títol TEAT, regulat per un decret llei de 1980, titulació que és

equivalent a diplomat universitari.

Aquests estudis pretenen donar una formació polivalent per a professionals de les empreses turístiques dirigida a la preparació de tècnics i directius d'establiments hotelers, agències de viatges i de transport, guies turístiques o informadors turístics, per la qual cosa el pla d'estudis dona una formació uniforme per a tots els futurs professionals.

L'Escola de Turisme de la CAIB es va crear el 1987 i es va convertir en Escola Oficial (EOT) el 1990, la qual cosa significa la possibilitat d'elaboració dels propis programes adaptats a les necessitats del mercat. El mateix any la CAIB encarrega a la UIB la gestió acadèmica i administrativa de l'EOT, la qual cosa significa la plena integració en l'estructura de la UIB amb l'objectiu de ser capdavantera en els camps de la docència i la investigació turística.

Com a punts importants diferencials dels estudis de Turisme es podrien esmentar:

– Impartiment d'un *segon cicle universitari* (Títol Superior de Turisme) únic a Espanya, amb una oferta de seixanta places i obert als TEAT i altres llicenciats o diplomats amb crèdits d'acomodació.

– Posada en funcionament d'un Màster de Gestió Turística dirigit a llicenciats universitaris, titulats superior de Turisme i professionals del sector amb la intenció de

desenvolupar un pensament estratègic i dotar els alumnes de les tècniques de direcció, liderat i desenvolupament personal necessàries a tot executiu.

– Realització de pràctiques d'hoteleria dins el mateix edifici Arxiduc Lluís Salvador, que compta amb una de les millors infraestructures en matèria hotelera del món.

– Realització de pràctiques externes a fora de l'Escola, en empreses de les Illes, de la resta de l'Estat espanyol i l'estranger.

– Gran xarxa d'intercanvis interuniversitaris, que permet estudiar part de la carrera a Europa o els Estats Units.

En la línia de col·laboració entre el Govern Balear (Conselleria de Turisme) i la UIB, en data 6 d'abril de 1995 es crea el Consorci Escola d'Hoteleria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com a continuació d'un acord previ.

L'Escola d'Hoteleria de la CAIB-UIB ofereix dues titulacions diferents:

A) Mestre Especialista en:

- Cuina
- Restauració i Cafeteria
- Recepció
- Animació i Economat
- Serveis Tècnics
- Governació i Economat
- Serveis Tècnics
- Hoteleria Verda (Jardineria i Agroturisme)

Durada: dos anys, vuit mesos en el centre i dos mesos en empreses.

B) Mestre Hoteler

Aquesta titulació consisteix en una formació de l'alumne en totes les àrees departamentals d'un hotel, per la qual cosa durant els cursos corresponents fa:

Primer any: Governació i Economat, Serveis Tècnics, Animació i Relacions Públiques.

Segon any: Restauració i Cafeteria.

Tercer any: Cuina.

Quart any: Recepció i Administració.

Els diferents estudis es conformen en cinc blocs:

- Assignatures de l'especialitat.
- Assignatura d'idiomes (anglès i alemany).
- Assignatures de suport específiques.
- Assignatures de suport comunes.

Les assignatures de l'especialitat desenvolupen la teoria i pràctica de l'especialitat escollida, amb el suport d'assignatures complementàries referides a l'especialitat.

Les assignatures de suport comunes són les que corresponen a una formació integral de l'alumne amb l'objectiu tant d'augmentar-ne els coneixements i la capacitat per poder fins i tot crear una petita empresa com per elevar l'acceptació i dignificació social de l'activitat de prestació de serveis.

Els objectius que es pretén aconseguir són tres:

- Coneixements elevats de l'especialitat.
- Predisposició al servei.
- Acceptació de responsabilitats.

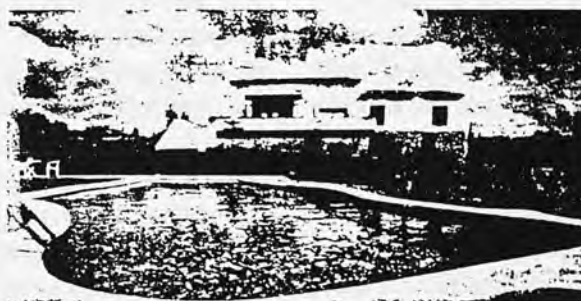
Tot plegat encaminat a contribuir a l'increment de la qualitat dels serveis hotelers en la línia d'augmentar la qualitat de la nostra oferta turística.

Per això es compta amb l'assessorament, a més del seguiment que fan del nostre programa formatiu, d'empresaris del sector mitjançant dos òrgans: el Consell Assessor del Consell de Direcció i el Consell Tècnic, assessor del director de l'Escola.

El pla d'estudis es complementa amb:

- Cursos d'alta especialització.
- Cursos monogràfics.
- Cursos de perfeccionament (reciclatge). □

Confia la construcció de la seva piscina o pista de tennis a uns autèntics professionals

TECNOSPORT

C/ Gremi dels Boters, 19 - 07009 Palma
Telèfon: 43 02 00 Fax: 42 14 80

Entrevista:

Anthony Bonner

J. M. Mas

Anthony Bonner (Nova York, 1928) és llicenciat en teoria musical i composició per la universitat de Harvard. Resideix a Mallorca des de l'any 1958 de manera quasi intinterrompuda; aquí va arribar després de viure uns anys a París.

Els primers contactes d'aquest eminent lul·lista amb l'obra de Ramon Llull es produïren en forma de traduccions durant els primers anys d'estada a Mallorca. Des d'aleshores ençà ha publicat nombrosos llibres i articles sobre Ramon Llull, principalment. A la UIB ha estat sovint convidat a impartir-hi conferències i seminaris. Actualment és vice-rector de la Maioricensis Schola Lullistica i director d'Edició de la continuació de l'edició crítica de les obres catalanes de Ramon Llull (NEORL).

És membre fundador del GOB i membre electe del Consell Social de la UIB.

Aquest any ha estat nomenat Doctor Honoris Causa per la Universitat Central de Barcelona i per la Friburg.

PISSARRA.— Sr. Bonner, com es va produir el vostre encontre amb Mallorca? Com ser la vostra vinguda aquí i per què us hi quedàreu?

SR. BONNER.— Fou una cosa totalment fortuïta. Vaig anar a estudiar a París, on vaig estar durant quatre anys i on em vaig casar. Jo era un francòfil i aleshores Espanya per a mi era el país de Carmen i dels "toreadores". Però un veïnat nostre, nord-americà també, ens va fer molta propaganda d'un lloc que anomenat Mallorca, que ens va descriure com una mena de Tahití. Jo estava encantat amb la idea de visitar-la, i bé podeu comprendre que en arribar aquí en quedés un poc decebut, perquè res no s'assemblava a Tahití. Un altre amic, en teoria més informat, ens havia dit que a Mallorca es podia esquiar durant tot l'hivern a la Serra Nord!. Per aquestes raons vaig venir a Mallorca. La decepció inicial, però, aviat va desaparèixer i el que

havíem previst com una estada de sis mesos, ara dura ja quaranta anys.

P.— Una segona fita important fou el vostre encontre amb l'obra de Ramon Llull. Com es va produir?

B.— Jo em guanyava la vida com a traductor i m'interessava pel català i en feia traduccions. M'interessava sobretot l'edat mitjana, i, per això intentava de persuadir els editors per publicar traduccions d'obres medievals, la qual cosa no era gens fàcil, tota vegada que d'aquesta manera no es podia guanyar cap fortuna. Per una gran sort hi va ha-

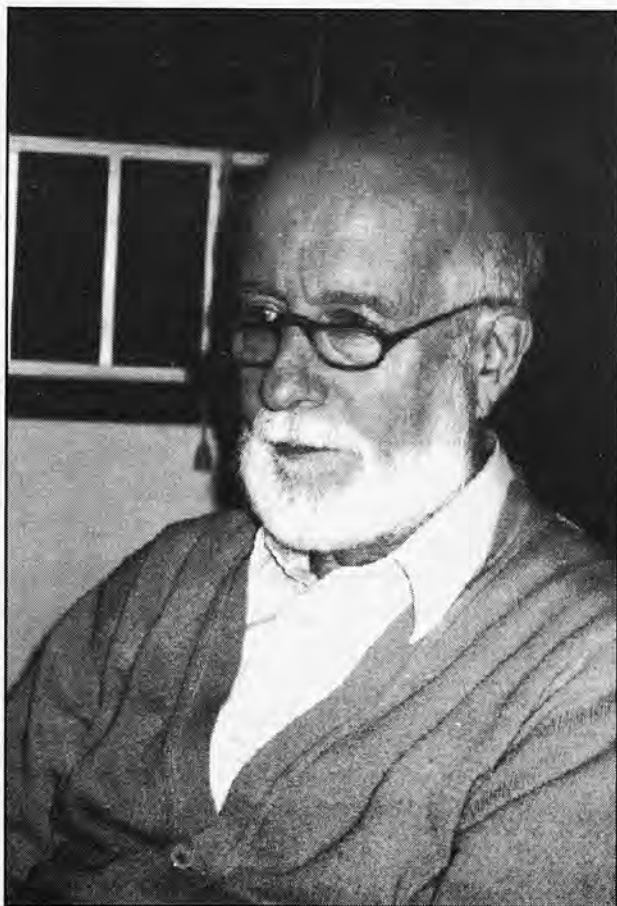
ver aquí un editor nord-americà que sabia qui era Ramon Llull i li va poder interessar. Així vaig començar com a traductor d'obres de Llull.

Inicialment jo tenia una imatge de Ramon Llull com la d'un personatge interessant, una mica folklòric; però a mesura que vaig anar aprofundint en la seva obra, em va fascinar més i més.

La primera cosa que vaig publicar sobre Ramon Llull va ser l'any 1985, als Estats Units.

P.— Des de 1991 sou membre del Consell Social de la UIB, però a més d'aquesta, quina és la vostra relació amb la Universitat?

B.— Sovint m'han convidat per donar-hi conferències, especialment els membres del departament de Català, i en Francesc Torres, del de Filosofia, organitzador del seminari sobre el "Llibre del Gentil e dels tres savis" de Ramon Llull, que vaig im-

partir durant el curs passat i que crec que ha estat el primer que s'ha fet a la Universitat.

P.— Parlau-nos de l'edició crítica del "Llibre del gentil e dels tres savis".

B.— Es tracta del segon volum de NEORL (Nova Edició d'Obres de Ramon Llull), editat ara fa un any i mig (1993). Ramon Llull va dirigir la part principal de l'esforç del seu pensament a convèncer musulmans i jueus de la veritat de la fe cristiana i l'obra principal en què va formular com s'havia de fer això és el "Llibre del gentil e dels tres savis". Es tracta d'una obra molt interessant i que constitueix un model de discussió pacífica i civilitzada. Això no vol dir que Ramon Llull sempre duqués la discussió en aquest pla pacífic, però el presentava com a model, cosa que fou una gran innovació enmig d'un món ple d'hostilitats.

**"Crec que és primordial que es comenci a investigar l'obra de Llull més enllà del cercle de l'Escola Lul·lística .
Necessitam arribar als joves estudiants, sobretot de filologia i de filosofia."**

P.— Què en pensau de la difusió de l'obra de Ramon Llull?

B.— El coneixement de l'obra de Ramon Llull ha estat una cosa progressiva, perquè fins a principi de segle hi havia molt poques obres editades. Després va arribar l'edició mallorquina de les obres catalanes, feta principalment per Salvador Galmés (una obra impressionant; 21 toms, des de 1905 fins a 1950). Realment tot el pes de l'edició el va dur ell mateix i el resultat és una obra admirable. Hi ha qui diu quequina llàstima que un escriptor com Salvador Galmés deixés d'escriure per dedicar-se a

Ramon Llull. Jo pens, però que el que ha fet és admirable.

L'any 1957, a Friburg (Alemanya) es va formar el Raimundus Lulius Institut per a l'edició de les obres llatines. Ramon Llull era molt conegut arreu d'Europa i el llatí era l'idioma internacional. Així que conservam més les obres llatines que no les catalanes. Aquest Institut va començar a publicar l'any 1959. A hores d'ara ja s'han publicat 21 toms. D'aquesta manera la quantitat d'obres que tenim ara a disposició és molt major i ens ha trabucat la imatge que teniem fa 50 anys de Ramon Llull, a la vegada que ens permet de treballar molt millor que abans.

Pel que fa a la difusió de l'obra de Llull a la universitat s'ha de tenir en compte que fins fa poc el departament de català no tenia encara un especialista medieval. Al departament de filosofia, Francesc Torres té l'avantatge que la seva especialitat és Comenius (s.XVII) i que entre aquest i Ramon Llull hi ha una línia de descendència directa a través de la figura de Johan Heinrich Alsted, el primer gran enciclopedista alemany i mestre de Comenius. Per això, Francesc Torres està ben predisposat pel tema i en té coneixements suficients. Abans el departament de filosofia s'interessava més per temes més moderns, cosa que no crític de cap manera, perquè no hem de pretendre que tothom sigui especialista en Ramon Llull. Però sí que crec que és primordial que es comenci a investigar l'obra de Llull més enllà del cercle de l'Escola Lul·lística (on hi ha molt bons investigadors com Jordi Gayà, per exemple). Necessitam arribar als joves estudiants, sobretot de filologia i de filosofia.

P.— Hi ha qui diu que la nostra universitat experimenta un cert desequilibri entre els estudis tècnics i els d'humanitats, a favor d'aquells. Què en pensau?

B.— Jo realment no hi estic tan ficat com per poder afirmar amb seguretat, però em sembla que avui en dia es dona un fet ge-

neralitzat que és la "titulitis". No és un problema de plantejament de la nostra universitat, sinó una demanda dels estudiants que volen un títol d'alguna especialitat d'aquelles que els donarà per guanyar-se les sopes. No és estrany que la literatura, la filosofia, etc. no siguin les més sol·licitades. És ben cert que si es presenten dues opcions: una d'interessant i una de profitosa, la gent es queda amb la segona. No hi ha dubte que aquell ideal del Renaixement de formar la persona està un poc deixat de banda. De totes maneres, pens que si jo fos rector de la universitat probablement tampoc sabria com solucionar el problema.

"Jo veig una millora realment impressionant en la situació intel·lectual i cultural de les Balears, gràcies a la universitat."

P.— Finalment, us volem demanar la vostra opinió sobre la universitat de les Illes. Creis que respon a les exigències de la nostra societat.

B.— Sí, jo veig una millora realment impressionant en la situació intel·lectual i cultural de les Balears, gràcies a la universitat. Abans es vivia una situació trista: els joves se n'havien d'anar a Barcelona a estudiar (les al·lotes ho tenien més difícil ara fa trenta anys això de sortir a estudiar fora). Anaven allà i bevien cultura durant quatre anys i tornaven després cap aquí i generalment se n'oblidaven per anar a treballar al despatx del seu pare. Es tractava d'una mena de vacances de quatre anys a fora i sense una posterior integració a la vida de l'illa. La situació realment ja no és aquesta, sinó molt millor. □

De Degans i altres espècies en perill d'extinció

"La UIB ha estat i és encara, la Universitat amb un model més departamentalitzat. Tant és així que la figura de les Facultats podia ben bé deixar d'existir i la UIB continuaria funcionant perfectament."

Antoni J. Colom Cañellas

La LRU, que ja fa dotze anys és el marc legal del nostre sistema universitari, planteja una contradicció important quan a la vegada propugna una Universitat descentralitzada, tot seguint els models propis de l'ensenyament superior dels països anglosaxons, sense desterrar la figura de les facultats i, per tant, dels degans perllongant en aquest cas la tradició europea de les antigues universitats. O sigui, intenta un model mixt, que a l'hora de la veritat, és complicat de poder dur a terme tota vegada que una Universitat departamentalitzada considera que el departament és el nucli clau d'organització de la docència, de la recerca i de la representativitat, i es converteix d'aquesta manera en la cèl·lula estructurant bàsica i gairebé única de la vida universitària. Per altre costat, la tradició de les nostres universitats, feia de les Facultats els nuclis essencials d'organització.

Aquesta situació dicotòmica, i tal vegada contradictòria, de la LRU s'ha de veure molt possiblement com un intent d'accontentar tothom,

o sigui, les universitats petites, que varen intuir ben aviat que la departamentalització era un instrument força important de dinamització, de creixement i de moderni-

tat; i, també, les universitats grans i "clàssiques", on el poder de les Facultats –i, per tant, dels seus òrgans de govern– eren, si més no, l'eix central de la seva vida interna i la pedra angular de la seva sedimentació i desenvolupament, sense oblidar tampoc que d'aquesta forma es donava el perllongament de situacions d'estatus, no tan sols acadèmic sinó també social (els degans de la Complutense fins i tot gaudeixen de cotxe oficial). En definitiva, que els redactors de la LRU no varen tenir el que calia tenir per fer front als interessos d'Universitats tals com la Complutense, Barcelona, Salamanca, Sevilla, etc.

En el nostre cas, pel que fa a la Universitat de les Illes Balears, cal dir que dins els ambients ministerials sempre ha tingut la fama d'esser la Universitat que ha aplicat en els seus estatuts les innovacions de la LRU d'una forma més radical. Per tant, en aquest sentit, la UIB ha estat i és encara, la Universitat amb un model més

departamentalitzat. Tant és així que la figura de les Facultats podia ben bé deixar d'existir i la UIB continuaria funcionant perfectament. Ara bé, això, la desaparició de les Facultats, no és permès per la pròpia LRU, tota vegada que la llei obliga a crear el centre –Facultats o Escoles– a la vegada que es crea el nou estudi. Prova tot el que deim l'articulació dels propis estatuts de la UIB que en parlar dels degans tan sols els atribueix les funcions següents: *"El degà o director assumirà la representació del centre. Com a tal, exercirà la direcció i coordinació de les funcions i activitats desenvolupades en el seu si, presidirà la junta del centre i n'executarà els acords"* (article 61). Ara bé, quan es parla de coordinació de les funcions i activitats desenvolupades en el seu si, no es refereix a les pròpies de la docència i la recerca, ja que aquestes són pròpies dels caps de

departament, amb la qual cosa la funció del degà queda limitada a la representació del centre, a presidir la Junta de Facultat i executar-ne els acords i, en tot cas, a dirigir i coordinar les altres activitats que es desenvolupin en el si de la Facultat excepte la docència i la recerca, o sigui, el manteniment de l'edifici, això tan abstracte que és l'ordre, fer els horaris, distribuir els espais i les activitats pròpies de l'educació no formal, sempre, és clar, que no entrin en competència amb les atribucions del vicerectorat d'extensió universitària. En definitiva, ben poca cosa, gairebé res.

“Un degà a la UIB o pot fer vida de jubilat, o ha de cercar i recercar amb imaginació la seva pròpia funcionalitat.”

Doncs bé, el que subscriu, degà de la Facultat d'Educació de la UIB, podria anomenar-se a ell mateix, tot seguint Pirandello, com el cas d'un degà en recerca constant del seu espai. Perquè, parlem clar, un degà a la UIB o pot fer vida de jubilat, o ha de cercar i recercar amb imaginació la seva pròpia funcionalitat. Això sí, sense entrar en conflicte amb les competències dels caps de departament i altres càrrecs.

En el meu cas i en el del meu equip, l'espai es va obrint poc a poc, sense estridències i esper que a partir de l'any que ve, amb l'estrena del nou edifici que la Facultat té assignat, es puguin denotar encara més les noves funcions que anam desenvolupant. Per ara, anirem coordinant els diferents consells d'estudis, intentam solucionar els conflictes, desenvolupam una tasca constant amb el professorat a nivell humà en l'intent de facilitar-li la seva feina, mantenim contacte permanent amb els estudiants, desenvolupam una tasca informativa significativa. Tot això juntament amb una activitat cultural gens menyspreable (i gairebé

sense despeses per la nostra part; això és el mèrit) de la qual la revista LLUC, gràcies a la seva generositat, en va donant notícia i raó mitjançant els respectius números monogràfics que ens dedica; la consolidació del que, per ara, és l'únic grup de teatre de la UIB, que a hores d'ara ja ha sortit dues vegades a Barcelona amb les seves obres; la participació a la publicació d'*Interaula*, revista coordinadora de totes les Facultats d'Educació dels Països Catalans. Tenim altres projectes nous com són: la constitució d'una organització no governamental pròpia de la Facultat per tal de desenvolupar activitat pedagògica en el tercer món (ja durant el curs anterior els nostres alumnes anaren a la selva de Guatemala amb aquest objectiu); el desenvolupament de contactes amb els centres de secundària per

tal d'oferir-los un institut de recerca en didàctiques especials; etc. Aquestes són algunes de les activitats que anam fent i que farem pròximament. Ara bé, el més important de tot això és que totes aquestes activitats són fruit d'un ambient de Facultat, en el qual la categoria humana i professional del professorat fa que ells mateixos aportin idees que després la Facultat duu a terme. En aquest sentit he de dir que la meua política és de desenvolupar les polítiques d'activitats que els professors demanen, fora de tot dirigisme personal. La Facultat d'Educació és i serà el que vulguin els seus integrants. L'equip deganal sols està per fer-ho possible, per animar a l'acció i, evidentment, per mostrar el camí i donar, si cal, la primera passa. □

Degà de la UIB

tecno broker
Corredoria d'Assegurances S.L.

Una assegurança intel·ligent

Una assegurança eficaç

Productes comercialitzats en exclusiva

- Llar
- Subsidi
- Medicina privada

C/ Julià Àlvarez, 8 1r esq.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 76 13 35 Fax 76 07 52

UNIVERSIADA - 99

“Jo diria que són uns ases” (Dalmau)

**Opinió del president d'Honor del Mallorca SAD sobre
l'actitud de la UIB en la U'99**

Xavier Delgado

No senyors, això no és un energumen que ens insulta. No senyors, aquest és el Dr. Miquel Dalmau –membre del Patronat de la Universiada– que respongué d'aquesta forma en assabentar-se que a la UIB s'estava reconsiderant la nostra implicació en la Universiada.

Però a aquest Sr. no és l'únic que ens llança floretes. El mateix President de la Universiada, l'Honorable Fernando Giménez, convidà els nostres representants en la Comissió Executiva a deixar-la, tota vegada que el *fartaven* en demanar que les contractacions de serveis o personal es fessin mitjançant concurs públics. Faltaria més, no se'l molestarà més, Sr. President!

Però, cal reconèixer que no som els únics que rebem clotellades per no combregar amb la majoria. El Sr. Nicolau Tous –també membre del Patronat– anuncià una querella contra el Sr. Servalls en base a unes declaracions efectuades a la tornada de l'expedició a Fukuoka.

Tot això, com podeu entendre, no aturà el decidit interès institucional per l'esdeveniment. Abans d'analitzar més detingudament les qüestions econòmiques, publicitàries i de suport social, i d'altres herbes d'aquesta criatura que se'n diu U'99 convé fer dos aclariments per entendre la situació en què ens trobam ara:

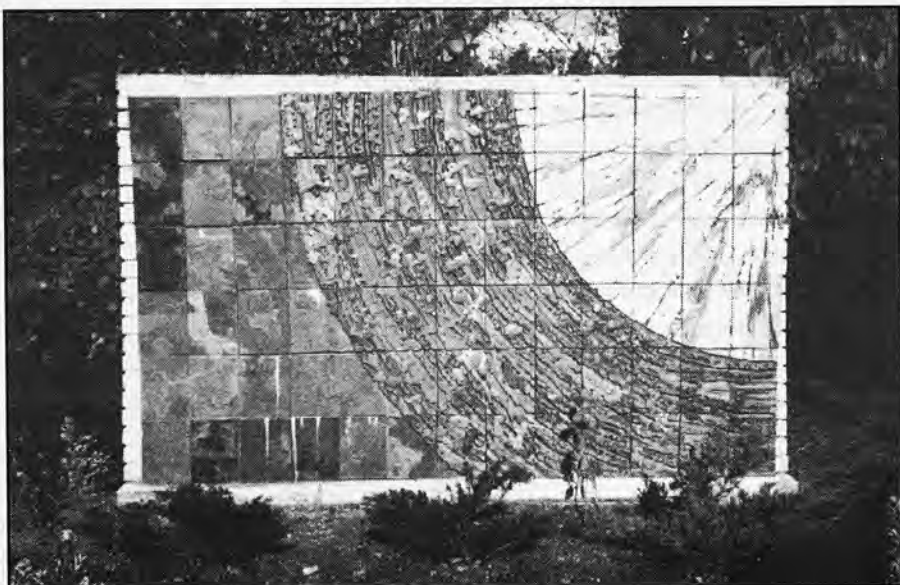
Primer.– Fou la Federació Internacional d'Esports Universitaris (FISU) que atorgà a la ciutat de Palma l'honor de celebrar els Jocs Mundials Universitaris de l'estiu de 1999. Sí, heu llegit bé. A la ciutat de Palma. És per això que, a vegades esmenten que no ens necessiten per a res. Tot i ser una afirmació hipòcrita, és del tot certa ja que han existit universiades a ciutats on no tenen universitat com és el cas de les universiades d'hivern celebrades a Jaca.

Segon.– Cal ser agraïts a l'herència del govern nadalista de la UIB. Després de més de 12 anys al front de la universitat ens dei-

xa un campus sense cap instal·lació esportiva. A més a més, com en altres afers, ha fet i desfet tot sense consultar res a la comunitat universitària i, a sobre, s'atreví a amagar les nostres aportacions en la universiada en els diferents pressupostos presentats. Qui feu rector a aquest senyor?

Amb aquests dos extrems aclarits podem analitzar la “xapucera” evolució del pressupost de la universiada. Començaren encomanant un esbós de pressupost al Sr. Josep Antoni Abad –ex gerent de Barcelona '92– que valorà en uns 20 mil milions la inversió a fer. Més tard, el Consell Superior d'Esports (CSD) ho rebaixà a 14 mil milions. En l'estiu de 1994, el Patronat ho deixa en 11 i, recentment, en plena tempestat per les declaracions del nou vice-rector Jaume Sureda on esmentà: “La UIB no percep la Universiada com a cosa pròpia”, el batle de Palma es confessà disposat a liderar U'99 amb tan sols 9 mil milions. Quina heroïtat la del nostre batle!

Un altre aspecte que deixa molt que desitjar és l'evolució del Pla Director de la universiada: projectes, convenis, decisions, construcció, selecció i formació de personal,... Són molts els que s'han queixat del seu retard, els constructors, els empresaris, el batle,... Sincerament, no entenc què esperam.

Convé tenir en compte que la U'99 no resoldrà la nostra economia ni la nostra projecció turística internacional doncs no conec ningú que m'hagi comentat mai les apassionants jornades de la universiada de 1991 a Sheffield, ni les de Fukuoka d'aquest estiu passat i, per altra banda, la recent cita de Sheffield tingué nombroses pèrdues. Cal subratllar que no ens trobam davant una

Olimpiada (tinguem en compte, per posar un exemple, que a Barcelona '92 es mogueren bilions de pessetes, quan aquí ens barallam per 10 milions). Ni punt de comparació!

Finalment, esmentar dos aspectes que, amb les darreres notícies sobre la U'99, han passat un poc desapercibuts com són:

- Que pel proper any està confirmada la celebració a Palma dels Mundials d'Atletisme, el campionat del món de semi-marató i un torneig de tennis puntuable per a l'ATP. Com ho farem, si encara no han començat ni una sola de les instal·lacions?

- Que pròximament s'instal·larà al campus, per petició expressa del nostre rector, un talaiot de 24 metres d'altària com a obra emblemàtica de la U'99 que té un valor de 300 milions de pessetes. No po-

driem estalviar-nos aquestes xuminades?

En definitiva, tothom està movent diners d'un lloc a l'altre i nosaltres, els universitaris, sense saber de la missa la meitat.

No m'agradaria acabar amb un to fatalista. És per això que us informo que al pròxim claustre sol·licitarem que es tracti aquest tema i, des de l'AUIB, en la mesura de les nostres possibilitats, ens embarcarem en una campanya d'informació sobre la universiada per aconseguir que tots els universitaris de les illes puguin dir sí o no a aquesta criatura amb coneixement de causa i no a cop de titulars de premsa. □

*Estudiant de Psicologia i
membre de l'AUIB*

ALNO®

La cuina
menys comú
del mercat

PROCUINE STUDIO
MOBILIARI DE CUINA

C/ Cecili Metel, 5A
Tfs.: 71 75 61 - 71 06 49
Palma de Mallorca

Per un canvi de transport a la Universitat

Cada any som milers els universitaris (professors, personal d'administració i serveis i estudiants, ...) que dia a dia patim el martiri d'una oferta escandalosament insuficient en els serveis públics de transport com en les Obres Públiques que en diferents moments han intentat resoldre aquest *quirigai* d'arribar a la UIB.

Aquest curs, com tots des que som a la universitat, han sorgit diverses queixes als diaris en referència a les nombroses deficiències de l'autobús que puja a la UIB. Altres queixes no apareixen a la premsa però

l'universitari –persona humil– les viu com a part de la rutina diària: caminar més de 20 minuts per arribar a una aturada de la línia 19 (Avingudes-UIB), veure passar de 2 a 4 busos plens sense aturar-se davant seu, preveure l'embós diari de la rotonda d'EMAYA quan surt de casa en cotxe, ... i com a aquests molts d'altres.

Existeixen tres institucions responsables que podrien fer més:

Primer.– L'Empresa Municipal de Transport de l'Ajuntament de Palma (EMT) any rera any fa més mèrits per entrar al llibre *Guinnes dels despropòsits*. Inicialment

existien dues branques de la línia 19: una partia de la plaça del Progrés i l'altra partia de les Avingudes. La del Progrés fou llevada perquè deien que era deficitària. Amb aquesta intervenció l'EMT, segons es diu, s'estalvià moltes pessetes però ens condemnà a començar tots els dies amb una peregrinació a les aturades distribuïdes entre les Avingudes i General Riera. Aquí tenim un efecte d'aquesta política macarrònica d'austeritat mal entesa: no hi ha rendabilitat, llevam el servei. És que els serveis públics han de ser rendables?

Cal reconèixer, com diu el Sr. Barceló (president de l'EMT), que ha augmentat l'oferta de places en els darrers anys, però hem de resenyar-li que l'augment ha estat molt arbitrari. Des de juny a octubre s'ofereixen milers de places buides a diari i, malgrat això, l'EMT permet una sangria econòmica brutal cada estiu quan podien redistribuir-se mitjans pel període lectiu. No deim que a l'estiu s'hagi de llevar el bus, però si que convé racionalitzar el servei.

Segon.– La Conselleria d'Obres Públiques també ho té clar. El conseller Reus, que un temps apostava per dur un tren fins a la UIB, ara té la ferma intenció de convertir la carretera de Valldemossa en una autovia. Projecte que en paraules del President de la Comunitat Autònoma, Cristòfol Soler, ha estat valorat com a poc imaginatiu i semblant a un *scalextric*. Diverses entitats de veïns, ecologistes i polítiques, la UIB, juntament amb l'AUIB –única associació d'universitaris que hem seguit el tema– hem presentat al·legacions al projecte donat que coincidim que la congestió de tràfic d'aquesta carretera no es resoldrà amb una autovia sinó amb intervencions més locals i efectives, a més a més de potenciar el transport públic enfront del privat.

Després de les declaracions del Sr. Soler criticant el projecte, que –volem dir– hom mereix una de les nostres més sinceres felicitacions, començarem a somniar. Però, de sobte, el Dijous Bo, el Govern Balear en l'explicació dels pressuposts del proper any indicà que les obres de la nostra carretera

L'accés a la UIB, un problema per resoldre

s'iniciaran l'any 1996. Ens l'han tornada a fer!

Tercer.—La Universitat, com no, també té la seva responsabilitat en aquesta situació. Sols hi ha una aturada de bus al Campus amb bancs i marquesines. Què s'espera fer un estudi de les hores de més demanda del bus per plantejar a l'EMT quines són les necessitats de la comunitat universitària? Al Campus de Bellaterra han estat molts anys amb un servei gratuït de bus finançat per la universitat. Què esperam a importar aquest revolucionari programa de promoció del transport col·lectiu?

Aquest article seria coix si després d'aquesta lletania de queixes no aportàssim el nostre granet d'arena de cara a solucionar aquesta situació. És molt fàcil queixar-se i criticar, tot seguit intentarem fer un esforç per sintetitzar algunes propostes alternatives per descongestionar el fluxe de cotxes que vivim a diari a la UIB.

PROPOSTES ALTERNATIVES:

EMT

Que promoció l'ús del bus entre la comunitat universitària amb dues intervencions fonamentals: una tarja universitària amb una rebaixa substancial de preus donat que la tarja escolar no ens resulta rendible perquè normalment solem fer dos trajectes diaris i, per una altra banda, crear al manco un nou inici de línia —com fou en el seu temps el del Progrés— per recollir gent del major nombre de barris possible per evitar les peregrinacions diàries a l'aturada del bus.

Conselleria d'Obres Públiques

Primer que s'aclarin amb el seu President. Una vegada aclarits, els demariem també algunes intervencions més econòmiques i senzilles que el seu *scalextric*: atendre —en principi— les al·legacions de les diverses entitats que des de diferents sectors i sensibilitats hem coincidit amb una unanimitat llampant en les al·legacions presentades. Després, que aprofiti els carrils del Ferrocarril de Sòller per fer una línia fins a

la UIB. Per últim, que permeti que el Camí de la Real sigui acondicionat com un carril segregat de bicicletes fins a la UIB, que en un moment donat pot arribar a emprarse com una ruta cicloturística cap al camí de l'Arxiduc.

UIB

Que crei una base de dades on tots els interessats en compartir cotxe puguin contactar amb universitaris que visquin a prop seu o en la seva ruta per fer minvar els cotxes *monoplaça* que puguen al campus o, al manco, per compartir les despeses de benzina. Per últim, també demanariem una campanya de promoció del transport públic així com de l'autostop, evitant la torrentada de cotxes que devallen amb un sols ocupant.

Aquestes han estat algunes propostes que l'Associació d'Universitaris de les Illes Balears planteja per un canvi de transport a la UIB. □

Àrea de Medi Ambient de l'AUIB

Sobre les pràctiques de Dret

Maria Crespi Prunès

Els estudiants de Dret de tot Espanya ens hem trobat els últims mesos amb un problema que no és nou per als estudiants. En anteriors ocasions s'havia intentat fer reformes dels plans d'estudis que en la pràctica no funcionen, per exemple, l'any passat es varen trobar en aquesta cruïlla els estudiants de Psicologia quan des del Ministeri se'ls indicava que l'àrea de coneixement de Psicologia caldria assignar-la als estudis de Sociologia, iniciant d'aquesta manera un desmembrament progressiu de les àrees de coneixement de Psicologia fins a aconseguir acabar per sempre amb uns estudis bastant massificats. Amb Biologia i Medicina no va passar el

mateix, però també s'intentaren per diferents vies modificacions substancials tant en la pràctica com en la docència teòrica.

En aquesta ocasió són els col·legis d'advocats els que volen controlar la nostra formació, exigint als estudiants de Dret una formació pràctica que no existeix. Els estudiants no estam disposats que col·lectius distints de la Universitat controlin la nostra formació, i sobretot, que en cap cas sigui un col·lectiu corporativista com el Col·legi d'Advocats. La intenció última dels col·legis no és millorar l'assistència al justiciable, ja que, si fos així, també s'hauria d'examinar als advocats que cada any representaran una nova competència al

mercat laboral.

El que creiem els estudiants de Dret és que realment és necessària una millora de la qualitat dels estudis de Dret, però sempre que les pràctiques es facin a la Universitat i sense sortir dels plans d'estudi.

Per tot això, els estudiants de Dret de tot Espanya ens hem mobilitzat per aturar aquest projecte del Consell General de l'Advocacia. Pareix que de moment hem aconseguit el nostre objectiu, perquè l'actual Govern ha manifestat la seva oposició a aquest projecte, però el que cal ara és que el futur Govern d'aquest país també es comprometí a no acceptar-lo. □

Harare, Zimbabwe, 12-23 de juliol de 1995

Resolució sobre els perills de la privatització de l'educació pública

1. Nota que, degut a la pressió de diversos governs i institucions financeres internacionals, s'està desenvolupant, particularment des de principis dels anys vuitanta, una forta tendència a favor de la privatització de determinats sectors de l'activitat econòmica que tradicionalment formaven part del sector públic.
2. Nota que aquest moviment cap a la privatització, sovint justificat per la necessitat d'obtenir millors resultats econòmics en la competència internacional, no sempre ha produït el fruit esperat, i no ha evitat que empitjori la situació de desocupació, ni que s'incrementi la marginació de la desocupació, incloent-hi els joves.
3. Nota que alguns governs i la majoria de les institucions financeres internacionals desitgen ara estendre aquestes polítiques de privatització als sectors de serveis socials, tals com la salut, l'educació juvenil i la formació per a adults, creant estructures competitives i mecanismes de mercat amb la intenció de millorar l'eficàcia d'aquests serveis; però que susciten un profund interrogant a nivell del personal de l'educació i els seus sindicats.
4. Nota la profunda preocupació envolta els usuaris dels serveis públics, incloent-hi l'educació, a causa de: (i) el creixement de la desocupació i la pobresa, fins i tot en molts de països industrialitzats, (ii) l'augment de l'ansietat entre els joves i les seves famílies per la incertesa del seu futur, especialment a nivell professional, (iii) les serioses acusacions d'ineficàcia dels serveis públics que han estat exagerades intencionadament pels mitjans de comunicació íntimament relacionats als interessos econòmics d'aquells que promouen les polítiques de privatització.

A. El Congrés afirma:

5. que segueix sostenint amb fermesa els conceptes de solidaritat i de justícia social i que aquests dos principis aplicats al sector de l'educació impliquen, en primer lloc, la igualtat d'accés a l'educació obligatòria i gratuïta per a tots els joves sense cap tipus de discriminació; i, en segon lloc, la igualtat d'oportunitats per a tots els joves de prosseguir els seus estudis més enllà del període obligatori, tan aviat aconseguixin el nivell intel·lectual que es requereix al marge de les possibilitats econòmiques de llurs famílies; i finalment, l'accés a classes d'actualització i repàs per a aquells que afronten dificultats a curt termini degut a incapacitats físiques o socials;
6. que segueix profundament convençut de la necessitat d'oferir una educació democràtica que respecti els drets humans, afavoreixi la comprensió d'altres cultures i, en conseqüència, permeti la reducció o, millor encara, la supressió dels conflictes ètnics, racistes o d'índole religiosa en les societats marcades per característiques multiculturals i que travessen, avui en dia, dificultats socials i econòmiques significatives;
7. que els serveis públics d'educació que en diversos països coneixen èxits espectaculars, però que han de ser sempre millorats, estan formats per un nombre d'estructures que permeti acollir tots els joves sense distinció de sexe, religió, cultura o nivell social i en conseqüència l'educació pública és un gresol que acull tot tipus de joves al marge de l'opinió dels seus pares, que els prepara realment a viure en comunitat, en el respecte per l'altre, amb la capacitat de comprendre millor l'altre, i amb la possibilitat d'enriquir-se de les diferències potencials;

8. que, per altre costat, la privatització dels serveis públics de l'educació, que suposa la competència entre els establiments escolars, comporta el perill que els joves siguin ubicats a escoles separades, organitzades en base a les diferències de sexe, religió, cultura, religió, origen social i lingüístic, augmentant les diferències en lloc de reduir-les, creant així societats on els riscos de la incomprensió, la intolerància i els conflictes seran majors;
9. la privatització té lloc quan, per exemple, la responsabilitat de determinar les estructures i programes d'un establiment escolar, la construcció i manteniment de locals escolars, i la compra de material escolar és delegada a persones o grups que no actuen en nom de les estructures nacionals, regionals o locals elegides, i quan els fons financers d'inversió i funcionament són principalment privats;
10. que per la seva naturalesa intrínseca, la privatització d'una activitat econòmica o de serveis suposa la recerca d'uns guanys per als inversionistes. Creure que els inversionistes que estassin disposats a invertir en les diverses formes de privatització de l'educació no pretenguin treure'n profit, tal com farien amb qualsevol altra inversió de naturalesa industrial o comercial, és no entendre, o negar-se a comprendre, els mecanismes d'una economia de lliure mercat;
11. que el fet de treure un benefici de tals sistemes d'educació reduiria els fons disponibles per a la millora de l'educació;
12. que la privatització parcial o total dels serveis d'educació no implica menys despeses que les del servei públic, si es té en compte tots els serveis annexos indispensables per al bon funcionament dels establiments escolars com la formació contínua dels mestres, els serveis de suport als alumnes amb dificultat, el manteniment dels edificis escolars, etc;
13. que amb aquestes condicions l'educació concebuda com un servei gratuït, o majoritàriament gratuït, que s'ofereix a tots els membres d'una societat es convertirà en un producte que pot ser comprat i venut, i el contingut del qual s'establirà més en funció de les necessitats del mercat, la publicitat i la moda, en lloc de basar-se en els valors i principis que són el suport de tota societat democràtica.

B. El paper de la Internacional de l'Educació

La IE ha de:

14. seguir investigant, en estreta col·laboració amb els altres secretariats professionals internacionals (SPI) i la CIOSL, per

poder determinar les conseqüències de les polítiques de privatització que ja es poden observar en els sectors de serveis tals com les telecomunicacions, bancs, salut i transports;

15. desenvolupar estudis comparatius sobre l'organització, reclutament i origen dels alumnes, les condicions de treball i el rendiment de l'ensenyança, en base a una mostra significativa d'escoles públiques i privades;
16. continuar exercint pressió a tots els nivells per demostrar que els serveis d'educació pública sovint són més efectius, contràriament a les afirmacions que prediquen nombrosos fòrums de governs i institucions financeres internacionals, i que el seu rendiment només es pot incrementar per mitjà de polítiques sistemàtiques d'associació a nivell internacional, nacional, regional i local. □

ATENCIÓ!

A la fi es troba al seu abast la
GRAN ENCICLOPEDIA ESPASA
 de la llengua CASTELLANA
 de 112 volums.

Inclou
MOBLE LLIBRERIA

Cridi-ns a
ESPASA CALPE
 24 89 37
 900 10 16 99
 FESTIUS INCLOSOS

Harare, Zimbabwe, 12-23 de juliol de 1995

Resolució sobre el desenvolupament de l'Ensenyament Superior

El Primer Congrés Mundial de la Internacional de l'Educació, reunit a Harare (Zimbabwe) del 29 al 23 de juliol de 1995:

1. Donada la complexitat dels desafiaments que topa l'ensenyament superior a les portes del segle XXI;
2. Donat el paper crucial que l'ensenyança superior desenvolupa en l'àmbit científic, tecnològic, econòmic, social i cultural d'un país;

A. El Congrés demana que:

3. s'estengui l'accés i la participació en l'ensenyança superior a tots els que desitgen prendre-hi part en base a criteris de competència i respectant la igualtat d'oportunitats;
4. s'enforteixi i es respecti la llibertat acadèmica, com també l'autonomia de les institucions. Aquests punts són essencials per al desenvolupament i el funcionament eficaç de les institucions d'ensenyança superior;
5. es protegeixi i es reforci l'estatut del personal docent de l'ensenyança gràcies a un instrument normatiu internacional que

associï la UNESCO i la OIT en el desenvolupament i en la posada en pràctica d'aquest mitjà, com és el cas en altres casos docents;

6. es fomenti la cooperació entre els professors i les institucions en diferents països tota vegada que es tracta d'un element imprescindible per a una ensenyança superior eficaç;
7. es reconeixi el paper crucial de la investigació i de les beques en l'ensenyança superior i que es proporcioni un finançament adequat per a la seva expansió;
8. la formació docent constitueixi una base fonamental de tots els sectors de l'educació i que aquesta formació depengui d'institucions d'ensenyança superior que haurien de col·laborar estretament amb les escoles;

B. El Congrés declara que:

9. la Internacional de l'Educació està en una posició de força per parlar en nom del cos docent i dels investigadors de l'ensenyança superior en el marc de tota la professió docent;

C. Paper de la Internacional de l'Educació

La IE hauria de:

10. prendre totes les mesures necessàries per aconseguir aquests objectius i, particularment, protegir l'estatut, el nivell de vida i la seguretat del personal docent i dels investigadors i promoure el desenvolupament d'una ensenyança superior eficaç en tot el món. □

El mapa escolar i la xarxa de centres

Ales reunions del 21 i 28 de novembre, la Direcció Provincial del MEC va informar els sindicats presents en la Junta de Personal sobre l'adscripció dels centres de primària als centres de secundària, modificant els criteris respecte a la primera –i única– xarxa de centres que ens varen presentar, i que adscriu a cada centre de primària un sol centre de secundària.

Des de l' STEI manifestàrem que aquesta nova proposta havia d'esser remesa als centre i a la resta de la comunitat educativa a fi de poder fer les al·legacions oportunes.

Tanmateix denunciàrem que aquesta proposta era incompleta: hi manquen alguns centres de primària, (com s' Illot i sa Casablanca), els centres d'Educació Infantil, d'Adults, d'Arts i Oficis, d'Educació Especial, E.O.I.; hi manca també l'oferta de Cicles Formatius i els tipus de batxillers que tindrà cada IES, així com tota la xarxa de privada.

Aquesta adscripció fa encara més difícil el dret a garantir la continuïtat de l'ensenyament en català.

A més a més, no hi ha un compromís de finançament i temporalització de les construccions que manquen per fer, ni tan sols la seguretat que es faran. A Menorca, es dona per acabada la xarxa de centres amb la construcció del centre de Ferreries, quan realment és del tot insuficient. A Eivissa, estan pendents de construcció almenys dos centres més de secundària. I a Mallorca, falten per adjudicar ampliacions i noves construccions d'IES a totes les comarques.

Així mateix consideram imprescindible que es negociïn amb els representants del professorat les plantilles tipus dels centres d'Infantil, Primària, IES, Adults, etc., així com la reducció de l'horari lectiu del professorat i demés condicions laborals i retributives. Demanam que tota aquesta informació estigui a l'abast de tot el professorat abans que es facin nous processos d'adscripció.

Tanmateix l' STEI va tornar a presentar a la Direcció Provincial del MEC la resolució de la Junta de Personal del 31 de gener del 95, (plenament vigent) que reproduïm a continuació i els punts concrets als quals consideram que el MEC ha de donar resposta:

1r. Demanar a l'Administració Educativa (MEC, Direcció Provincial) la proposta de Xarxa de Centres i Plantilles adients i la seva negociació amb les organitzacions sindicals.

2n. Oferta educativa en igualtat de condicions per a totes les zones, comarques i illes.

3r. Assignació urgent del pressupost necessari per adequar els centres als requisits mínims de la LOGSE.

4t. Dotació de mitjans humans i materials adequats per als centres que anticipen la implantació de la LOGSE.

5è. Formació específica, en horari lectiu, per al professorat que ha d'afrontar els reptes que es deriven de l'aplicació de la LOGSE.

6è. Garantia de continuïtat de l'ense-

nyament en català de la Primària a la Secundària.

7è. Progressiva catalogació dels llocs de treball en català.

8è. Negociació a la Mesa Sectorial d'Educació i a les Direccions Provincials, quan calgui, de les mesures de política de personal que comporta el procés d'aplicació de la LOGSE (Decret d'Especialitats de Formació Professional Específica; Cicle 12/14; zones de readscripció Primària/Secundària; plantilles- tipus dels diferents nivells educatius i serveis complementaris, etc.)

9è. Exigim que l'Administració garanteixi l'accés indefinit a totes les vacants del 1r. cicle d'ESO al professorat del cos de mestres.

10è. Per tot això, demanam que s'estableixi una comissió a la Direcció Provincial que compti amb la representació dels sindicats de l'ensenyament i de la Junta de Personal per a la negociació i el coneixement del Mapa Escolar.

Preguntes concretes que formulam:

– Quins alumnes passaran al centre de secundària el 96-97 i el 97-98?

– Quins alumnes quedaran als centres de primària el 96-97 i el 97-98?

– Quins professors es traslladaran?

– Quins criteris es seguiran?

– Adscripció pedagògica, és el mateix que adscripció del professorat?

– Com s'ajustaran els horaris en aquells centres que hi hagi primer d'ESO (30,5 hores lectives) i 8è d'EGB (25 h. lectives)?

– Com quedaran les plantilles per cada línia d'infantil i primària (3+6 unitats, 6+12,...)?

– Temporalització dels centres que preveu el MEC que es construiran cada any fins completar la xarxa de centres, amb els tipus de batxillerats i cicles formatius que impartirà cadascun d'ells.

– Com es podrà garantir la continuïtat de l'ensenyament en català? □

Comissió Executiva de l' STEI

La Confederació d'STEs segueix rebutjant la LOPEG i exigeix un ampli debat sobre el seu contingut

Biel Caldentey Ramos i
Palmira García Díaz

La Confederació d'STEs davant la petició del Consell Escolar de l'Estat d'enviar aportacions sobre els Projectes de Desenvolupament de la LOPEG, que ens han remès, vol expressar:

1r. Consideram que el tràmit per veure aquests projectes es fa amb excessiva celebritat, encara que som conscients que aquestes presses no vénen imposades des del Consell Escolar de l'Estat; la urgència és responsabilitat del MEC.

2n. Davant temes tan transcendents per a l'Educació, creim que totes les organitzacions representatives hauríem de poder participar en la sessió del dia 5.

3r. Rebutjam tots els apartats que desenvolupa la Llei, per això no entrarem en esmenes ni modificacions als Projectes, però sí que li enviam l'opinió de la nostra Confederació sobre aquests aspectes:

La CONFEDERACIÓ D'STEs, després que el 8 de novembre el Congrés va donar llum verda a la LOPEG, segueix considerant-la lesiva. Consideram que abans del seu desenvolupament s'hauria d'obrir un ampli debat social sobre els problemes que viu l'escola pública avui, alguns dels quals se senyalen a la llei.

Tanmateix el debat està essent furat, tota vegada que es presentaran els Decrets a la Mesa Sectorial, al mateix temps que

s'envien al Consell Escolar de l'Estat pel seu vist i plau.

El més curiós del tema, durant tot el procés, fou la insistència per part del MEC envers l'opinió pública, de considerar necessari un ampli consens amb les organitzacions sindicals i amb la resta d'organitzacions parlamentàries, la qual cosa va contrastar amb la realitat on es desenvolupaven els fets.

El debat en Comissió al Congrés es va realitzar al juny, amb unes presses poc usuals, tot aprovant i rebutjant esmenes en bloc, quasi sense ésser discutides i aplicant el "consens" entre PSOE i CIU d'una manera aixafadora. El Ple del Congrés tampoc no va tenir un debat més profund ni clarificador; més tard, en el Senat, encara s'endurien algunes de les propostes, que definitivament es convertirien en Llei el 8 de novembre.

El projecte rebé l'informe favorable del Consell Escolar de l'Estat per un estret marge i amb l'oposició de totes les organitzacions sindicals representatives de l'ensenyança, de tota la representació estudiantil i de part de la de pares i mares, així sí, amb l'aprovació entusiasta de les patronals de l'Ensenyança Privada (paradoxes de l'Administració socialista).

La resposta unànime del professorat a través de la consulta efectuada per les Jun-

tes de Personal, va possibilitar l'inici de conversacions entre el secretari d'Estat i les organitzacions sindicals, que mai no varen tenir el caràcter de negociació. Converses que discorrien paral·lament al curs parlamentari.

Les diferències de criteri eren i segueixen essent amplíssimes:

El canvi en la concepció de la direcció dels centres docents suposa una severa reforma de la LODE, el model representatiu de la direcció es veu restringit, la comunitat educativa ve limitant el seu dret d'elecció, és l'administració la que acredita algú per exercir-la o no, quan abans era només competència del Consell Escolar: A més, s'enforteixen les competències de la direcció i s'accentua el seu paper com a "administració". En resum, es "presidencialitzen" els centres i s'obre un camí lliure d'obstacles cap a la segregació entre els que ostenten la direcció i la resta del professorat.

La justificació és, segons el MEC, la manca de motivació per realitzar aquella funció; el MEC insisteix en un camí que ha fracassat. Dotar les direccions de més mitjans per exercir les seves competències és un camí diferent i segurament més eficaç. Una major implicació dels membres de la comunitat educativa, especialment de pares, mares i estudiants milloraria substancialment la gestió dels centres.

El cos d'Inspecció suposa un altre revés important per als que apostam per una gestió democràtica.

La possibilitat de "llogar" el centre per obtenir fons addicionals es manté, s'inclouen matisacions entorn a l'obligació ministerial de dotar tots els centres dels recursos necessaris, però no resol la segregació de centres que generarà, sense dubte, ¿quins centres tendran capacitat per organitzar-les?... el dret a l'elecció de centres i la diferència de recursos entre uns i altres generarà una "classificació" dels centres públics que condemnarà a alguns d'ells a la marginació i desterrarà un dels objectius bàsics de l'ensenyança pública: la integració social.

Mesures d'aquest tipus afavoriran la privatització en el futur. L'avaluació dels centres, fiscalitzadora, sense establir els mecanismes de millora del servei i amb un caràcter públic determinant per a l'elecció de centre dels pares i mares, ha estat l'aspecte que el MEC ha rectificat més diluint els seus aspectes més negatius.

Des d'STEs defensam una avaluació ascendent, amb participació de la comunitat educativa i que contempli els sistemes de correcció de les deficiències que es detecten en tots i cada un dels estaments del sistema educatiu.

En tot aquest procés hem apostat per exigir la RETIRADA DE LA LLEI, amb tot un calendari que ha culminat en la convocatòria d'una vaga el 7 de novembre.

A principis de desembre del '95 comencen a desenvolupar-se els diferents apartats de la LOPEG, i segueix essent necessari que des de tots els sectors progressistes de la comunitat educativa s'exigeixi un debat

social orientat a la REVALORITZACIÓ DE L'ESCOLA PÚBLICA i la millora de les condicions en el conjunt del sistema educatiu. En definitiva, fent una aposta entre el professorat, pares, mares i estudiants per defensar l'Escola Pública de qualitat.

Els projectes de Decret vénen ja a posar en pràctica el que suposàvem, el Decret sobre consolidació parcial del complement específic aprofundeix en la jerarquització i divisió entre el professorat, i fins i tot pot incidir en accentuar la pèrdua de poder adquisitiu dels salaris tota vegada que aquestes quantitats es detrauran de la massa salarial comuna; també fa responsable a la direcció dels índexs de participació de la Comunitat Escolar en els òrgans de Govern, encomanant-los accions pròpies de les Administracions, com l'"oferta educativa àmplia i ajustada a les demandes socials".

El Projecte pel qual es regula l'acreditació per a l'exercici de la direcció, reforça el poder del Cos d'Inspecció, la comissió

d'acreditació il·lustra el mecanisme de control administrativo-polític, la Secretaria d'Estat s'atribueix àmplies i discrecionals competències interpretatives per a la valoració de la pràctica docent i el desenvolupament de càrrecs directius.

Apreciam a més com en el R.D. sobre el Cos d'Inspecció s'evidencia el caràcter endogàmic i jerarquitzant, i com no hi ha volta enrera en el concurs de mèrits, la major valoració del qual recau en els càrrecs enfront de la tasca docent, aquestes mesures repercuten encara més negativament en les dones.

La Confederació d'STEs segueix rebutjant de manera contundent aquesta Llei privatitzadora, jerarquitzadora i innecessària per al nostre sistema educatiu.

Madrid, 29 d'octubre de 1995

*Membres de la Confederació d'STES
al Consell Escolar de l'Estat.*

Butlleta de subscripció a PISSARRA¹

Nom i llinatges: ..... Tel: .....

Adreça: ..... CP: ..... Població: .....

Se subscriu a *PISSARRA* al preu anual de 1.400 ptes. que abona mitjançant:

- taló bancari o gir postal a nom de l'STEI
 càrrec al compte bancari²

(1) Els afiliats i afiliades a l'STEI reben *PISSARRA* de franc

(2) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom de l'entitat: ..... Adreça: .....

Localitat: ..... CP: .....

ENTITAT			OFICINA			DC			COMPTE		

Sr. Director:

Sou pregat d'atendre a partir d'aquesta data, i fins nou avís, els rebuts que us presentarà el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) amb càrrec al compte indicat.

....., de ..... de 199...

(signatura)

Didàctica General

HERNANDEZ, P.

Diseñar y enseñar. Teoría y técnicas de la programación y del proyecto docente. (2ª actualizada)
1995, 350p. 2.650pts.

Educació Secundària obligatòria

RODRIGUEZ, J. (COORD.)

Desarrollo curricular de Educación Física.
1995, 182p. 1.660pts.

Antropologia i Educació

POVEDA, L.

Ser o no ser. Reflexión antropológica para un programa de pedagogía teatral.
1995, 262p. 2.500pts.

GELPI, E.

Trabajo, educación y cultura.
1995, 127p. 1.690pts.

Salut, Educació i Psicologia

BUCETA, J.M. - BUENO, A.M.

Psicología y salud: control del estrés y trastornos asociados.
1995, 578p. 5.200pts.

DE MARINIS, D. - COLMAN, O.

Educación sexual. Orientaciones didácticas para la Educación Secundaria Obligatoria.
1995, 147p. 1.500pts.

LLORE, B. - ABAD, M.A. - GARCIA, M. - NIETO, J.

Ciencias psicosociales aplicadas a la salud.
1995, 319p. 4.400pts.

Llenguatge i trastorns

ECHEVARRIA, S.

La voz infantil. Educación y reeducación. Evaluación y metodología para la relajación, la respiración, la articulación y la emisión vocal. (Libre acompanyat de 2 blocs de fitxes)
1995, 139. 7.500pts.

MONFORT, M. (EDITOR)

Enseñar a hablar. IV SIMPOSIO DE LOGOPEDIA.
1995, 455p. 4.000pts.

Llengua

GARCIA, J.A. - MARTÍN, J.I. - LUQUE, J.L. SANTAMARÍA, C.

Comprensión y adquisición de conocimientos a partir de textos.
1995, 163p. 1.500pts.

CORNEJO, M. - LOPEZ, L. - MONTAÑUD, A.

Comprensión y expresión para personas adultas. Materiales para la enseñanza. Aprendizaje de la lengua castellana en Educación de Adultos.
1995, 197p. 1.800pts.

Educació Especial

MUNTANER, J. J.

La sociedad ante el deficiente mental.
1995, 160p. 1.700pts.

VILAR, M. LL.

Les possibilitats d'integració laboral del deficient mental lleu i les seves conseqüències educatives.
1995, 137p. 1.500pts.

Psicologia clínica

SHAFII, M. - SHAFII, SH. L.

Depresión en niños y adolescentes: clínica, evaluación y tratamiento.
1994, 253p. 4.000pts.

Neuropsicologia

LEÓN - CARRIÓN, J.

Daño cerebral. Guía para familiares y cuidadores.
1995, 158p. 1.200pts.

Psiquiatria i Psicopatologia

LEMONS, S.

Psicopatología.
1995, 443p. 3.640pts.

CABALLO, V.E. - BUELA-CASAL, G.

CARROBLES, J.A. (DIRS)
Manual de psicopatología y trastornos psiquiátricos. Vol. Fundamentos conceptuales; trastornos por ansiedad, afectivos y psicóticos.
1995, 837p. 6225pts.

Embata
Llibres

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre
Tel. 71 33 50 Fax 72 04 44 • 07002 Palma de Mallorca

ROCA M. - BERNARDO, M.

Trastornos depresivos en patologías médicas.
1995, 209p. 4.200pts.

RODRIGUEZ, J. (EDITOR)

Psicopatología del niño y del adolescente. t.1 y 2.
1995, T.1 804p. T.2 1.549p. 10.500pts.

Psicologia Evolutiva

VEGA, J.L. - BUENO, B.

Desarrollo adulto y envejecimiento.
1995, 365p. 3.370pts.

HOFFMAN, L. - PARIS, S. - HALL, E.

Psicología del desarrollo hoy. Vol. 1 (6ª Edició)
1995, 375p. 3.495pts.

Avaluació

SILVA, F.

Evaluación psicológica en niños y adolescentes.
1995, 666p. 4.680pts.

Formació

LUQUE, O. - ZURRIAGA, R. (Directors)

La formación en Psicología social para no psicólogos.
1995, 246p. 2.000pts.

DE LA TORRE, S.

Creatividad aplicada. Recursos para una formación creativa.
1995

Psicologia Social

HINDE, R.A. - GROEBEL, J.

Cooperación y conducta prosocial.
1995, 393p. 3.700pts.

Psicologia Educativa

GENOVARD, C. - BELTRAN, J. - RIVARS, F. (EdHors)

Psicología de la instrucción III. Nuevas perspectivas.
1995, 399p. 3.370pts.

BELTRAN, J. - BUENO, J.A. (EdHors)

Psicología de la educación
1995, 653p. 6.900pts.

I Jornades de Formació per a Delegats i Delagades de L'Ensenyament Privat

Els dies 2 i 3 de novembre es varen celebrar les I Jornades de Formació per als delegats i delegades elegits en les darreres eleccions sindicals i es feren amb el suport de l'àrea interdepartamental de la dona del Govern Balear.

L'assistència sobrepassà la quarantena entre els delegats d'Eivissa, Menorca i Mallorca, havent-hi docents i no docents dels diferents centres privats i concertats de la nostra comunitat.

Els temes que es treballaren foren:

- Les noves dimensions dels casos d'incapacitat laboral transitòria, en el dispositiu vigent de la nova Llei 42/1984 de mesures fiscals, administratives i d'ordre social. Estudi especial del nou dispositiu entorn de la prestació de "Maternitat", que va ser explicat per Carme Ribas, graduada social.

Catalina Moragues, durant la seva intervenció.

Ferran Gomila, explicant la nova normativa laboral.

- La responsabilitat pels danys produïts per causa o motiu de la docència. Col·legis de titularitat pública i col·legis de titularitat privada. Règim contenciós Administratiu i règim de responsabilitat civil i la missió de vigilància i control dels menors. La igualtat, imperatiu constitucional? La igualtat i la tolerància. La igualtat a l'àmbit públic i la igualtat a l'àmbit privat. Exposat per Catalina Moragues, magistrada.

- Els darrers canvis en la normativa laboral: les noves relacions laborals introduïdes per la reforma de l'Estatut dels Treballadors, segons la Llei 11/94. Explicat per Ferran Gomila, advocat laboralista.

VI CONGRÉS DE LA CONFEDERACIÓ D'STEs

Platja d'Aro (Girona)

Biel Caldentey Ramos

Els propassats dies 7,8,9 i 10 de de setembre de 1995 s'ha fet a Platja d'Aro (Girona) el VI Congrés de la Confederació d'STEs.

La representació de l'STEI (18 persones) formava part dels quasi 200 delegats i delegades de tot l'Estat espanyol.

Les ponències debatudes i aprovades foren les de *Política Educativa*, *Acció Sindical* i *Model Sindical*.

A la ponència de *Política Educativa* vàrem fer una defensa i reactualització conceptual del model d'escola pública i al servei dels pobles que conformen l'Estat espanyol; ens reafirmàrem en el nostre rebuig a lleis privatitzadores i jerarquitzadores com la LOPEG i a les polítiques neoliberals de reducció de les despeses socials (educació, sanitat, etc.)

La Confederació d'STEs considera fonamental l'impuls als moviments de renovació pedagògica per enfortir les alternatives educatives progressistes a l'ensenyament.

A la ponència d'*Acció Sindical* la Confederació d'STEs va dissenyar l'estratègia per fer front a les polítiques educatives privatitzadores (LOPEG) i a la manca real de voluntat negociadora en l'aplicació de la LOGSE (Mapa Escolar, Plantilles tipus de Primària i Secundària...) per part del MEC i altres administracions educatives.

Establirem les eixos fonamentals de la nostra actuació als diferents sectors de l'ensenyament (Primària/Secundària/Privada/Universitat/Personal laboral...)

La Confederació d'STEs lluitarà pel

pacifisme, l'ecologisme, el feminisme, la solidaritat entre els pobles, i contra el racisme, la xenofòbia i tot tipus de discriminació. Entre d'altres resolucions, aprovàrem la que denuncia la repressió dels drets nacionals de la població de Timor Oriental per part del govern d'Indonèsia, així com també la que exigeix al govern de l'Estat espanyol un compromís més ferm amb el poble saharauí en lluita pel seu alliberament nacional.

També es va aprovar una resolució sobre el dret de la comunitat educativa de cada centre a decidir democràticament sobre el propi model de jornada escolar.

A la ponència de *Model Sindical* es va aprofundir en el caràcter assembleari, autònom i sobirà dels nostres sindicats confederats. Propugmàrem l'enfortiment dels nostres òrgans confederals (Secretariat, Plenari i Comissió Tècnica) així com l'aposta

per obrir el nostre model sindical a la resta de treballadors i treballadores d'altres sectors laborals, i també per afavorir els contactes amb altres organitzacions sindicals afins.

Han estat dies de treball i confraternització confederal.

L'STEI felicita els organitzadors del Sindicat de Girona pel seu treball i dedicació, així com per la seva efusiva recepció de tots els i les congressistes (delegats/des, convidats/des).

Per la nostra part, ressaltam la presència en el VI Congrés de Carlos Mauricio, president de la Federación de Organizaciones Magisteriales de Centroamérica (FOMCA) i membre de la Internacional de l'Educació. Al llarg del congrés comptaren amb la presència dels companys i companyes del STEE-EILAS (sindicat afi, d'Euskadi). □

Entrevista

Carlos Mauricio López

President F.O.M.C.A.

Carlos Mauricio López, president de la Federación de Organizaciones Magisteriales de Centroamérica (FOMCA), després d'assistir a Girona al VI Congrés de la Confederació d'STEs, ha passat uns dies a Mallorca on ha visitat alguns centres escolars que poden inspirar models per Centre Amèrica.

J. M. Mas

Pissarra.— Què és la FOMCA?

Carlos Mauricio.— La FOMCA és una federació integrada per organitzacions de treballadores i treballadors de l'ensenyament de Guatemala, El Salvador, Hondures, Nicaragua, Costa Rica i Panamà. En aquests moments compta aproximadament amb 150.000 afiliats a tota la regió centreamericana. La seu es troba a Tegucigalpa (Hondures).

P.— Des de la perspectiva del president de la FOMCA, quins són els problemes més greus que té actualment la regió de Centre Amèrica?

R.— Els problemes són molts i de gran importància. Centre Amèrica es troba atrapada en la trampa del deute extern. Les agències financeres internacionals com el FMI, el Banc Mundial,... fan molt de mal al sector públic. Els retalls a la despesa pública experimenta un ajust estructural que ha fet congelar els pressupostos, també els educatius. Les conseqüències són, entre d'altres: l'augment constant dels productes de consum, les malalties, l'alt índex d'analfabetisme, etc.

P.— Aquesta situació general, quines conseqüències té pel sector educatiu?

R.— Centre Amèrica és una zona absolutament subdesenvolupada en el terreny educatiu, tant per l'elevat nivell d'analfa-

betisme com per les escasses solucions proposades pels governs, més preocupats per la urgència del deute extern.

Vivim una marcada tendència a la privatització de l'educació. Hi ha manca de material escolar; s'ha eliminat el manteniment dels edificis escolars; no es construeixen edificis escolars. És normal que els i les mestres atenguin aules plenes fins a 60 o 70 nins.

La matrícula augmenta enormement i els responsables del govern no creen més places. Les classes s'han de fer moltes vegades en aules i locals insalubres, sense mobiliari, petits.

Els nins i nines s'absenten amb molta freqüència perquè han de contribuir a l'economia familiar; o deserten de l'escola a causa de la desintegració de la família, la desnutrició, la manca d'estimació... En tot cas,

és normal que els nins i nines assisteixin a l'escola delcalços, sense motxilla, sense llibres, tan sols amb un quadern i un llapis. Molts han de caminar quilòmetres i quilòmetres per arribar a la seva escola, exposats als perills de tan llarg trajecte. És normal de trobar nins i nines, sobretot a les grans ciutats, demanant almoïna en ple vespre o a hores de la matinada. Els governs tanquen els ulls davant l'abandonament de què són víctimes molts de nins i nines per part dels seus pares, i davant l'explotació sexual, i explotació laboral a fàbriques, l'analfabetisme...

P.— Com viuen aquesta situació els ensenyants?

R.— Moltes de les mesures restrictives que afecten els treballadors i treballadores de l'educació es van aprovant sense cap tipus de consulta sindical. En diversos països de Centre Amèrica els governs plantegen que els augments salarials dels docents els paguin els mateixos pares de família.

Per altra banda, els treballadors i treballadores de l'educació pateixen amb freqüència depressions de tipus sever, complicacions en el sistema nerviós, a les vies respiratòries i a la vista.

Fixau-vos en els salaris (mitjana) dels docents a Centre Amèrica:

— Guatemala,	\$ 175	mensuals
— El Salvador	\$ 240	“
— Hondures	\$ 130	“
— Nicaragua	\$ 50	“
— Costa Rica	\$ 350	“
— Panamà	\$ 250	“

Aquestes dades es comenten per si mateixes.

P.— A partir de la situació que ens heu descrit, quin és el vostre missatge?

R.— Consideram que és necessari fer propostes als governs i a la societat civil de cada país centreamericà perquè col·laborin a la solució d'aquests problemes. Als treballadors i treballadores dels països europeus, demanar-los la seva solidaritat. Consideram que hem d'enfortir la UNITAT SINDICAL, dialogar, convergir, concertar per trobar solucions. □

Entrevista de l'STEI amb el President de la CAIB

El passat 23 de novembre una representació de l'STEI s'entrevistà amb el President del Govern Balear per tractar temes relacionats amb l'educació, la cultura i la política lingüística de les nostres illes.

El to de la reunió fou cordial i la delegació de l'STEI, encapçalada pel seu Secretari General, Pere Polo, va plantejar al President del Govern la situació actual de l'ensenyament a les illes, i va manifestar la seva preocupació davant el retard de la transferència de la competència d'ensenyament universitari i la necessitat d'anar preparant l'administració autonòmica per a l'assumpció de les competències plenes en educació.

L'STEI va transmetre al President la seva valoració sobre els canvis anunciats en matèria de política lingüística i cultural,

Foto: Gabinet de premsa Presidència del Govern

Foto: Arxiu Hora Nova

indicant que donaria suport a aquelles mesures que hagin de contribuir a incrementar l'ús social i el prestigi de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears.

Així mateix l'STEI va demanar l'obertura de negociacions sobre tot el que fa referència a transferències educatives i a l'ensenyament en la nostra llengua i de la nostra cultura als centres docents.

L'STEI va lliurar al President un document, aprovat pel Consell Plenari, sobre la transferència educativa (document que reproduïm a continuació), així com distintes publicacions, com la revista d'ensenyament, *PISSARRA*, i de diversos materials didàctics escrits i audiovisuals referents a la formació ocupacional i dels ensenyants.

10 PROPOSTES DE L'STEI PER A L'ASSUMPCIÓ DE COMPETÈNCIES

1. **Participació** de la Comunitat Escolar, i les seves organitzacions representatives: **sindicats**, associacions de pares i mares, d'estudiants,... en el **procés de negociació i planificació** de l'assumpció progressiva de les **competències educatives**.
2. **Reclamam** una major dotació i delegació de competències del MEC a la Direcció Provincial en aquest període transitori.
3. **Descentralització administrativa per illes**, tant de la Direcció Provincial com de la futura Conselleria d'Educació.
4. Creació d'una Conselleria d'Educació, per la complexitat que comportarà anar assumint les competències educatives.
Presència activa de la Conselleria a les conferències sectorials d'Educació.
5. **Obrir** la negociació autonòmica per a l'homologació retributiva dels docents amb els funcionaris de la Comunitat Autònoma.
Actualització del plus d'insularitat i adaptació a cada realitat insular.
6. **Constitució de la Mesa Sectorial d'Educació de la Comunitat Autònoma**, per negociar la política de personal i els aspectes de la política educativa que influeixen sobre les condicions laborals.
7. **Creació del Consell Escolar de la Comunitat Autònoma**, a cada illa i a cada municipi.
8. Disseny d'una política educativa autònoma per part de la Conselleria, que s'adapti als nostres trets específics, culturals i lingüístics: formació del professorat, normalització lingüística als centres, disseny curricular, planificació de l'oferta educativa complementària, oferta educativa adaptada,...
9. **Finançament addicional de l'Educació de les Illes**: per a la millora de la qualitat del sistema educatiu, l'impuls de la normalització lingüística, **la millora de les condicions laborals i salarials del professorat**.
10. **Plans de reciclatge** en Llengua Catalana dins l'horari lectiu, per tal d'aconseguir la plena normalització lingüística i cultural dels centres.

Carta al director

SOUS INDIGNES

No ha fet més que començar el curs escolar i ja s'està xerrant de les velles i sempre noves reivindicacions laborals dels mestres, que no són altres que les de sempre, en el fons: els punyeteros doblers, el conveni, etc.

Sí, sempre doblers, i és que cada col·lecció reivindica allò que més falta li fa. O no?

Ara em ve a la memòria una conversa que vaig tenir a principi de curs amb uns amics. Qui no té qualque amic mestre, i al

començament del curs, donant-li uns copets a l'espatlla li recorda allò de... "Què tal les vacances...?" (A que denota una certa ironia?)

Recordo que li vaig contestar: "Sí, hem passat unes bones vacances, boníssimes; ja que tenim uns sous indignes, al manco gaudim d'unes dignes vacances, o si us agrada més: gaudim d'unes vacances "indignes" en consonància amb l'indigne sou que cobram, congelat des de l'any 1.993" (per exemple, ara un mestre d'E. Concertada cobra mensualment, netes, aproximadament

136.000 pessetes). Congelats i desconcertats acabarem tots... i si no, temps al temps. Qui vol ésser mestre, malgrat a la darrera declaració del rei Joan Carles I a Bariloche: "La promoció de la educació resulta essencial para conseguir sociedades más justas". Idò...?

Ciutat de Mallorca, 21 d'octubre de 1995

Agustí Álvarez Serra
DNI 42 959 020

SECEP 96

Congrés de Sectors Emergents en el Camp de l'Educació Permanent

(1996 - Any Europeu de l'Educació i de la Formació permanents)

Centre de Cultura "Sa Nostra"

PALMA (MALLORCA) 14, 15 i 16 de març de 1996

Organitzat per:

- Institut d'Educació Permanent (UNESCO)
- Departament de Ciències de l'Educació - Institut de Ciències de l'Educació (Universitat de les Illes Balears)
- Revista DIÁLOGOS -Educación y Formación de personas adultas.

Àmbits del congrés

- 1 • Noves propostes educatives en el camp de la cultura
• Serveis d'informació i d'accés als recursos culturals (Biblioteques, museus, centres de recursos i documentació, animació a la lectura, viatges i itineraris culturals)
• Mitjans de comunicació i noves tecnologies
• Creació cultural i desenvolupament.
- 2 • Innovació i educació per al treball
• Formació i inserció social
• Projectes personals de formació
• Formació per a l'ocupació
• Formació a l'empresa
• Formació a l'Administració pública.
- 3 • Respostes educatives per a necessitats socials actuals
• Gènere i educació
• Interpretació ambiental i del patrimoni
• Drets civils
• Educació per al consum
• Formació lingüística i societat
- 4 • Educació i desenvolupament personal a la comunitat
• Educació per a la salut
• Educació i entorn familiar
• Educació per a la participació

Ponències generals

- "Sectors emergents en el camp de l'educació permanent de persones adultes". **Àngel Marzo** (Director de la revista Diàlogos)
- "Research and Innovation in Contemporary Adult Education". **Peter Alheit** (Roskilde University-Adult Education Research Group)
- "Planes locales y federales como red integradora y potenciadora de las nuevas tendencias de Educación de Adultos". **Paul Bélanger** (Director de l'Institut de Formació Permanent de la UNESCO)

Ponències d'àmbits

- "Nuevas propuestas educativas en el campo de la cultura". **Paulo Federighi** (Universitat de Florència)
- "Noves perspectives en l'educació i la formació per al treball". **Francesca Salvà** (Universitat de les Illes Balears)
- "Respuestas educativas para necesidades sociales actuales". **Manolo Collado** (Universidad de Sevilla)
- "Educació i desenvolupament personal a la comunitat". **Jaume Obrador** (Aula Cultural - Palma de Mallorca)

Conferències

- "Alternativas de la formación cultural y de base en el mundo del trabajo". **Ettore Gelpi** (Educació d'Adults. Consell d'Europa)
- "Nuevas tendencias de la educación permanente en Latinoamérica". **Jorge Cavodeasi** (Organización de Estados Iberoamericanos)
- "Técnicas de promoción de las ofertas de educación de adultos". **Adalberto Ferrández** (Universitat Autònoma de Barcelona)

Taules rodones

- "La formación lingüística de les persones adultes".
Moderador: **Miquel Sbert** (Institut de Ciències de l'Educació-Universitat de les Illes Balears)
- "Sectors emergents i reptes formatius de l'educació permanent del futur".
Moderador: **Martí March** (Universitat de les Illes Balears)

Secretaria científica

Aina Dols Salas
Tf. 971 172429 Fax 971 172401
Institut de Ciències de l'Educació-
Universitat de les Illes Balears.
C/ Miquel dels Sants Oliver, 2 - 07071 Palma

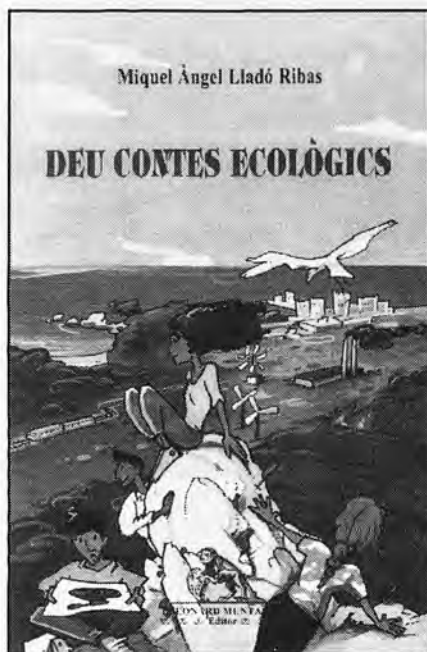
Secretaria tècnica

(Inscripcions al congrés i reserves d'hotel)
VIAJES ECUADOR
Tf. 971 715467 - 723344 Fax 971 711113

Presentació de comunicacions i experiències:

Fins dia 9 de febrer de 1996 a la Secretaria Científica.

Publicacions

LLADÓ RIBAS, Miquel Àngel;
Deu contes ecològics.
Col. El Ferrer / 2.
Lleonard Muntaner Editor.
Palma, 1995.

Deu contes ecològics és un intent d'aproximar els problemes més actuals de la nostra civilització als més joves. Temes com l'escassetesa de l'aigua, l'energia, el model de transport, la solidaritat amb el Sud o la igualtat entre homes i dones apareixen tractats sota la forma d'uns relats engrescadors i conscienciadors alhora, que permeten un reflexió profunda sobre el model de civilització que volem per a les futures generacions, protagonistes, al capdavant, de cada una de les històries.

MARCH CERDÀ, Martí X. i SUREDA NEGRE, Jaume (Coordinadors)
Anuari de l'Educació i la Formació a les Illes Balears
Edita: Quid Gràfic SL. Palma 1995.

La realització d'aquest anuari s'ha fet pensant que, amb el temps, pot esdevenir un instrument important per conèixer i millorar l'educació a la nostra comunitat.

Amb l'anuari es vol contribuir al coneixement del sistema educatiu de les illes Balears, un sistema sobre el qual hi ha manifestes llacunes de coneixement sobre les quals ara més que mai tenim necessitat de llum. Des d'aquesta òptica, i pensant també en l'autogovern, l'anuari neix amb l'objectiu de ser útil a totes les institucions que tenen responsabilitats de planificació, gestió i avaluació del sistema educatiu.

El valor de l'anuari es demostrarà quan un mateix tema sigui tractat per segona o tercera vegada: quan sigui possible fer quelcom més que descriure; quan sigui possible destriar tendències i orientacions.

Des de *PISSARRA* hi trobam a faltar una anàlisi sobre un tema important com és el

VALORS PER VIURE - I

Promoguda per la Federació Catalana de Voluntariat Social, i amb el suport de l'Institut Català de Voluntariat de la Generalitat, Editorial Claret ha editat el tom I de la col·lecció *VALORS PER VIURE*, que consta de 10 opuscles independents.

L'objectiu és ajudar als educadors en general i especialment als mestres, a educar en els valors de la persona.

La pau, el diàleg, la solidaritat, la responsabilitat, la bellesa, la gratuïtat, el respecte, l'ecologia i l'alegria, juntament amb què significa educar en els valors, formen el conjunt que recomanem a tots els educadors i que es ven al preu simbòlic de mil pessetes.

del Sindicalisme a l'Ensenyament o sobre la tasca important que en aquest terreny està duent a terme la nostra revista. De cara a la propera edició de l'Anuari demanem que s'hi incloguin un estudi estadístic i una valoració seriosos del procés de Normalització Lingüística a les nostres illes.

Altres publicacions:

Varis;
Cap a la professionalització l'oci.
Aproximació sociològica a les activitats d'estiu.
Col·lecció PS i TS 3. UIB.
Palma, 1995.

VILAR PÉREZ, Maria Lluïsa;
Les possibilitats d'integració laboral del deficient mental lleu i les seves conseqüències educatives.
Col·lecció Pedagogia Laboral. UIB.
Palma, 1995.

Memorial ANTONI BINIMELIS SAGRERA Vol.I 1993.
UIB / Jawaharlal Nehru University.
Edit. Apex Printing House, New Delhi.

Presentació de materials didàctics

El passat dia dos de novembre es presentà a la Casa de Cultura de Mallorca el vídeo "*El Modernisme a Mallorca*", editat per l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics i que ha arribat a tots els centres docents de les illes Balears, gràcies al suport de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear.

En el mateix acte, presidit pel Director General d'Educació, es presentà, també, l'obra de Guillem Ramis Moneu, "*Estimem la nostra terra*", "*Climatologia i meteorologia*" de Miquel Grimalt i Mercedes Laita Ruiz de Asúa i un vídeo sobre la figura de Ramon Llull editat per la Generalitat de Catalunya.

Foto: Tomàs Martínez

Foto: Tomàs Martínez

Pere Polo, Secretari General de l'STEI, presentà el vídeo "*El Modernisme a Mallorca*". Es tracta d'un material didàctic que mostra les més importants realitzacions del corrent modernista a Mallorca i que forma part d'un projecte més ampli que aviat veurà la llum. Aquest material consta d'una guia pel professorat, un quadern didàctic per l'alumne i una guia per realitzar un recorregut per les obres més representatives del modernisme a Mallorca i permet una aproximació a arquitectes com Bennassar, Gaudí, Rubió, Domènech o Forteza Rei.

GOVERN BALEAR

LA CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS HA CONCEDIT ELS PREMIS FRANCESC DE BORJA MOLL I MIQUEL PORCEL I RIERA 1995

La Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha concedit els premis Francesc de Borja Moll i Miquel Porcel i Riera, que cada any, des del 1988, atorga a centres docents, mestres o professors, alumnes, revistes o fullets escolars i persones o col·lectius que s'hagin distingit per les seves activitats en l'àmbit escolar i en l'assumpció de la llengua catalana com a vehicle de l'ensenyament.

ELS PREMIS S'HAN ATORGAT A:

PREMIS FRANCESC DE BORJA MOLL

Als centres escolars

- 1.- Col·legi Santa Magdalena Sofia (Palma)
- 2.- Col·legi Sant Francesc d'Assís (Ferrerries)
- 3.- Col·legi Públic Can Cantó (Eivissa)
- 4.- Col·legi Públic Gabriel Alzamora (Palma)
- 5.- Col·legi Balmes (Palma)

Menció honorífica

Fundació Rotger i Villalonga de Pollença

A mestres o professors

- 1.- Jerònima Sampol
Josep Lluís Bonnín
Cels Calviño
Miquel Montserrat
(Col·legi Públic Rafal Vell, Palma)
- 2.- Mateu Cerdà
Bartomeu Vilanova
- 3.- Joan Baptista Lacomba

Als alumnes

- 1.- Col·legi Públic es Molins (Búger)
  - Margalida Capó
  - Antònia Sastre
  - Francesc Buades
  - Gabriel Capó
  - Carolina Horcajo
  - Joan Milta
  - Raul Moreno
  - Francesc Perelló
  - Maria Margalida Soler
- 2.- Col·legi Mare de Déu de la Consolació (s'Alqueria Blanca)
  - Llorenç Rigo
  - Francesca Sbert
  - Toni Sbert
  - Pau Bosch
  - Joan Miquel Mestre
  - Maria Antònia
  - Francesca Rigo
  - Guillem Rigo
  - Francesca Domínguez

A una revista o publicació escolars

Revista *Màgica*
Col·legi Públic de Sant Jordi de PALMA

PREMIS MIQUEL PORCEL I RIERA

- Sebastià Arrom i Coll
- Josep Maria Balaguer i Poblet

Conselleria de Cultura, Educació
i Esports

Viatges d'estudi a l'estranger

Alemanys i anglesos - totes les edats

Study English in Ireland

Vacances d'immersió lingüística i cultural, cursos d'anglès programats segons les necessitats i preferències dels alumnes.
Estada en granges familiars, amb nins nadius de la mateixa edat.
Excursions a cavall i activitats a l'aire lliure.

Deutsch lernen in Deutschland

Alemanys a Paderborn i Wittenberg –ciutat de Martin Luther.
Estada en famílies alemanyes amb pensió completa.
4 hores de classe al dia, amb professors nadius qualificats, excursions culturals, activitats de temps lliure.

Tots els viatges es fan acompanyats per monitors experimentats i bilingües.

Preus assequibles.

Descomptes per als afiliats a l'STEI

Una oferta de

isi

Telèfon 75 04 86

INFORMÀTICA CURSOS SUBVENCIONATS

NOM	INICI	DURADA	HORARI	PREU
WordPerfect	Febrer 1996	20 hrs	9'30 a 11'30 Dilluns-Dimecres-Divendres	15.000
Windows 95	Febrer 1996	15 hrs	11'30 a 13'30 Dimarts-Dijous	15.000
Autoedició	Febrer 1996	20 hrs	11'30 a 13'30 Dilluns-Dimecres-Divendres	15.000
Full de Càlcul	Febrer 1996	20 hrs	9'30 a 11'30 Dimarts-Dijous	15.000

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

ESCOLA DE FORMACIÓ EN MITJANS DIDÀCTICS

C/. Marià Canals, 13 - 07005 Palma - Tel. 41 86 26 / 41 56 41 - Fax 41 56 40

ESCOLA DE FORMACIÓ
EN MITJANS DIDÀCTICS